

BULLETIN

4/2011

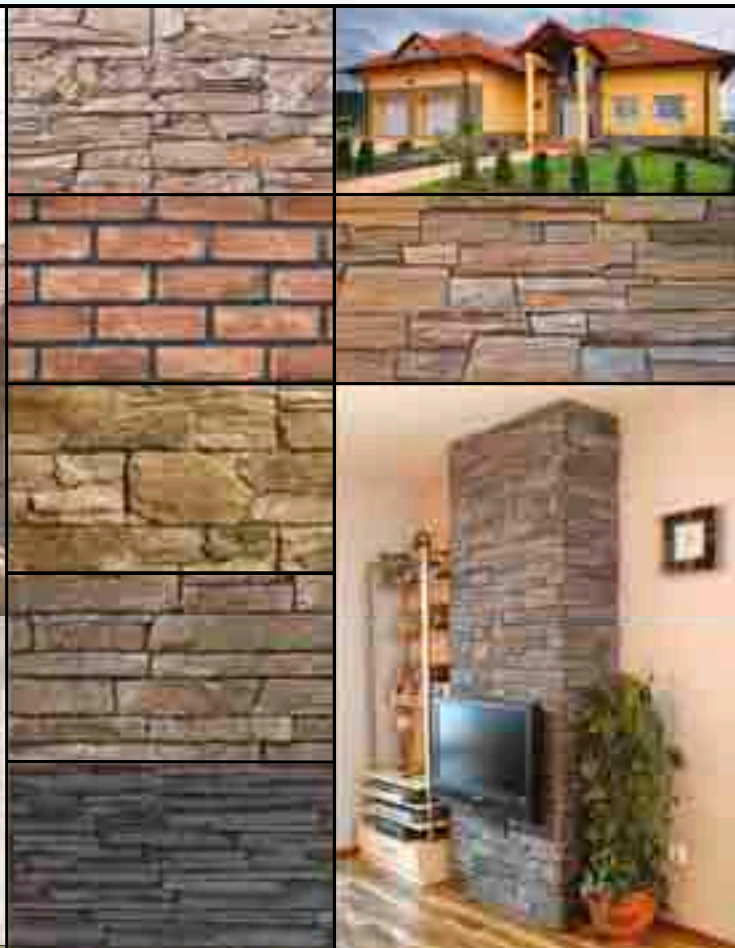

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

VÝROBA IMITÁCIE PRÍRODNÉHO KAMEŇA

ZĽAVY AJ ARCHITEKTOM A PROJEKTANTOM

CULBURB

CULTURAL • ACUPUNCTURE • TREATMENT • FOR • SUBURB

Umělci, architekti a další jednotlivci mohou až do 10. ledna 2012 přihlašovat návrhy vlastních intervencí do projektu CULBURB. Projekt sleduje situaci a možný vývoj současných středoevropských suburbii. Prostřednictvím akupunktorních zásahů budou při použití minimálních prostředků realizovány intervence, které dlouhodobě ovlivní předměstské části středoevropských metropolí a především jejich obyvatele. Vybraní autoři nebo autorské týmy získají odměnu a finance na realizaci svého projektu.

CULBURB organizuje Centrum pro středoevropskou architekturu (CCEA) ve spolupráci s pěti středoevropskými organizacemi. Více informací a detailní podmínky účasti najdete na www.culburb.eu

BULLETIN ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů v ČR

4/2011 / ROČNÍK 18

DATUM EXPEDICE: 29. 12. 2011

NÁKLAD: 4300 ks

REGISTRACE: MK ČR E 11062

ISSN: 1804-2066

vydavatel:

Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
IČ: 457 – 69 371, č. účtu: 19 28 14 03 39 / 0800
Tel.: 257 535 034, 257 532 287, fax: 257 532 285
www.cka.cc

redakce:

PhDr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka,
tel.: 257 535 034, e-mail: marketa.prazanova@cka.cc, info@cka.cc
Ing. Ludmila Cepáková, Kateřina Slaná – rubrika soutěže,
tel.: 542 211 809, e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc

redakční rada:

Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana, předseda ČKA
Ing. arch. MgA. Petr Janda, předseda PS pro propagaci architektury,
člen představenstva ČKA
Ing. arch. Josef Panna, předseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Tomáš Vích, člen dozorčí rady ČKA

jazikovú korektura:

Mgr. Josef Šebek

titul:

Soutěžní návrh na obnovu Jiráskových sadů v Litoměřicích –
Michal Fišer, Štěpán Špoula, Kateřina Richtrová, Lucie Kostková

layout:

Radek Michel
Typografie obálky – MgA. Andrea Hrušková

grafická příprava:

REKLAMARE – Radek Michel
Orlická 9, 130 00 Praha 3-Vinohrady

tisk:

TISK HORÁK, Ústí nad Labem

distribuce:

Bulletin ČKA je bezplatně rozeslán všem architektům autorizovaným
ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 17. 2. 2012

UPOZORNĚNÍ: U inzercí a podepsaných článků se redakce
nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky
pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení na www.cka.cc.

obsah

aktuality

Úvodní slovo místopředsedy ČKA Jana Sapáka	14
Pozvánka na valnou hromadu ČKA 2012	14
Bulletin ČKA na www.cka.cc k prohlédnutí i ke stažení	15
Kladivo na neplatiče (Holubec)	16
Pokyny pro platbu členského příspěvku a pojištění	17
Zemřel Karel Hubáček (Pražanová, Suchomel)	18
Miroslav Masák – Cena Ministerstva kultury za architekturu	19
Jan Štípek – Cena SIA-Rady výstavby (Pražanová)	20
Karel Prager – Pocta ČKA 2011 (Pražanová)	20
Vyhlášení výsledků Přehlídky diplomových prací (Dufková)	21
Architekti na jedné lodi (Smutný)	23
Výzva absolventům ČVUT (Šebek)	23

servis

Nové knihy; burza práce; výstavy, přednášky, akce	24
---	----

polemika / názory

ČKA jako „usměvavý vrah“ soutěžení? (Smutný)	26
Reakce na text J. Smutného (Mareš)	26
Dopis z Brna (Hájek)	27
Quo vadis, Komoro? (Vrana)	28

téma – pracovní skupiny ČKA

	29
--	----

oficiální informace

Stanovisko k uplatňování Politiky územního rozvoje ČR (Plos, Körner)	41
Prošetření činnosti sekretáře ČKA (Panna, Vích)	43
Popis vzdělávání v oblasti architektury a stavebnictví na VŠ (Lábus, Plos)	45
Architekti kritizují přeregulovanost územních plánů (Pražanová)	47
Architektonická soutěž na univerzitní centrum na Albertově (Čuříková)	48
Chybný postup při zadání zakázky na cukrovar v Břeclavi (Pražanová)	48
Zboří se nádraží v Havířově? (Pražanová)	49
Výstavba trasy metra D – výzva DPP (Pražanová)	50
Zrušena soutěž na předpolí Veletržního paláce (Cepáková, Pražanová)	51
Společné zasedání orgánů ČKA (Pražanová)	52
Zasedání představenstva k České ceně za architekturu (Pražanová)	52
Výběr témat projednávaných představenstvem ČKA (Pražanová)	53
Kongres UIA v Tokiu (Haman)	55
Z valné hromady ACE v Bruselu (Vrana)	56
Zasedání EFAP v Gdaňsku (Jiránek, Folprechtová, Pražanová)	57
Proces schvalování Politiky architektury Chorvatska (Folprechtová)	58

legislativa

Ze semináře o autorských právech v Bratislavě (Faltusová)	59
Nové zákony a vyhlášky (Faltusová)	59
OTPP (Faltusová)	60
K nové kategorizaci znaleckých oborů a odvětví (Peterka, Plos, Sapák)	61
Odpovědi na často kladené dotazy (Faltusová)	62
Přehled právních předpisů na www.cka.cc	63
Pojištění (Poláčková)	63
Noví členové ČKA (Ondráková)	64

soutěže

	66
--	----

PRINCIPY KOMORY

Opakovaně se stává, že se vynořují různé představy o tom, jak by měla Komora fungovat a co je její pravé poslání. Na tom by nebylo nic divného, když však profil Komory nebyl přesně ukotvenou věcí danou zákonem. Uvědomil jsem si ale, že stále opakovaný odkaz na danost zákonem nemůže postačit. K vysvětlení je nutno sestoupit do poloviny 19. století, kdy se formovaly pořádky svobodné (myšleno hospodářsky a politicky), ale i právem zajištěné společnosti. Tehdy vznikl ekonomicko-právní pojem „svobodné povolání“, kterému náleží také nepříjemné adjektivum, že výkon této činnosti není podnikáním. Prvotně byly svobodnými povoláními především lékařství a advokacie, u kterých je na první pohled zřejmé, že vyžadují mimořádně náročnou předchozí přípravu a vzdělání. Postupně k nim přibývaly lékárnictví a veterinární lékařství a další obory. Přidalo se také civilní inženýrství, které bylo vázáno především na vojenství, a posléze inženýrské stavitelství. Ještě nebylo vidu ani slechu, aby architektura byla předmětem univerzitního studia, vyjma výchovy několika málo architektů na uměleckých akademiích ve vládařských metropolích pro stavbu paláců, divadel a kostelů. Komora architektů neexistovala, domy navrhovali tesařští nebo zedničtí mistři. Od počátku bylo ale zřejmé, že pro mimořádnou kvalifikaci svobodných povolání bude nezbytné, že si své věci musí spravovat samy, neboť jejich

vzdělání, praxe, erudice ale i předpokládaná zodpovědnost a etika vysoce převyšovaly průměr těchto vlastností přítomných u personálu veřejné (státní) správy. Komory tedy nebyly transformací středověkých cechů, jak se někteří novopečení liberálové domnívají – naopak, cechy u téměř všech povolání byly rozbity a jejich předmět vydán v plen svobodnému podnikání. Vyjmenovaná povolání musela v rámci celospolečenského konsenzu převzít břemeno zodpovědnosti za správnost dodržení veřejného zájmu při výkonu těchto povolání. Proto je nikoliv ze zákona, ale primárně od přirozenosti uloženo i dnešním komorám dbát především na veřejné zájmy a teprve až potom na soukromé zájmy odborných osob. Komory především pro společnost a pro stát provádí aprobaci pretenzentů o tato náročná povolání, neboť nikdo jiný než odborné společenství nemůže tento způsob lépe ovládat. Komory tedy nejsou a nemohou být spolkem voluntaristickým.

První moderní architekti v této zemi o komoře architektů snili a toužili po ní. Jan Kotěra, Bohuslav Fuchs, Josef Gočár, Ladislav Žák, Arnošt Wiesner, Josef Polášek, tedy nejlepší čeští architekti, jako absolventi akademií nemohli být autorizovanými civilními inženýry, a tudíž členy inženýrské komory. Nicméně nemálo architektů, kteří byli absolventy vysokých škol technických, se stalo členy Komory civilních inženýrů. Ostatní architekti projektovali na základě stavitelských zkoušek a cítili to velmi útrpně. Totalitní režim rušil komory velmi záhy po svém vzniku, postupně od roku 1949, stejně jako zrušil svobodu výkonu povolání.

Již asi dva roky před revolucí, kdy začalo postupně svítat na alespoň malou naději na změnu poměrů, se počala v bytě architekta Binara v Liberci scházet malá skupina starších i mladých architektů a obnovovat povědomí o původních poměrech. Strípek po strípku se dával dohromady obraz normálního fungování výkonu povolání architekta a ideální obraz komory – tak jak je obvyklé v civilizovaných státech.

Jan Sapák,
1. místopředseda ČKA

19. VALNÁ HROMADA ČKA 2012

Termín: 21. dubna 2012

Místo: Mendelova univerzita v Brně

Předběžný program: od 10 h obecná rozprava, volby do orgánů ČKA, diskuse

Pozvánka na VH ČKA bude rozesílána výhradně e-mailem.

Prosíme autorizované architektky, aby si proto zkontrolovali svůj kontakt uvedený na www.cka.cc.

KONTAKTY PRACOVNÍKŮ KANCELÁŘE ČKA

Úřední hodiny Kanceláře ČKA: pondělí až pátek 8–16 h

Praha

Adresa: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1-Malá Strana
Tel.: 257 532 287, fax: 257 532 285

Brno

Adresa: Česká 19/21, 602 00 Brno
Tel.: 542 211 809, tel./fax: 542 215 652

Tel.: 257 532 186

JUDr. PhDr. Jiří Plos – sekretář ČKA

Milena Ondráková – sekretář DR a AR ČKA, informace a přihlášky k autorizaci, správa databáze

Mgr. Eva Faltusová – právní servis

Tel.: 257 532 287 – recepce

Tel.: 257 532 430

Ing. Tamara Čuříková – ředitelka Kanceláře ČKA

Lenka Dytrychová – příspěvky, účetnictví, databáze, NF Arcus

Tel.: 257 535 034

Ing. Gabriela Dufková – tajemnice pracovních skupin ČKA, organizace akcí spojených s činností ČKA, přehledky

Radka Kasalová – sekretář StS ČKA

Ing. Kateřina Folprechtová – webové stránky, zahraničí

PhDr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka Bulletinu ČKA, informační a tiskový servis, vydávání publikací a tiskovin ČKA, tisková mluvčí

Tel.: 542 211 809

Ing. Ludmila Cepáková – soutěže a veřejné zakázky

Kateřina Slaná – soutěže a veřejné zakázky, vzdělávání

E-mailové adresy pracovníků Kanceláře ČKA: jmeno.prijmeni@cka.cc Více informací: www.cka.cc

POUR FÉLICITER

BULLETIN ČKA NA WEBU

ČKA se rozhodla pro zkvalitnění distribuce Bulletinu ČKA. Vycházíme tak vstříc současným požadavkům čtenářů, kteří dávají v mnoha případech přednost digitálním médiím.

Počínaje Bulletinem ČKA 2/2011 je toto periodikum umístěno na hlavní straně webových stránek ČKA – www.cka.cc:

- | k prohlížení aktuálního čísla – tato služba umožňuje listovat v časopise, pracovat se stránkou, vyhledávat dle hesel atd.,
- | ke stažení aktuálního čísla ve formátu PDF;
- | i nadále existuje možnost stažení starších Bulletinů ve formátu PDF – tato služba běží již od roku 2003.

Někteří členové ČKA z důvodu zavedení digitální verze již možná nebudou mít zájem o tištěné médium. Prosíme takové architekty, aby svůj nezájem vyjádřili písemně a zaslali oznámení na adresu: recepce@cka.cc.

KLADIVO NA NEPLATIČE

Rok se s rokem sešel a s tím se opět blíží i 28. únor, který je termínem splatnosti povinných členských příspěvků. Dozorčí rada by ráda využila tuto příležitost, aby všem připomněla toto datum i povinnost autorizovaných architektů hradit členský příspěvek a současně je seznámila s disciplinárními opatřeními, která jsou, respektive nově budou proti neplatičům uplatňována.

PLATIT PŘÍSPĚVKY JE POVINNOST

Řádní členové mají ve vztahu ke Komoře svá práva, ale i své povinnosti. Obojí se zabývá § 7 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (OJVŘ). A co se týká povinností autorizovaných osob, jsou v odstavci 3 § 7 vyjmenovány pouze dvě: a) řídit se zákonem a vnitřními řády Komory a b) povinnost platit řádně a včas členské příspěvky. Co se týká výše příspěvku, ta není pevně stanovena zákonem, ale stanovují si ji sami členové hlasováním na valné hromadě a aktuálně platná výše je pak ve vnitřním řádu písemně zakotvena až do její případné další změny, vyvolané hlasováním jiné valné hromady.

Povinnost zaplatit je každoročně v prosinci autorizovaným architektům připomenuta v Bulletinu ČKA upozorněním na blížící se termín platby členského příspěvku a profesního pojištění, a to včetně návodu, jak postupovat. Pro případ, že architekt nebude chtít využít možnosti bezhотовnosti platby, jsou ve stejném výtisku zároveň přiloženy složenky. Krom toho jsou všechny tyto informace k nalezení na webu ČKA.

§ 7 Odst. 3 písm. b) OJVŘ

Inkriminovaným paragrafem, který dnes chceme všem připomenout a který upravuje povinnosti spjaté s placením členských příspěvků, je tedy § 7 odst. 3 písm. b) Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA. Povinnost platit „řádne a včas jedenkrát ročně“ členský příspěvek mají všechny autorizované osoby, tedy i ti, kdo mají autorizaci pozastavenou – ať už z vlastního popudu, anebo jako udělené disciplinární opatření. Jedinou výjimkou jsou ženy na mateřské dovolené, jejichž autorizace byla pozastavena – ty členský příspěvek neplatí. Výše základního členského příspěvku je dle platných vnitřních předpisů 6000 Kč. Autorizované osoby v tíživé životní situaci mohou požádat představenstvo buď o posečkání s platbou, rozložení příspěvku do splátek, anebo o snížení příspěvku až na minimální výši 1500 Kč. Příspěvek v této minimální výši pak platí automaticky i ti členové, jejichž autorizace byla pozastavena.

NEZAPLACENÍ JE DISCIPLINÁRNÍ PROVINĚNÍ

V komoře kolegů právníků to chodí tak, že šest měsíců po nesplnění povinnosti dojde automaticky k vyškrtnutí ze seznamu členů, neboli – dle naší terminologie – k odejmutí autorizace. Nutno říci, že jim toto zákonné ustanovení dost závidíme, neboť jim umožňuje udělat s neplatiči „krátký proces“. Do našeho zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání, se toto ustanovení nedostalo a nezaplacení členského příspěvku je zařazeno „pouze“ mezi disciplinární provinění. To znamená, že k řádnému udělení disciplinárního opatření vede jediná cesta přes zdoluhavý proces disciplinárního řízení s autorizovanou osobou. O všech krocích, spjatých s postupem přípravy disciplinárního řízení, má Komora povinnost informovat autorizovanou osobu. Výsledkem toho je, že – na rozdíl od dopravních či elektrických podniků – řadí se naše Komora mezi instituce, které pošlou ne jeden, ale hned několik po sobě následujících dopisů, upozorňujících hříšníka na jeho nesplněnou povinnost dříve, než vůbec dojde k tomu, že se tento prohřešek začne řešit před Stavovským soudem. Celý tento (našimi řády předepsaný) postup zabere mnoho úsilí mnoha osob, což ve svém důsledku znamená, že stojí Komoru i mnoho peněz. A zde dochází ke zjevnému „spravedlnostnímu“ paradoxu – pro uhrazení agendy s neplatiči se musí použít peníze těch slušných – platičů. A protože v poslední době se i Komora zabývá na všech úrovních problémem potřeby hledání úspor, dospěla dozorčí rada (jako žalobní orgán) ve spolupráci se Stavovským soudem k názoru, že se společně napříště pokusí kauzy s neplatiči zkrátit na (v intencích platných řádů) maximální možnou míru. Nástroj pro tento postup je obsažen v § 39a Disciplinárního a smírčího řádu (DSŘ), který umožňu-

je při nepochybném a průkazně doložitelném porušení povinností vést s disciplinárně obviněným ZKRÁCENÉ disciplinární řízení.

JAK TO BUDE S NEPLATIČI V ROCE 2012

Dozorčí rada má za to, že nezaplacení členského příspěvku je jasný prohřešek s jasným zaviněním, za který by měl následovat jasný (očekávatelný) trest. Nechtě je tedy všem dobře známo, že praktický postup, který bude uplatňován s těmi, kteří se po 28. únoru tohoto roku zařadí mezi „neplatiče členských příspěvků 2012“, bude vypadat tak, jak je nastíněno v následujících odstavcích.

GENTLEMANSKÁ VÝZVA

K prvnímu kroku vede poznání, že naše Komora je natolik velkorysá, že nezaplacení členského příspěvku je považováno za disciplinární provinění až teprve tehdy, nejsou-li příspěvky zaplacené do 30. června běžného roku. Po termínu povinného zaplacení příspěvků je v našich řádech (konkrétně je to § 7 odst. 11 OJVŘ) stanovena ještě čtyřměsíční lhůta, během které ještě nejde o delikt, ale vzniká pouze povinnost zaplatit krom povinného příspěvku i vznikající penále, které je stanoveno ve výši 1 % z dlužné částky za každý započatý měsíc prodlení. Dobrá zkušenost Kanceláře Komory je, že po provedení prvního písemného upozornění se počet evidovaných neplatičů řádově sníží – z několika set osob, které bývají evidovány na začátku června, až na pouhých několik desítek, které zbudou po dalším sčítání na začátku července. A jelikož se zde jedná o relativně levnou agendu (obvyčejně nedoporučené dopisy), která odlehčí následně složitější agendě (zahajování disciplinárního zjišťování a vedení disciplinárního řízení), považuje dozorčí rada za přijatelné tento (ač nepovinný) krok, obsahující gesto gentlemanského upozornění, prozatím zachovat.

Prvním krokem proti neplatičům tedy bude na začátku června písemná výzva Kanceláře všem, kteří do té doby nezaplátili členský příspěvek. Tato výzva obsahuje upozornění na povinnost zaplatit členský příspěvek i se vzniklým penále, stejně tak jako seznamuje adresáty s tím, že pokud nedojde k zaplacení do 30. 6., bude dozorčí radou zahájeno disciplinární zjišťování ve věci jejich disciplinárního provinění.

ŽALOBNÍ NÁVRH

V dalším kroku provede v termínu po 30. 6. Kancelář revizi zbývajících neplatičů, jejichž prohřešek se mezitím, vlivem postupu času, stal disciplinárním proviněním. Seznam těchto osob předá Kancelář dozorčí radě, která je pak povinna zahájit disciplinární zjišťování. Jelikož porušení povinností autorizované osoby je v případě nezaplacení členských příspěvků nepochybné a průkazné, není de facto co více zjišťovat a dozorčí rada bude moci zjišťování rovnou uzavřít sestavením Návrhu na zahájení disciplinárního řízení. O těchto krocích pak dozorčí rada informuje disciplinárně obviněného v dopise určeném do vlastních rukou, čímž bude naplněna povinnost vyplývající z § 17 odst. 2 písm. b) a c) DSŘ (povinnost vyrozumět osobu podezřelou z disciplinárního provinění a provést oznámení o návrhu na zahájení disciplinárního řízení).

ZKRÁCENÉ DISCIPLINÁRNÍ ŘÍZENÍ PŘED STS

Návrh na zahájení disciplinárního řízení bude pak předán do rukou předsedy Stavovského soudu, čímž bude dle § 33 odst. 2 disciplinární řízení zahájeno. V tuto chvíli dojde na aplikaci výše zmíněného § 39a DSŘ o zkráceném disciplinárním řízení. Jedním dopisem do vlastních rukou bude disciplinárně obviněný vyrozuměn o zahájení disciplinárního řízení proti jeho osobě a současně předvolán na konkrétní termín k jednání před Stavovským soudem. V případě nevyzvednutí zápisů nebu-

de díky § 39a třeba obesílání opakovat a nic nebude bránit tomu, aby ohlášené jednání StS ve stanoveném termínu proběhlo, a to (rovněž díky § 39a) i v případě neúčasti disciplinárně obviněného. Na tomto jednání tedy bude moci senát StS rozhodnout o udělení disciplinárního opatření a kauzu uzavřít.

OČEKÁVATELNÝ TREST

Na tomto místě se naskytá příležitost popsat blíže výše zmíněný očekávatelný trest, kterého se neplatič dočká. V našich řádech není stanoveno, za jak těžké provinění se neplacení členského příspěvku považuje, a je na Stavovském soudu o tom rozhodnout. Aby bylo možné rozlišovat mezi jednotlivými delikventy, mezi kterými se ocitnou jak prvoneplatiči, tak těžcí recidivisté, vznikl v letech praxe senátu, zabývajícího se kauzami s neplatiči, určitý systém umožňující stanovit vyšší trestu exaktně na základě jasných indicií spjatých s výpisem z rejstříku autorizované osoby, pořízeným z databáze Komory.

a) Písemná důtka

Za prvé jsou tu ti disciplinárně obvinění, kteří do doby konání jednání StS svůj příspěvek včetně penále uhradí. Na jednu stranu prokázali dobrou vůli skutek napravit, na druhou stranu tím důvod vedení disciplinárního řízení nepominul, neboť k disciplinárnímu provinění došlo tím, že příspěvek nebyl zaplacen do 30. 6. V tomto případě ukládá StS jako disciplinární opatření písemnou důtku. V případě recidivy se pak podle její závažnosti výše trestu zpřisňuje.

b) Pokuta

Jako další stupeň disciplinárního opatření, jež jsou vyjmenovány v § 20 zákona č. 360/1992 Sb., je pokuta až do výše 50 000 Kč. Disciplinární opatření pokuty StS za neplacení příspěvků neukládá, vzhledem

k praktické zkušenosti, že se v mnoha případech jedná o osoby, které s Komorou přestaly komunikovat, a realnost mimosoudního vymození takového opatření je historicky mizivá.

c) Pozastavení a odejmutí autorizace

Dalším stupněm disciplinárního opatření je pozastavení autorizace na dobu až tří let. Zde se pak při rozhodování StS o vyšší disciplinárního opatření bere v úvahu jednoduché pravidlo: za rok neplacení se na jeden rok pozastavuje autorizace, v případě násobné recidivy se pak o příslušný násobek prodlužuje doba pozastavení. Maximum pozastavení jsou tři roky, dalším, vyšším trestem je odejmutí autorizace.

LEHČÍ UŽ TO NEBUDE

Jelikož je nezaplacení příspěvku vnímáno jako obraz nezodpovědného jednání autorizované osoby, která jim působí Komoře nutnost vynakládat zbytečně výdaje, které jinde v rozpočtu schází, je trendem ukládat za toto provinění čím dále přísnější disciplinární opatření. Zkušenosti ze sousedních komor ukazují, že jasná vidina neodvratného „nejvyššího trestu“, který po porušení povinnosti platit členský příspěvek přichází (v našem případě je to odejmutí autorizace), vede k rapidnímu zlepšení platební morálky.

Tolik tedy sdělení dozorčí rady. A teď si, po vzoru jedné nejmenované české spisovatelky, dovolím vytvořit takovou malou radu na závěr: Chceš-li autorizovaným i nadále býti, nezapomeň včas zaplatit!

Miroslav Holubec,
dozorčí rada ČKA

POKYNY PRO PLATBU ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU A PROFESNÍHO POJIŠTĚNÍ NA ROK 2012

Dovolujeme si požádat všechny členy ČKA o úhradu ročního členského příspěvku České komoře architektů na rok 2012 (na základě Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA § 7) a úhradu profesního pojištění. Doporučujeme bezhotovostní platbu, možné je sloučit obě částky. Pokud se rozhodnete pro platbu složenkami, naleznete je obě vložené v tomto čísle Bulletinu ČKA.

ČLENSKÝ PŘÍSPĚVEK ČKA

PLÁTCE: jméno a příjmení, adresa autorizované osoby

ČÁSTKA:

VARIABILNÍ SYMBOL: číslo autorizace

SPECIFICKÝ SYMBOL: 2012

KONSTANTNÍ SYMBOL: pro složenky 0379, bezhotovostní platby 0558

TERMÍN SPLATNOSTI: 28. 2. 2012

ČÍSLO ÚČTU: 1928140339/0800

Standardní výše příspěvku autorizovaných osob na rok 2012 činí 6000 Kč.

V některých případech lze uplatnit snížené sazby příspěvku ČKA:

- I 3000 Kč – pro autorizované architektky ve finanční tísní, kteří podají žádost spolu s kopií daňového přiznání nebo s potvrzením o příjmech od zaměstnavatele za rok 2011 a splňují stanovené podmínky, tedy že součet veškerých hrubých příjmů klesne pod hranici 228 400 Kč za rok;
- I 1500 Kč – pro autorizované architektky ve finanční nouzi, kteří podají žádost spolu s kopií daňového přiznání nebo s potvrzením o příjmech od zaměstnavatele za rok 2011 a splňují stanovené podmínky, tedy že součet veškerých hrubých příjmů klesne pod hranici 162 720 Kč za rok;
- I 1500 Kč – při pozastavení autorizace na vlastní žádost;
- I 1500 Kč – pro autorizované architektky – může starší 65 let a ženy starší 60 let – před první sníženou platbou je třeba, aby autorizovaná osoba, která dosáhla určeného věku, tuto skutečnost písemně oznámila Kanceláři ČKA;
- I 1500 Kč – pro autorizované architektky v plném invalidním důchodu;
- I 0 Kč – pro autorizované architektky na řádné mateřské dovolené, které uloží autorizační razítko a osvědčení o autorizaci do Kanceláře ČKA.

ZÁKLADNÍ PROFESNÍ POJIŠTĚNÍ

PLÁTCE: jméno a příjmení, adresa autorizované osoby

ČÁSTKA: 1140 Kč

VARIABILNÍ SYMBOL: číslo autorizace

SPECIFICKÝ SYMBOL: 2012

KONSTANTNÍ SYMBOL: pro složenky 0379, bezhotovostní platby 0558

TERMÍN SPLATNOSTI: 28. 2. 2012

ČÍSLO ÚČTU: 1928140339/0800

Pojištění na rok 2011 mělo být uhrazeno nejpozději do 28. 2. 2011. Všichni architekti, kteří neuhradí dlužnou částku 1140 Kč do 30. 6. 2012, budou z účasti na profesním pojištění zajišťovaném ČKA vyloučeni.

V případě, že byla autorizovaná osoba v minulosti odhlášena z profesního pojištění, může se od roku 2012 za poplatek znovu přihlásit. Smlouvy a další informace o základním profesním pojištění naleznete na www.cka.cc.

Doklady o úhradě pro daňové účely – útržek složenky slouží plátcí jako doklad pro daňové účely (jedná se o odpočitatelný náklad podle zákona o dani z příjmů). V případě bezhotovostní platby vám bude Kancelář ČKA na požádání vystaven samostatný doklad (potvrzení o úhradě).

Doporučujeme bezhotovostní platbu – je možné sloučit platbu členského příspěvku s platbou za profesní pojištění.

Kontakt: Lenka Dytrychová,
e-mail: lenka.dytrychova@cka.cc,
tel.: 257 532 430

ZEMŘEL KAREL HUBÁČEK

Po dlouhé nemoci zemřel 23. listopadu 2011 doc. Ing. arch. Karel Hubáček, Dr. h. c. Patřil mezi mimořádné osobnosti české architektury 20. století.

Narodil se 23. 2. 1924 v Praze. Zde také vystudoval Fakultu architektury a pozemního stavitelství ČVUT (1945–49). Svou profesní dráhou je však spojen s Libercem, kam v roce 1951 nastoupil do tehdejšího Stavoprojektu. Po řadě raných projektů výrobních závodů, škol a obytných souborů získal mezinárodní věhlas svým

návrhem televizního vysílače na Ještědu (1963–71, spolu se Z. Zachařem a Z. Patrmannem), za nějž obdržel Perretovu cenu Mezinárodní unie architektů (UIA).

Mezi další významné realizace patří vysílače v Súdánu, Jemenu, vyrovnávací vodárenská věž v Praze na Dívčích hradech, meteorologická věž v Praze-Libuši a dále pak budova s koncertní síní v Teplicích (dokončená 1986), za niž získal Grand Prix bienále Interarch v Sofii v roce 1989. Z pozdějších staveb uveďme např. rekonstrukci budovy DAMU v Praze z roku 1999 či divadlo Husa na provázku v Brně z roku 1993.

Architekt Hubáček obdržel Poctu ČKA 2005. V odůvodnění poroty se píše: „Karel Hubáček, muž jiskřivého ducha a širokého kulturního rozhledu, vynikal vždy invenčností svých návrhů a neústupností při prosazování skutečné architektury i v dobách, které jí vůbec nepřály. I díky tomu tvorba ateliéru SIAL svým ohlasem pře-

sáhla české hranice a jako jedna z mála byla i v 70. a 80. letech často publikována v prestižních zahraničních časopisech. Jeho osobní renomé i příklad Ještědu k němu do Liberce přitahovaly řadu mladých architektů, kterým ve svém ateliéru poskytoval mimořádně svobodné a inspirativní prostředí.“

V roce 1969 založil spolu s Miroslavem Masákem tzv. Školku SIAL, jedinečné sdružení mladých tvůrčích architektů, kteří později významně zasáhli do vývoje české architektury nebo se uplatnili v zahraničí. Ve výchovném působení pokračoval i po roce 1989 na nové Fakultě architektury v Liberci. Za svou tvorbu Karel Hubáček obdržel rovněž cenu Obce architektů za celoživotní dílo, Herderovu cenu a čestný doktorát ČVUT.

Markéta Pražanová
Tisková zpráva ČKA

V Praze 25. listopadu 2011

Slova Hubáček a SIAL zní skoro jako synonyma. Právem, protože nebyť Karla Hubáčka s jeho jiskřivým elánem, nadhledem a odvahou, byly by Liberec i celé Československo ochuzeny o jeden z fenoménů svého vývoje v druhé polovině dvacátého století. Sial byl díky Hubáčkovu vedení mnohem víc než jen účelová projektantská firma. Dobré jméno SIALu se opíralo o neutuchající schopnost objevně reagovat na nejrůznější úkoly, chuť pouštět se do řešení problémů, od kterých jiní dávali ruce pryč.

Hubáčkem vedená kancelář sdružovala odborníky z celé řady oborů. To sice bylo v té době běžné, v SIALu se ale dařilo udržovat atmosféru vzájemného respektu a intenzivní spolupráce napříč jednotlivými profesemi. Koncepční vize tak mohly být od počátečních fází snadno konzultovány a architekti nacházeli ve svých technických protějšcích plnohodnotné spolupracovníky. Řada prací v SIALu se vymykala běžnému standardu a snažila se proniknout do nových architektonických a technických poloh. Všechny byly řešeny s maximálním úsilím a velkou touhou je realizovat, což se dařilo

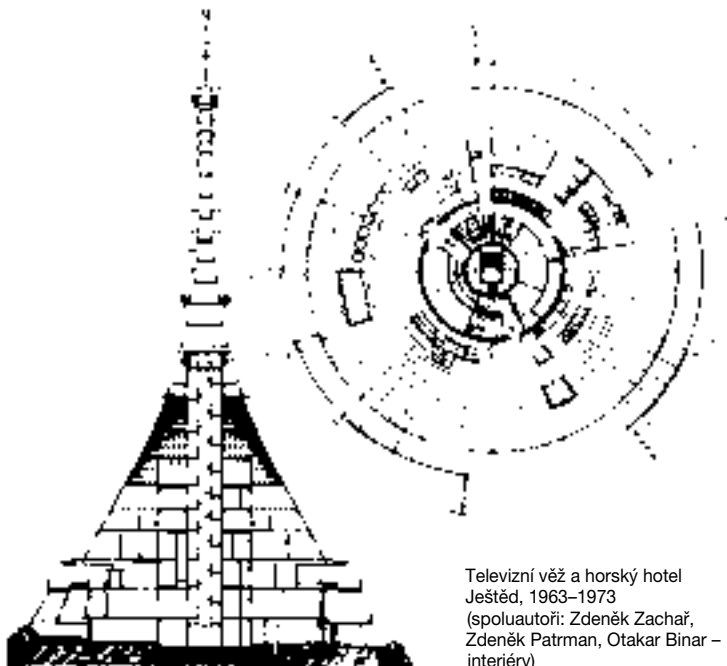
spíš výjimečně. Profesionalita a hledání nových cest byly chápány jako základní kvality práce. Karel Hubáček byl přesvědčen, že správná architektura vzniká právě tímto přístupem, a trval na jeho uplatňování. Vyžadoval od nás zodpovědný přístup k řešení úkolů a byl nám v tomto směru vzorem. Jeho ideálem byla architektura otevřená o poznání a inovativní využití technického umu. O tom s námi vedl diskuse nad úkoly, jimiž nás pověřoval.

Jakkoliv byl Karel Hubáček „pan šéf“, o jehož autoritě nebylo nejmenších pochyb, neměl nikdo z nás pocit, že je zneužíván. Autorství projektů, které v jiných obdobně velkých a komplexních ateliérech na sebe bez diskuse strhávali jejich bosové, bylo v SIALu velmi tolerantně připisováno těm, kdo se na práci podíleli.

Normalizační sedmdesátá a osmdesátá léta přežíval SIAL jako ateliér 2 libereckého Stavoprojektu. Politický dohled byl tvrdý. Existence takového cizího tělesa, jakým SIAL v soukolí socialistického projektového kombinátu byl, s sebou opakovaně nesla řadu kritických situací. V nich šlo o další kontinuitu ateliéru a profil jeho práce. Karel Hubáček musel odolávat nejrůznějším tlakům. Jistě mu pomáhaly zkušenosti z totálního nasazení za války, jistě se opíral o svoji rodinu. Mohl se ale také spolehnout na své spolupracovníky. Politické masáže čelil tím, že opakovaně získával velké a náročné zakázky, díky nimž SIAL překonával nástrahy doby.

Pod Hubáčkovým patronátem vytvořil Miroslav Masák v ještě samostatném SIALu „školku“, míněnou jako liheň talentů. Ztráta samostatnosti a začlenění do Stavoprojektu neumožnily tuto vizi naplnit do důsledků. Do SIALu tak přišla velká skupina čerstvých adeptů architektury, pro které Karel Hubáček dokázal vytvořit zvláštní niku v tehdejší českém mikrosvětě. V bývalém hostinci Na Jedlové na okraji města přes deset let existovala díky Hubáčkově záštitě unikátní komunita mladých architektů. Generovala zcela nekonformní práce a podílela se i na řadě velkých projektů kanceláře. Odtud také vzešlo několik návrhů pro významné mezinárodní architektonické soutěže. Ty, spolu s dalšími pracemi SIALu, tvořily navzdory obtížnosti zahraničních kontaktů a nepřizní společnosti základ rostoucího mezinárodního ohlasu ateliéru.

Zásluha Karla Hubáčka na vzniku fakulty architektury v Liberci je zásadní a nepřehlédnutelná. Celá historie SIALu, který založil a dlouhá léta vedl, byla proložena situacemi a skutky přesahujícími pouhou praktickou činností architektonické kanceláře. Vznik „školky“ a její ateliérová „cvičení“ předběhly o čtvrt století pozdější založení liberecké fakulty architektury. Dobré jméno SIALu bylo jasnou oporou pro vedení univerzity při roz-

Televizní věž a horský hotel Ještěd, 1963–1973 (spoluautoři: Zdeněk Zachař, Zdeněk Patrman, Otakar Binar – interiéry)

Divadlo Disk, Praha-Staré Město, 1996–1999
(spoluautor: Jiří Hakulín)

Dům kultury v Teplicích, 1977–1986

Foto: archiv ČKA

hodnutí rozšířit školu o tento obor, i pro mne při formulování a obhajobě projektu založení fakulty. Toto renomé se opíralo o kolektivní výkony, na nichž se podílela řada autorů. Jejich práce by ovšem nikdy nemohly vzniknout, nebyť stěžejní osobnosti kanceláře, kterou Karel Hubáček byl.

Schopnost a vůle vytvářet ochranné prostředí pro lidi kolem sebe byla nejsilnější stránkou jeho povahy. Dnes je u nás i v zahraničí zaslouže-

ně znám a oceňován jako skvělý architekt pro řadu budov, které navrhl a postavil. Ještědská věž má mezi nimi suverénní pozici. Jeho bývalí kolegové a spolupracovníci ale právem v Karlu Hubáčkovi vidí především jedinečného člověka, kterému zůstávají trvale zavázáni.

Jiří Suchomel

Přečteno při posledním rozloučení s K. Hubáčkem v Liberci 2. 12. 2011

MIROSLAV MASÁK – CENA MINISTERSTVA KULTURY

Ministr kultury Jiří Besser předal 27. října 2011 Ceny Ministerstva kultury ČR na slavnostním večeru v Národním divadle. Státní kulturní ceny se udělují u příležitosti státního svátku 28. října a jsou spojeny s finanční odměnou, v tomto případě 300 000 Kč.

Letošním laureátem Ceny Ministerstva kultury ČR za přínos v oblasti architektury se stal po předchozích laureátkách Evě Jiříčkové (2009) a Aleně Šrámkové (2010) prof. Miroslav Masák. Cenu obdržel za celoživotní dílo a prosazování architektury jako kulturní a společenské disciplíny. Masák je zároveň držitelem Pocty České komory architektů 2006. V příštím roce oslaví své osmdesáté narozeniny.

Cena MK ČR za přínos v oblasti architektury se uděluje od roku 2009 jako ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počinů nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti architektury. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Miroslav Masák je autorem občanských a sportovních staveb, krajinářských koncepcí, renovací historických budov, návrhů interiérů i výstavních instalací. Je spoluautorem obchodních domů Máj v Praze a Ještěd v Liberci, lázní v Teplicích, pavilonu Libereckých výstavních trhů nebo rekonstrukce Veletržního paláce v Praze. Jeho práce byly oceněny v celostátních přehlídkách architektury stejně jako v národních a mezinárodních soutěžích. Patří mezi ty české architekty, kteří se stali pro své profesionální a etické hodnoty příkladem pro další generace. Masák usiloval celý život o propojení české architektury s architekturou světovou. Věřil, že tento obor ovlivňuje lidskou společnost, a je tedy vůči ní odpovědný. V roce 1968 spoluzaložil ateliér SIAL, který držel krok s vývojem evropské architektury, a souběžně Školku SIAL, kde vyrostla generace významných architektů a pedagogů. Po osmašedesátém roce byl nucen svou činnost omezit a dál pracoval jen v neoficiálních skupinách. V listopadu 1989 se stal členem Koordinačního výboru Občanského fóra, byl poradcem pro architekturu a památkovou péči prezidenta Havla a místopředsedou Rady Pražského hradu. Velkorysost a rychlost, s jakou byly zpřístupněny nové hradní prostory a zahrady, jsou dalším z výsledků jeho práce.

Stál u zrodu České komory architektů a díky jeho úsilí k nám v devadesátých letech přijela řada významných architektů z celého světa. Přednášel pro studenty brněnské fakulty architektury i pro širokou ve-

řejnost doma i v zahraničí, psal úvahy a eseje do odborného i denního tisku, editoval několik knih o architektuře a sepsal rovněž své vzpomínky. Bez přínosu Miroslava Masáka by česká architektura hledala své místo a svoji kontinuitu mnohem obtížněji. Stal se mostem, který spojil břehy – architektem nové demokracie.

Ze zprávy MK ČR připravila Markéta Pražanová

Porota: **Irena Fialová**, expertka Evropské ceny za současnou architekturu, docentka Ústavu urbanismu Fakulty architektury ČVUT v Praze; předsedkyně poroty; **Oleg Haman**, 1. místopředseda Obce architektů; **Jan Hrubý**, vysokoškolský učitel (Fakulta architektury VUT v Brně); **Milan Jirovec**, předseda pracovní skupiny pro novou soutěžní architektonickou přehlídku; **Ivan Kroupa**, vedoucí ateliéru Architektury II na VŠUP v Praze; **Pavel Liška**, emeritní rektor Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze; **Vladimír Šlapeta**, architekt, vysokoškolský učitel (Fakulta architektury VUT v Brně); **Ján Štempel**, vedoucí ateliéru architektury na Fakultě architektury ČVUT v Praze; **Zdeněk Zavřel**, děkan Fakulty architektury ČVUT v Praze

OSOBNOST STAVITELSTVÍ 2011 – JAN ŠTÍPEK

Bývalý předseda ČKA doc. Ing. arch. Jan Štípek obdržel 3. 10. 2011 na Dnech stavitelství a architektury (DSA) ocenění Osobnost stavitelství, které každoročně uděluje SIA-Rada výstavby. DSA se uskutečnily již po páté dne 3. října 2011. U příležitosti akce byly vyhlášeny výsledky soutěže Stavba roku. Více viz www.stavbaroku.cz a www.dsa-info.cz.

Jan Štípek

Po studiích na pražské ČVUT a po krátkém působení v projektové složce Pragounionu se v roce 1968 stal zakládajícím členem Družstva architektů A13. Zde působil až do roku 1972, kdy nastoupil do Projektového ústavu ČSVD. Od roku 1974 až do roku 1990 působil jako hlavní architekt Prago-projektu Praha. V letech 1990–2008 se věnoval výchově mladých architektů jako pedagog a vedoucí Ústavu nauky o budovách na FA ČVUT. Zpracoval řadu odborných textů a skript. Je zakládajícím členem České komory architektů, desetkrát byl zvolen jejím předsedou. Mezi jeho nejvýznamnější práce z raného období patří galvanovna KOH-I-NOOR v Děčíně, závod Tichá či pavilon čs. stavitelství v Moskvě (spolupráce J. Šafer, J. Witzany). Z pozdějších realizací je to např. hotel Tranzit v Praze-Ruzyni či právě realizovaná stavba Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni. Celým svým profesním životem, pedagogickou činností i působením v řadě odborných porot a komisí dokazuje, že je výraznou osobností českého stavebnictví.

Jan Fibiger, předseda správní rady Nadace ABF, a Jan Vrana, předseda ČKA, předávají Cenu SIA Janu Štípkovi (cenu převzal syn), foto archiv organizátorů

POCTU ČKA 2011 DOSTANE IN MEMORIAM KAREL PRAGER

Česká komora architektů se rozhodla udělit Poctu ČKA 2011 in memoriam architektu Karlu Pragerovi (1923–2001). Mezi nejvýraznější osobnosti české architektury druhé poloviny dvacátého století se Prager zařadil především budovou Národního, později Federálního shromáždění v Praze, Novou scénou Národního divadla, Ústavem makromolekulární chemie na Petřínách či zastřešením hlavního nádraží v Praze.

Poctu České komory architektů získává každoročně již od roku 2000 významná osobnost v oboru, která se svou prací a morálním kreditem výrazně zapsala do moderní historie české architektury. Pětičlenná odborná porota složená z předních českých architektů a teoretiků posuzovala v letošním roce 17 nominovaných osobností a rozhodla se doporučit k udělení Pocty ČKA 2011 právě Karla Pragera.

ČKA si je vědoma, že Pragerova tvorba dodnes rozděluje odbornou i laickou veřejnost na nadšené obdivovatele i zaryté odpůrce. Stavby jsou často kritizovány

jako symboly normalizace, přestože jejich autor byl pro komunistický režim po dlouhou dobu nežádoucí osobou. ČKA je přesvědčena, že oceňuje architekta, který „přes nepřízeň historické doby a všechny obtíže a dočasnost zájmů všedního dne po sobě zanechal nejen kvalitní a rozsáhlé, ale i vrcholně inspirativní a myšlenkově provokativní architektonické a urbanistické dílo“. Pragerovy realizace patří mezi to nejodvážnější a nejzajímavější, co u nás v 60. a 70. letech minulého století vznikalo, a zůstávají ojedinělým počinem vysoké kvality i ve světovém kontextu.

Architekt a urbanista Karel Prager se nikdy nezpronevřil svému svědomí, vždy se společensky z plných sil angažoval. „Jeho denní potře-

bou byla architektonická tvorba, kterou žil a dýchal. Architekturu pro něj byla realizace, nikoliv jen návrh stavby. Ctíme tímto oceněním jeho heroického ducha a myšlenkovou odvalu, kterou dnešní doba zcela postrádá,“ píše se v odůvodnění odborné poroty. Členové poroty si rovněž uvědomují, že „součástí vznikající diskuse, směřující k rehabilitaci Karla Pragera, jistě bude i diskuse nad spornými tématy, jakými je např. otázka přiměřenosti jeho realizovaných i nerealizovaných urbanistických zásahů do města. To však neovlivní skutečnost, že Karel Prager je jednou z nejvýznačnějších osobností české architektury 20. století“.

Markéta Pražanová

Textová zpráva České komory architektů z 16. listopadu 2011
Odůvodnění poroty a protokol ze zasedání viz www.cka.cc

Dostavba okolí Národního divadla a Nová scéna, 1977–1983, spoluautor Pavel Kupka, rozvinutý pohled od Národní třídy, světlotisk kolorovaný akvarelem

Budova Národního shromáždění v Praze, 1967–74, spoluautoři Jiří Albrecht, Jiří Kadeřábek, foto: archiv Karla Pragera

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ 2011

Vítězům letošního, již 12. ročníku Přehlídky diplomových prací byly předány ceny při slavnostním vyhlášení výsledků v sídle České komory architektů dne 21. září 2011 v 17 h. Setkání, na kterém se sešlo více než 100 účastníků, fundovaně moderoval Ing. arch. Michal Kuzemenský, který se především soustředil na odbornou prezentaci oceněných prací, s nimiž se velmi podrobně seznámil již jako člen odborné poroty. Všechny hosty přivítal také předseda ČKA Ing. arch. akad. arch Jan Vrana. V letošním ročníku zajistila ČKA vítězi půlroční odbornou stáž v ateliéru prof. Evy Jiřičné v Londýně, kterou finančně podpořili i sponzoři. Vyhlášení výsledků bylo prezentováno v řadě časopisů, na portálech, v rozhlase i ve vysílání v rámci ČT 2 v pořadu Kultura s Dvojkou.

EDITORIAL POROTY

Porádání přehlídky je skvělý čin. Diplomní projekt je zpravidla ten poslední, který student na škole udělá. Dělicí čáru mezi praxí a školou studenti vnímají ostře. Na škole mnohdy mohli cokoliv a v praxi častokrát málo. Záleží na kvalitě školy, studia a realnosti zadání. V tomto ohledu může přehlídka diplomních projektů velmi prospět. Může být spojovacím můstkem mezi školou a praxí. Protože si student téma diplomu obvykle vybírá sám, neprezentuje pouze svoji odbornou zdatnost, ale i životní a občanský postoj. Povolání architekta je práce s velkým společenským dopadem, a proto je zajímavé sledovat, čím se studenti chtějí při ukončení svého studia prezentovat.

Porota pečlivě prohlédla všechny přihlášené práce a s přibývajícím koly soutěže začalo být jasné, že se „nahoru“ dostávají právě práce, které zřetelně umí vysvětlit svůj úkol, poslání, důvodnost výběru, důvod zpracování a motiv k činu. Jednoduše řečeno, porota preferovala projekty, které nejsou pouze efektní hříčkou. Není to pravděpodobně náhoda, že mezi nejlepší projekty byly vybrány práce více či méně urbanistické. Pravděpodobně není náhoda, že se vítězné návrhy zabývají rozpadlými městy, sídelní kaší, vztahem krajiny a města, historickými stopami a samozřejmě úvahami o budoucnosti. Téma v Čechách dlouho spalo a bonbonky to byly na první pohled zajímavé a efektní, ale pod drobnohledem se častokrát odhalila jejich povrchnost a nesouměrnost s pracemi závažnějšího tématu. Nejen urbanismus je závažné téma, ale kvalitní solitér, který by prošel do finále, porota letos nenašla, i když si to hodně přála. Projekty, které byly letos oceněny, mají několik společných vlastností: citlivost, jemnost, ale zároveň jasnost, přímočarost a společenský přesah. Remeslnou kvalitu považovala porota za samozřejmost.

Pro příští ročníky má porota několik nápadů. Vzhledem k závažnosti a rozsahu každého dobrého diplomního projektu by bylo vhodné předem zozlat porotcům práce v digitální podobě, a to nejen v rozsahu dvou

výstavních panelů a anotace, ale v plném rozsahu brožury A3, kterou diplomanti tak jako tak odevzdávají ve škole. Pro správné hodnocení je třeba znát práci podrobně a v souvislostech. Porota doporučuje do příštího ročníku pozvat, ať už jako členy poroty či poradce poroty, odborníky některých dalších profesí. Letos jsme cítili svoji nekompetentnost (či nedostatek času) posuzovat práce krajinářské a uvítali bychom kolegu z tohoto oboru. Na výsledné výstavě doporučujeme vystavovat i ony brožury dokumentující celou práci, případně modely. Architektura nejsou obrázky. Porota si také položila otázku, co by mělo být nejlepší cenou pro vítězné diplomaty. Čest a sláva? Jistě, a také by bylo prima, kdyby to mohl být existenční klid. Právě ti nejnadanější a nejschopnější studenti by se po škole měli mít možnost rozhlédnout po světě a svobodně po vlastní ose přemýšlet o životě, jak se svým talentem naloží. Takže čest, sláva a peníze vítězům. Porota jim letos věnovala svoje honoráře a čeká na významný posun cen v příštích ročnících.

Co přeje nejen vítězům porota? Nespěchejte, přemýšlejte a nakládejte se svým talentem obezřetně. Společnost to potřebuje.

PUTOVNÍ VÝSTAVA V ČR

Nejdříve byla putovní výstava k dispozici návštěvníkům v sídle ČKA v Josefské ulici, poté byla s velkým úspěchem prezentována v nové galerii neboli plovoucím pavilonu (A)Void Floating Gallery, dále byla k dispozici návštěvníkům Olomouckých dnů architektů a stavitelství, které se konaly v listopadu 2011. V současné době se projednávají termíny vystavení na jednotlivých zúčastněných školách a v zahraničí.

Porota: prof. Ing. arch. Martin Rajniš, Ing. arch. Jakub Fišer, Ing. Tomáš Hradečný, Ing. arch. Michal Kuzemenský, Ing. arch. MgA. Pavel Nasadil.

Předseda ČKA Jan Vrana a předseda poroty Martin Rajniš

Místopředseda ČKA Josef Smutný, generální ředitel Českých center Michael W. Pospíšil, vedoucí oddělení komunikace Českých center Monika Koblerová, člen představenstva ČKA Petr Lešek

Informaci o konání přinesla i ČT 2 v pořadu Kultura s dvojkou dne 26. 9. 2011

Michal Kuzemenský, fundovaný moderátor večera a člen odborné poroty

Partnerem přehlídky byly ČSOB, a. s., Tork, Legrand, s. r. o, Tisk Horák, Viadrus, Isover, CEGRA, ČT 2.

Finanční podporu stáže poskytly společnosti ČSOB, a. s., ČSOB Pojišťovna, Tork, Legrand, s. r. o. Pojištění celé stáže zajistila společnost Marsh, s. r. o.

Mediálními partnery byly Architekt, E.ARCH.CZ.

PROČ SE SPOLEČNOSTI ROZHODLY PODPOŘIT STÁŽ VÍTĚZE V ZAHRANIČNÍM ATELIÉRU?

Tork (Kateřina Hrubešová)

Tork intenzivně spolupracuje s ČKA od počátku tohoto roku. Již při první nabídce spolupráce nás zaujala právě tato přehlídka a zejména pak možnost rozšíření teoretických zkušeností absolventů v tak renomovaném ateliéru. Tork, který je celoevropskou jedničkou pro osobní hygienu mimo domov, působí v několika desítkách zemí po celém světě. Z vlastní zkušenosti tedy víme, že výměna poznatků a získané informace od těch nejlepších v oboru jsou jednou z nejcennějších devíz pro nadaného mladého člověka. Velice gratulujeme vítězi a přejeme mu šťastnou cestu – tu londýnskou i životní.

Legrand, s. r. o. (Radim Pilek)

Rád bych jménem společnosti Legrand pogratoval vítězi. Společnost Legrand se rozhodla podpořit Přehlídku diplomových prací absolventů škol a fakult architektury, protože jsme chtěli podpořit mladé začínající architektky v jejich vstupu do praxe. Jistě se mnou budete souhlasit, když řeknu, že architektura znamená svobodu a volnost. Není to tak dávno, kdy tato dvě slova nebyla takovou samozřejmostí, jakou jsou pro většinu z nás nyní. To je jeden z důvodů, proč se Legrand rozhodl finančně podpořit stáž vítězného studenta v ateliéru paní prof. Evy Jiříčné. Chceme začínajícím architektům umožnit rozhlédnout se po světě, získat praxi v zahraničním renomovaném ateliéru a mít tak

možnost srovnání s trendy světové architektury. Kdo jiný než ti nejnadanější studenti by měl tuto možnost dostat.

Abychom ještě více rozšířili obzory začínající elitě v oblasti architektury, tak bych rád jménem společnosti Legrand pozval oceněné studenty také do našeho showroomu v Praze, kde jim rádi představíme trendy v oblasti ovládání osvětlení a mnoho dalších designových zajímavostí, které by ve své budoucí praxi mohli potřebovat. Vítězi přejí příjemný pobyt v ateliéru v Londýně a hodně úspěchů v jeho budoucí kariéře.

ČSOB (Martin Jarolím)

ČSOB banka je strategickým partnerem České komory architektů již více než pět let. V průběhu celého roku podporujeme různé aktivity České komory architektů. Pomáhat a podporovat rozvoj mladých a talentovaných architektů je pro nás čest a jsme moc rádi, že máme tuto možnost být podporou pro tyto talentované mladé lidi. Proto jsme si také vybrali podporu tohoto projektu.

Jako banka máme velice blízko k architektuře. Svědčí o tom i naše nové centrální sídlo ČSOB Banky, a. s. – naše budova získala titul Stavba roku 2007. Podporujeme všechny mladé a talentované architektky, naše banka poskytuje architektům speciální program pro rozvoj jejich podnikání a usnadňuje jim jejich začátky. Všem mladým architektům přejeme mnoho úspěchů.

Připravila Gabriela Dufková

Výsledky soutěže viz Bulletin ČKA 2/2011, s. 52–56, a www.diplomy.cz.

Vystavené diplomové práce v prostorách ČKA

Sponzoři soutěžní přehlídky s vítězi – Dominik Štros, Country Sales Manager ze společnosti MARSH, David Škařupa ze společnosti Tisk Horák, Radim Pilek, manažer komunikace ze společnosti Legrand, Kateřina Hrubešová, Product & Market Manager ze společnosti Tork, Martin Jarolím, výkonný ředitel retailové pobočkové sítě ČSOB pro ČR, ocenění – David Pavlišta, Adam Vízek, Žofie Raimanová, Petra Skalická a předseda poroty Martin Rajniš

Vítěz 12. ročníku Přehlídky diplomových prací David Pavlišta

Zvláštní bonus, který věnovali sponzoři na základní pokrytí nákladů půlroční odborné stáže v ateliéru Evy Jiříčné v Londýně, ke kterému přidala společnost Marsh celoroční pojištění

Detail z ceremoniálu

ZPRÁVA Z AKCE ARCHITEKTI NA JEDNÉ LODI

Po slavnostním vyhlášení výsledků Přehlídky diplomových prací a vernisáži na půdě ČKA v Praze se díky nápadu Petra Jandy, předsedy PS PR, přemístila výstava z prostor v Josefské ulici, kam přece jen návštěvník zavítá mimořádně a nelaická veřejnost vůbec, na galerijní loď (A)VOID Floating, kotvící u pražské náplavky Rašínova nábřeží. Dne 3. 10. 2011 tak byl oslaven Světový den architektury.

Členové představenstva Petr Janda, Petr Lešek a Josef Smutný se rozhodli spojit podařenou výstavu se Světovým dnem architektury a I. neformálním setkáním architektů. Hlavní ideu setkání, tedy rozpruďení veřejné otevřené diskuse o stavu české architektury, potažmo vztahu českých architektů k jejich Komoře, doplnila Regina Loukotová, která slavnostně zahájila první školní rok první soukromé školy architektury ARCHIP, sídlící ve Veletržním paláci v Praze.

Výstava diplomů sklídila úspěch. A na lodi bylo rušno. Podle odhadů přišlo na loď hojně množství architektů a milovníků architektury (dle spotřeby nápojů jich bylo asi 500 až 800) a doufáme, že se tyto veřejné disputace stanou tradicí. Celý večer završil koncert brněnské kapely se silným architektským zastoupením Budoár staré dámy.

Proběhlo mnoho neformálních diskusí mezi architekty. Fotografie a krátký film, kde najdete záznam atmosféry na lodi, množství tváří, a především rozhovor s rektorkou Reginou Loukotovou o vzniku školy architektury a architektem Ivanem Vavříkem, ředitelem Nadace české architektury, o jeho osobním vztahu k České komoře architektů, naleznete na www.komnata.cc.

Foto: archiv organizátorů

Další, II. neformální setkání architektů, a to předvánoční, mikulášské a novoroční, se uskutečnilo 7. 12. 2011 od 19 h v Baráček rychtě v Praze, oblíbeném místě architektů.

Naším záměrem je setkání dále opakovat dvakrát až čtyřikrát ročně.

Josef Smutný

ZPRÁVA PRO ABSOLVENTY ČVUT – OPAKOVANÁ VÝZVA

V Bulletinu ČKA 2/2011 na s. 13 byla zveřejněna zpráva o úmyslu Fakulty architektury ČVUT vytvořit organizační formu a prostor iniciativě, která umožní a nabídne společenství a případnou spolupráci fakulty se všemi architekty, kteří absolvovali FA a FAPS od roku 1945 po současnost.

Po překonání dětských nemocí v instalaci internetové registrace zájemců na webových stránkách fakulty tímto sdělením způsobem registrace upřesňuji.

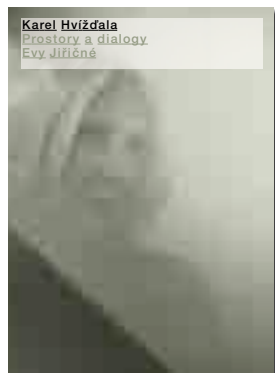
Na adrese www.fa.cvut.cz pod heslem „Absolventi FA“ (v anglické verzi Alumni FA) je vyvěšen přihlašovací formulář. Jmenovitý seznam přihlášených bude volně přístupný. Sdělené kontaktní poštovní a především e-mailové adresy budou skryté a budou sloužit pouze pro komunikaci mezi fakultou a přihlášeným absolventem.

Přihlášení se do seznamu absolventů spolu nenesou žádné povinnosti ani žádné členské poplatky. Přihlášeným přinese nejen možnost být informován o činnosti, přáních a akcích fakulty, ale i možnost aktivně se svým způsobem podílet na jejich aktivitách.

Václav Šebek, předseda přípravného výboru

PROSTORY A DIALOGY EVY JIŘIČNÉ

Karel Hviždala

Kniha rozhovorů s architektkou Evou Jiříčnou. Rozhovory představují známou autorku jako filozofku prostoru a tvůrce, který klade zásadní důraz na dialog s klientem, a to na příkladu staveb v ČR (Praha, Zlín) a v zahraničí i na projektu fiktivního rodinného domu. Součástí knihy jsou i vzpomínky rodinného a osobního charakteru a biografie Evy Jiříčné s uvedením výběru z jejich realizací. Kniha je určena nejen architektům, ale zvláště laickým zájemcům o architekturu a design a všem, kteří si chtějí vytvářet svůj vlastní prostor.

Vydavatel: Prostor – architektura, interiér, design, o. p. s.

Rozsah: 240 stran, formát 150 × 200 mm

Cena: 300 Kč

MERITUM PODNIKÁNÍ

Alena Pospíšilová, Jan Hák, Jana Šírová, Jiřina Kotoučková,
Michal Pospíšil, Milena Soušková, Miluše Kalinová, Stanislav Stuna

Publikace popisuje podnikání fyzických osob. Obsahuje stručný výklad právních předpisů, které podnikatel potřebuje znát. Seznamuje nejen s živnostenským zákonem, ale i s právními předpisy daňovými, sociálním zabezpečením a nemocenským pojištěním a zákonem práce. Autoři věnují pozornost také obchodním závazkovým vztahům ve všech jejich aspektech a důsledcích z nich pro podnikatele vyplývajících. Rovněž zmiňují problematiku uplatnění práva v soudním a rozhodčím řízení a řízení konkurzním.

Vydavatel: ASPI, Wolters Kluwer

Rozsah: 1076 stran

Cena: 1168 Kč

PRŮVODCE ARCHITEKTUROU OSTRAVY

Martin Strakoš

První ucelený průvodce architekturou Ostravy, který představuje bohatství architektonické kultury třetího největšího města České republiky od nejstarších dob až do současnosti. Kniha obsahuje úvodní stať o vývoji zdejší architektury. Ústřední část tvoří heslář s 270 položkami. První blok 120 objektů se soustřeďuje na stavby Moravské Ostravy, dalších 150 hesel se týká architektonicky a historicky významných budov v ostatních městských částech. Mezi hesly čtenáři najdou jak v jádru gotický kostel sv. Václava ve středu města, tak i stavby nedávno postavené, jakými jsou například kostel sv. Ducha v Ostravě-Zábřehu, dokončený v roce 2007, nebo řada rodinných domů a vil z posledních let. Součástí

knihy jsou rejstříky, mapy, seznamy literatury a slovník architektů.

Vydavatel: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě

Rozsah: 479 stran

Cena: 530 Kč

OK PLAN ARCHITECTS 1999–2009

Architekt Luděk Rýzner z humpoleckého ateliéru OK PLAN Architects knižně zdokumentoval tvorbu svého ateliéru za posledních deset let. Skvěle vyvedená publikace zobrazuje jeho realizované stavby včetně mnoha fotografií, náčrtů i půvabných kreseb. Prostor dostaly i stavby, které zůstaly jen na papíře. Výjimečně zdařilé je grafické zpracování knihy. Autorem je Bohumil Vašák ze Studia Najbrt, jehož jméno je zárukou čistoty stylu, která neubírá na síle prezentovaným dílům.

Vydavatel: OK Plan Architects

Cena: 450 Kč

MY JSME TÍM PROJEKTEM ŽILI

STAVBA RODINNÉHO DOMU V OBDOBÍ NORMALIZACE

Barbora Vacková, Barbora Klímová

Kdo se v době socialismu rozhodl postavit si rodinný dům, věděl, že bude čelit mnoha dnes nepochopitelným překážkám. Od koupě pozemku až po shánění materiálu či řemeslníků při budování domu. Majitelé nemovitostí trávili na stavbě každý volný čas a osobně se zapojovali do prací i s celou rodinou. V publikaci autorka Barbora Klímová hovoří se staviteli a majiteli rodinných domů v Brně o jejich vzpomínkách na období, které strávili plněním svého snu – bydlet ve vlastním domě. Ve druhé části knihy najdeme rozhovory s architektky a teoretiky o tehdejší projektování individuálního bydlení a o architektuře 70.–80. let 20. století. Publikaci uzavírá esej socioložky Barbory Vackové o rodinném bydlení v době normalizace a anglické resumé.

Vydavatel: Zlatý řez

Rozsah: 148 stran

Cena: 290 Kč

PRŮVODCE ARCHITEKTUROU OPAVY

Martin Strakoš, Romana Rosová

Kniha představuje bohatství architektonické kultury nejvýznamnějšího historického centra českého Slezska od nejstarších dob až po současnost. První blok knihy se zaměřuje na stavby a areály historického jádra Opavy a bezprostředně s ním souvisejících čtvrtí. Další bloky pojednávají o budovách připojených částí města – Jaktáře, Kateřinek, Kylešovic a Komárova. Samotný heslář zaznamenává nejvýznamnější památky. Nejobsáhlejší skupinu tvoří stavby z 2. poloviny 19. a z 1. poloviny 20. století. Z tehdy působících architektů uvedme pro příklad Leopolda Bauera, Otto Reichnera nebo bratry Lubomíra a Čestmíra Šlapetovy. Kromě starších staveb svazek zaznamenává i hodnotné příklady architektonických děl po roce 1989.

Vydavatel: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě

Rozsah: 400 stran, 135 × 235 mm

Cena: 350 Kč

BURZA PRÁCE

Burza práce je bezplatná služba pro architekty a investory na www.cka.cc. Vybrané aktuální inzeráty jsou bezplatně uveřejňovány v Bulletinu ČKA. V případě potřeby zveřejnit inzerát ve větším rozsahu kontaktujte, prosím, Kancelář ČKA na e-mail info@cka.cc.

Mladý architekt, který vystudoval v ČR i zahraničí, získal praxi v několika kvalitních českých studiích a je schopen samostatně pracovat na projektech, nabízí externí i interní spolupráci s architektonickými studii i samostatné zpracování projektů. Ovládám AutoCAD, Adobe programy, 3Ds Max a další programy.

Kontakt: Marek Sivak, 777 593 692, architekt@mareksivak.com, <http://www.mareksivak.com>

Absolventka FA ČVUT, obor architektura a urbanismus, hledá práci v oboru. Během studia jsem spolupracovala s malou projekční kanceláří na tvorbě projektů pro stavební povolení. Jsem zodpovědná a spolehlivá. Znalost AutoCAD, ArchiCAD (3D), Artlantis, Photoshop, MS Office – další se ráda doučím, řídicí průkaz, angličtina. Region Ostrava/Havířov/Třinec.

Kontakt: Ing. arch. Veronika Pimková, veronika.pimkova@seznam.cz

Absolventka oboru Architektura a stavitelství na FSv ČVUT (6/2011) hledá práci v oboru. Mám dva roky praxe a zkušenosti s návrhy a realizací interiérů i s prováděním všech stupňů projektové dokumentace. Znalost Graphisoft ArchiCAD, Artlantis, Autodesk AutoCAD,

Adobe Photoshop, program Svoboda – Area, Teplota, Microsoft Office. Region: Praha.

Kontakt: Hana Němčáková, nemcakova.hana@gmail.com, <https://sites.google.com/site/nemcakova11/>

Absolvent VUT Brno, obor pozemní stavby, s tříletou praxí jako samostatný projektant pozemních staveb a čtyřletou praxí jako pomocný projektant (při studiu VŠ) poptává spolupráci na živnostenský list s projekční či architektonickou kanceláří. Ovládám programy: AutoCAD, Teplota 2009, MS Office, základy v programu ALLPLAN, ArchiCAD.

Kontakt: Martin Jelínek, projekce.jelinek@email.cz

Jsem mladý architekt (FA VUT abs. 6/2009, SPŠ stavební abs. 5/2003) s pěti lety praxe a rád bych našel odpovídající práci. Mám zkušenosti s prováděním všech stupňů projektové dokumentace a rovněž s koordinací rozsáhlého developerského projektu. Ovládám programy AutoCAD, Photoshop, 3DsMax, Allplan, Sketchup.

Kontakt: Vladimír Kožíšek, vl.kozisek@seznam.cz

VÝZVA – GRANTY NČA

Nadace české architektury vypisuje výběrové řízení na přidělení grantů pro rok 2012 v oblasti architektury se zaměřením na výstavy, publikace, přednášky, workshopy. Rozdělena bude částka 700 000 Kč.

Blíže informace: Marie Krátká, tel.: 224 932 929, 604 208 545, e-mail: nca@nca.info, www.nca.info

Termín odevzdání přihlášek: 10. 1. 2012

SALÓN DŘEVOSTAVEB

7. ročník akce proběhne již tradičně v rámci veletrhu Dřevostavby 2012.

Místo: Výstaviště, Praha-Holešovice

Termín: 23.–26. 2. 2012

SOUČASNÝ ČESKÝ INDUSTRIÁL

Výběr 40 realizací naší soudobé industriální architektury, která je důstojným nástupcem prvorepublikové kvality a tradice. Příklady ryze funkčních staveb, jejichž osvětlení majitelé nerezignovali na estetiku a zázemí, ale naopak oslovili přední renomované architekty, kteří navrhli výrobní a administrativní stavby pro konkrétní provozy úspěšných firem.

Místo: Galerie Jaroslava Fragnera, Betlémské nám. 5a, Praha 1, www.gjf.cz

Termín: 8. 12. 2011–15. 1. 2012

ZDENĚK FRÁNEK: ÚTROBY ARCHITEKTURY

Výstava předního českého architekta.

Místo: Dům umění měst Brna, Malinovského nám. 2, www.dum-umeni.cz

Termín: 30. 11. 2011–29. 1. 2012

Doprovodné akce – 12. 1. 2012 v 17 h – komentovaná prohlídka, Zdeněk Fránek, Rostislav Koryčánek; **17. 1. 2012**, 19–23 h – Art's Birthday 2011; globální oslavy 1 000 048. narozenin umění v Domě umění města Brna

LOOS – PLZEŇ – SOUVISLOSTI

První část výstavy („Místa“) poukáže na logiku umístění jednotlivých interiérů luxusních bytů v blízkosti dnešní Klatovské třídy v Plzni nebo přímo na této třídě, která v meziválečné době představovala nejlepší adresu ve městě. Druhá část výstavy („Lidé“) se bude zabývat osobnostmi významných zadavatelů Loosových zakázek v Plzni, především z řad továrníků, lékařů apod. Ve třetí části, nazvané „Události“, bude pozornost věnována osudům Loosových bytů od doby druhé světové války do současnosti.

Místo: Západočeská galerie v Plzni, Výstavní síň „13“, Pražská 13, 301 00 Plzeň

Termín: 9. 11. 2011–12. 2. 2012

DIRK BRÖMMEL – VILA TUGENDHAT

Dirk Brömmel promýšlí sofistikované fotografické postupy, které mu umožňují provádět „objektivnější“ záznamy reality. Následným seskládáváním jednotlivých částí záznamu vzniká celek, jakási „superrealita“. V sérii nazvané Vila Tugendhat postupuje při manipulaci s fotografickým záznamem ještě dál a snímanou realitu obohacuje vloženou časovou smyčkou.

Místo: Galerie Jaroslava Krále, Dům umění, Malinovského nám. 2, Brno

Termín: 16. 11. 2011–29. 1. 2012

NOVÁ RUBRIKA – POLEMIKA/NÁZORY

Na základě závěrů jednání redakční rady ČKA ze dne 18. října 2011 bylo rozhodnuto, že bude v Bulletinu ČKA zřízena nová rubrika Polemika/Názory. Na tomto místě budou zveřejňovány subjektivní názory členů ČKA i jejich orgánů a pracovních skupin, v ideálním případě s reakcemi. O publikování zaslaných příspěvků rozhoduje redakční rada.

ČKA JAKO „USMĚVAVÝ VRAH“ SOUTĚŽENÍ?

Nadpis textu nejsou má slova. Jsou to slova mladého, s architektonickými soutěžemi spojeného autorizovaného architekta. Tragický stav, pohlcující celou jeho generaci.

Jako člen odvolacího senátu jsem na počátku své činnosti v představenstvu získal odpovědnost za rozhodnutí o odsouzení čtyř mladých autorizovaných architektů za účast v neregulérní soutěži v Kralupech nad Vltavou. Sám se neregulérních soutěží automaticky neúčastním a účast mých kolegů beru s nadhledem jako možnost zúčastnit se soutěže, kde je „neregulérností“ zajištěna výhoda neúčasti jiných autorizovaných architektů. Ale to je to jediné, co svým kolegům mohu vytknout. Protože existence dobra a zla funguje už jen v Avatarovi, je nutno pohlédnout na minci z obou stran.

Pohlédnu-li na soutěž v Kralupech z vlastní strany, je mi nepochopitelné, proč tak zajímavá soutěž zkolabuje na jediné podmínce ze 100. Lidsky je to nepochopitelné, profesně... ani nemluvě. A začnete se ptát znovu a doko-la, proč a proč a proč, až dospějete k názoru, že ti, kteří se zúčastnili, měli právo se zúčastnit. Protože právo soutěžit, investovat nesmírnou energii, zaujmout myšlenkou, nápadem, konceptem je základní právo všech nás, bláznů architektů, soutěživých maniaků. A když se chci účastnit soutěže, kterou kvalitativně Komora neodsouhlasila či nebyla schopná zkomunikovat regulérnost, je v ní podezřelá porota nebo nejasná vize realizace, je to pouze můj osobní risk nebo spolupráce na podvodném řízení, které se ale děje všude kolem jako standardní součást této společnosti.

V současné situaci ale následuje PROCES: pracovní skupina pro soutěže nejdříve několik měsíců (ve výše uvedeném případě téměř rok) komunikuje se zadavatelem soutěže v duchu „pokud nebudete dodržovat komorová pravidla, tak zakážeme účast autorizovaných architektů ve vaší soutěži“. Následně si obec udělá právní rozbor, jak se Komory zbavit. Soutěž proběhne. Následně slídící pes pracovní skupiny pro soutěže vyzve Dozorčí radu k přezkoumání eventuální účasti autorizovaných osob v soutěži. Pokud Dozorčí rada zjistí, že ano, podá návrh Stavovskému soudu a ten začne soudit. Po odsouzení se některé autorizované osoby odvolají, někdo s odůvodněním, že potřebuje práci, jiný, že si nevíšimí vyhlášení neregulérnosti, další, že se řídil vyšším zákonem. Odvolací procesy dostane na starosti odvolací senát, který navrhne představenstvu, že autorizovaný je vinný. Což následně představenstvo odhlasuje. Vše trvá tak dlouho, že v tu dobu už má vítězný architekt stavbu zprojektovanou a začíná stavět.

Ve většině případů je však záležitost po neúspěšném jednání o architektonické soutěži vyřízena za vylučné účasti neautorizovaných kolegů autorizovaných architektů nebo autorizovaných inženýrů (obejití architek-

tonické soutěže přes ČKAIT). Nebo se zadavatelé Komoře obloukem vyhnou tak, že si vymyslí vlastní pravidla, aby mohli autorizované architektky oslovit. Ve výjimečných (ale významných) případech je soutěž řešena podle pravidel UIA, která je vůči vypisovatelům vstřícnější (například případ ELI Dolní Břežany), a vypisovatel si opět může vybrat. Výsledkem je, že stavby financované z veřejných prostředků se realizují podle projektů členů komory stavebních inženýrů, kteří nejsou v činnosti svou komorou nijak omezo-vání, nebo podle projektů zahraničních architektů. Zatímco architekti organizovaní v ČKA jsou postaveni mimo hru nebo potrestáni...

Ve valné většině už ale nikdo ani nějakou oficiální soutěž nechce, a o tom vypovídá skutečný stav.

Z tragédie se stává fraška, a hlavní role je obsazena ČKA, která svou systematickou (ne)činností likviduje pracovní možnosti vlastních členů, na což navíc vynakládá nemalé finanční prostředky.

V této souvislosti přicházejí v úvahu tyto okruhy otázek:

- Má ČKA morální právo postihovat AA za to, že se snaží získat za konkurence stavebních inženýrů práci v situaci, kdy jim ČKA nabízí pět regulérních architektonických soutěží za rok?
- Není současná situace důkazem mylného vývoje dosavadní soutěžní politiky ČKA stanovené represivně ve smyslu „musíme si udělat nejdříve pořádek mezi svými členy a pak bude vše fungovat“?
- Neexistují náhodou skupiny, kterým současný stav vyhovuje?
- Není finančně nákladná „politika trestání“ pouhým mrháním silami a penězi ČKA, které by bylo efektivnější využít ve prospěch právní podpory a poradenského servisu svým členům nebo ve prospěch pomoci a komunikace se zadavateli při organizování architektonických soutěží a veřejných zakázek?

Téma soutěží, které je jedním ze základních pilířů programu ČKA, bude-me rozvíjet. Budeme se snažit komunikovat s jedním s nejvýznamnějších investorů, tedy městy a obcemi tak, aby se ČKA stala opět garantem slušných výsledků soutěží a veřejných zakázek, kde architektura hraje hlavní roli.

Přestaňme konečně komentovat a negativizovat soutěže, které se o Komoru otřou, avšak nejsou shledány schopnými. Nemá-li vypisovatel zájem, může se totiž komorovým principům vyhnout deseti různými způsoby, a my si budeme stále nalhávat, že naše principy jsou svaté. A svátost ... to je jen zkostratělá struktura původně pozitivních myšlenek.

Josef Smutný

PS: Text vznikl po pár měsících mého působení v Komoře a k dnešnímu datu po uplynulém půlroce jsem si dalšími konkrétními zkušenostmi svůj názor na toto téma dále přesněji vyjasnil.

NESTAHOJME KALHOTY

Můj text je reakcí na článek místopředsedy Josefa Smutného.

Josef umí bouchnout do stolu. Ve svém textu pokládá otázku, zda není zbytečné, pro Komoru vyčerpávající a autorizované architektky škodlivé postihování účasti v neregulérních soutěžích. Vždyť se tím vlastně

připravujeme o přístup k zakázkám a házíme vyhledávatelům klacky pod nohy.

Vypadá to lákavě. Zvláště v dnešní době, kdy je praxe v zadávání veřejných zakázek zoufalá a mnozí architekti, kteří dělají práci poctivě,

k nim v podstatě nemají přístup, protože nejsou schopni konkurovat cenou. Myslím si však, že J. Smutný vidí problém tam, kde není, a jako východisko nabízí slepou cestu.

Pokud by ČKA měla přestat postihovat účast v neregulérních soutěžích, což by muselo de facto znamenat přestat regulérní a neregulérní soutěže rozlišovat, myslím si, že bychom se zcela zbytečně oslabili. Pak už si neumím představit žádný důvod, proč by vypisovatel měl zvolit náročnější postup podle pravidel, když by mohl klidně udělat soutěž bez pořádné poroty nebo bez cen a s krátkým termínem. A architektům by už nezbylo ani těch pět deset regulérních soutěží ročně, které zde máme poslední roky. O takové soutěže nestojím.

Soutěžní řád ČKA nevznikl ze vzduchoprázdna. Jeho autoři se inspirovali praxí první republiky, tvořili jej se znalostí soutěžních řádů desítky zemí euroatlantického prostoru a vycházeli z předpisů UIA, resp. doporučení pro soutěže, které vydalo UNESCO. Je také na místě připomenout, že žádný z řádů ČKA není v rozporu s právním řádem ČR. Občas se sice objevují jiná tvrzení, ta však nejsou než přemítáním a nápadem, které nemají oporu v platném právu. Tyto řády jsou bez výhrad a pochybností závazné pro každou autorizovanou osobu a tím spíše pro členy orgánů Komory.

Představenstvo považuje účast autorizovaných architektů v neregulérních soutěžích za vážné porušení profesní etiky a snahy Komory obnovit kulturu zadávání veřejných zakázek soutěžemi o návrh. Architekti účastí v takových soutěžích přistupují na neférové a neprofesionální podmínky posouzení jejich práce. Toto chování vede nejen k porušení řádů, ale také k oslabení profese architekta ve společnosti. Je nutné si uvědomit, že soutěžním návrhem odevzdává architekt vyhlášovatel velké množství vysoce odborné práce. Pravidla obsažená v Soutěžním řádu chrání především architektky, protože jim zaručují v rámci možností profesionální a objektivní vyhodnocení soutěže. Dohled Komory nad dodržováním řádů včetně postihování přestupků není šikanou, ale ochranou profesního prostředí a většiny autorizovaných architektů, kteří řády dodržují. V neposlední řadě jde o nepřímý tlak na vyhlášovatele, aby neregulérní soutěže o návrh nevypisovali.

Předchozí dva odstavce jsou převzaté z rozhodnutí představenstva, které zamítlo odvolání dvou autorizovaných architektů (tedy ne čtyř, jak píše J. Smutný), účastníků neregulérní soutěže do Kralup nad Vltavou, a potvrdilo tak rozsudek Stavovského soudu, který je shledal kvůli tomu vinnými z porušení Profesního a etického řádu (§ 7 odst. 1 a 2). Pokud vím, to rozhodnutí podepsalo všech 11 přítomných členů představenstva, ten den chyběla jen B. Potysz.

DOPIS Z BRNA

V srpnu Kancelář ČKA obdržela od bývalé autorizované architektky z Brna dopis tohoto znění:

„Vážení,

po mnohaletém členství v ČKA jsem se nyní rozhodla, že Komoru opustím. Uvažuji o tom již dlouho a stále přemítám, zda mi to členství k něčemu je nebo bude. Dospěla jsem k závěru, že nikoli. Léta přispívám a přispívám a nic nedostávám. Obejděte se tedy bez mého příspěvku, jako já jsem nucena už léta se obejít bez Vás, neboť Vaše činnost postrádá jakýkoli náznak péče, zastání a pomoci pro své členy a zaobírá se jen sama sebou, vlastní prezentací a rétorikou o kvalitní architektuře, bez jakéhokoli dopadu v praxi.“

Po přečtení tohoto textu jsem si uvědomil, jak přesně vystihuje vztah jednotlivce ke Komoře. Spolu s mnohými dalšími architektky vnímám stav věcí podobně a lépe bych své pocity nedovedl vyjádřit.

Paní architektka se rozhodla řešit situaci odchodem z ČKA. To znamená útekem. Někteří z nás to ale nechtějí vzdát a nespokojenost se stavem společných věcí byla důvodem pro to, abychom

Musím přiznat, že záměru Josefa Smutného zcela nerozumím. Článek asi nemyslel jako výkop pro diskusi v představenstvu – na moji opakovanou výzvu k diskusi totiž nereagoval. Pokud je to snaha o vyvolání diskuse v profesní veřejnosti, je provedená poněkud nešťastně obsahově i formálně. Snad mělo jít hlavně o to bouchnutí. Místo bouchání by však, podle mého názoru, bylo lepší přinést do představenstva téma podložné argumenty a přesvědčit o něm ostatní.

Soutěž o návrh považuji za královskou disciplínu. Vybíráme si pečlivě, které soutěže se účastníme, a pak jí věnujeme velké úsilí... a stejně profesionální a férový očekávám způsob vyhodnocení naší práce. Těch pár pravidel soutěžních podmínek je pro mne minimální zárukou takového zacházení. Nevěřím tomu, že je to moc složité (podstatné podmínky, o kterých je většinou spor, je pouze porota a výše cen a odměn), drahé (tvrdím, že soutěž je za málo peněz hodné muziky) nebo že to dlouho trvá (Komora má na vyjádření regulérnosti podmínek, které jsou v souladu se soutěžním řádem, nejvýše 10 dní – to, že některý vyhlášovatel není schopen své soutěžní podmínky uvést s řádem do souladu řadu měsíců, jak se stalo i v Kralupech, není vinou Komory).

Soutěže jsou běžné v západní Evropě, přičemž soutěžní řády jsou tam víceméně shodné s naším, bylo jich více i v 90. letech u nás. Ten hlavní problém tedy nehledáme v údajné komplikovanosti řádu Komory, ten je mnohem spíše ve společnosti, mezi vyhlášovatelí. Komora jim samozřejmě musí pomoci – jednoduchými návody, vysvětlováním, vstřícností apod. Většinu z toho dlouhodobě dělá, dá se to jistě zlepšit.

Zpochybňováním pravidel soutěžního řádu cíle nedosáhneme. Je samozřejmě na místě se bavit o tom, zda lze tu a tam nějaký parametr upravit, pokud jsou pro to důvody (a soutěžní řád – stejně jako ostatní komorové předpisy – není mrtvá věc, během celé osmnáctileté historie Komory je upravován).

Snažit bychom se měli o jiné věci. Za podstatné považuji například to, aby uměla Komora vyhlášovatelům doporučit subjekty schopné jim soutěž zorganizovat a být jejich partnerem v celém procesu zadání veřejné zakázky až po uzavření smlouvy s projektantem nebo aby byla v soutěžích pečlivě hodnocena investiční a provozní hospodárnost návrhů. To jsou témata, která vyhlášovatele zajímají.

Nestahujme kalhoty. Sice vezíme v bahně po pás, přesto vidím situaci z pozice v představenstvu optimisticky. Komora dělá dlouhodobě kroky pro to, aby bylo soutěží více, a další kroky máme v představenstvu naplánovány. Komora ještě neřekla poslední slovo. Věřím, že bude lépe.

David Mareš

se vydali opačným směrem. Počínaje valnou hromadou 2011 jsme se angažovali pro práci v orgánech ČKA ve snaze obrodit zapomenuté atributy zakládající potřebnost Komory. Jak je psáno v dopise, jsou jimi ve vztahu ke členům péče, zastání, pomoc a důvěryhodnost.

Uvědomili jsme si totiž, že to také může být tak, že příčinou výše popsaného zklamání by mohla být i naše neochota k angažování se ve prospěch veřejného zájmu.

Po nástupu do orgánů ČKA je nutné věnovat první rok porozumění a analýze stavu. S výsledky a návrhem dalšího postupu bychom rádi seznámili odbornou veřejnost na valné hromadě 2012. Věnují zklamání a neteční autorizovaní architekti alespoň jeden den společným záležitostem profese před tím, než Komoru definitivně opustí?

Jan Hájek

Poznámka: Zněním textu se zabývalo představenstvo na svém IX. zasedání. Z jednání vyplynulo, že zpráva nebude v této podobě publikována v Bulletinu ČKA 3/2011, protože upozorňuje ve svém úvodu na jeden negativní názor architektky (navíc bez uvedení jména), která ukončila členství v ČKA. Takový názor by bylo nutné doplnit konkrétními důvody, kvůli kterým jsou architektka i na ni navazující autor nespokojeni s fungováním ČKA.

QUO VADIS, KOMORO

STAV ČKA PO 20 LETECH A VIZE, JAK DÁL.

Možná je ještě lepší použít praotázku z Gauguinova obrazu: „Odkud přicházíme? Co jsme? Kam jdeme?“

V období posledních šesti měsíců činnost Komory ztěžkla, diskuze a rozhodování o problémech je provázáno neefektivními rozpravami, mnoha rozbory, syntézami, protichůdnými nápady a zahlcující operativní přítěží.

Zdá se mi, že situace je neúnosná a efektivní schopnost představenstva rozhodovat je ohrožena. Ani společné jednání členů všech orgánů Komory, tedy představenstva, dozorčí rady, Stavovského soudu a autorizační rady, nepřineslo nic povzbuzujícího. Jen řadu zkrslých informací, emotivních vystoupení, rozporuplných názorů, celkově nedobrý dojem. Výraz „blbá nálada“ je slabý.

Zdá se, že důvody tohoto stavu jsou různého původu, objektivní i subjektivní, sílí deziluze jdoucí ruku v ruce s hospodářskou recesí a rozčarování z průběhu profesní praxe architekta a špatná atmosféra ve stavebnictví celkově.

Výsledky snažení naší Komory se zdají chabé a neuspokojující autorizované osoby.

JAK TÉTO SITUACI ČELIT

Česká komora architektů je samosprávná organizace veřejného zájmu s přeneseným výkonem státní správy, zřízená zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Je tedy do značné míry úřadem. V § 23 odst. 6 a 7 zmíněného zákona jsou vyjmenovány taxativně naše mandatorní povinnosti.

Z těch 19 mandatorních povinností uvedených v odstavci 6 je zřejmé, že Komora má naplňovat veřejný zájem, pečovat o stavební kulturu, má kultivovat profesní prostředí, bdít nad profesní a odbornou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob (AO), spolupracovat s orgány státní správy a místní samosprávy, hájit stavovské zájmy architektů.

Komora tedy neumí, nemá a nemůže naplnit architekta invencí, nezajistí mu skvělé a lukrativní úkoly a zakázky, neobdaří architekta darem etického chování a dobrých mravů. Komora má usilovat o dosažení standardně dobrých podmínek v profesní praxi, zlepšování legislativy relevantní pro naši profesi, prohlubování profesní informovanosti, prosazovat opatření pro zvýšení veřejné gramotnosti v oblasti architektury a stavění.

Komora musí usilovat o zvýšení prestiže profese architekta a projektanta celkově. Komora nemá usilovat o to, „aby byla vidět“, Komora má usilovat, aby byla vidět „dobrá architektura“, „dobré stavby“, účelné a dobré řešení celého vystavěného prostředí.

Valná hromada ČKA 2011 proběhla v dubnu v nové budově FA ČVUT, příští se uskuteční 21. dubna 2012 v Brně. Foto: Stanislav Zbyněk

Tímto jsem popsal ideální stav. V ideálním stavu se zřejmě nenačítáme a část autorizovaných architektů to hlasitě a nevybíravě komentuje a žádá nápravu a kroky k vyšší efektivitě činů. Žádá výsledky. Vynechám-li zavádějící a nepodložené informace „zasahujícího černého roláku“, pak jsou snahy o zprůhlednění a zefektivnění výsledků a činnosti všech orgánů Komory na místě.

Po dvaceti letech je reflexe nutná, a nejde tedy snad jen o revoltu části autorizovaných osob vedoucí ke všeobecnému zmaru dříve dosažených cílů. Představenstvo Komory i já si situaci uvědomujeme, a proto piší tyto řádky, tuto úvahu.

ŘEŠENÍ SOUČASNÉ SITUACE

Řešení vidím ve dvou směrech:

1. Fungování orgánů Komory. Představenstvo ČKA by se mělo především více orientovat na řešení koncepčních otázek, zjednodušení operativy při zachování a důsledném naplňování nezbytných mandatorních povinností (seznam AO, udílení autorizací atd.). Koncepční problémy by měly předředit pracovní skupiny a jejich závěry mají být předloženy na jednání představenstva, pak budou vydána oficiální stanoviska ČKA. Z těchto důvodů je třeba zachovat a zefektivnit činnost pracovních skupin.

V houštině řešených problémů musí představenstvo zvolit své priority činnosti a ty důsledně prosazovat všemi prostředky a cestami jednání se státními orgány, místní samosprávou, ostatními organizacemi, veřejností i médií.

Zvolený princip práce a postup činností musí samozřejmě prostoupit celou strukturu Komory a stát se systémem pro její fungování.

2. Organizační struktura ČKA. Strukturování práce v orgánech ČKA a v Kanceláři ČKA vychází z ustanovení v komorových řádech. Úkoly jednotlivých členů představenstva byly doposud rozdělovány volně, nyní bylo rozdělení odpovědnosti, kompetencí a práce v představenstvu i v Kanceláři upřesněno a shrnuto do tabulky, kterou schválilo představenstvo.

Naznačené principy změn však musí být reálné a hlavně finančně pokryté z každoročního rozpočtu Komory. Česká komora architektů si nemá vydělávat na svou činnost, musí si ale umět vystačit ze svých mandatorních výnosů – členských příspěvků. Neustále se zvyšující nároky ministerstev (MMR, MK, MZP, MPO a dalších institucí) na okamžitá stanoviska a připomínky ČKA k různým, i velmi závažným tématům pracovníky Komory zahlcují a kladou neúměrně vysoké nároky na čas a odbornost i na členy pracovních skupin. Mezi takové dokumenty patří např. připomínky k novele zákona o veřejných zakázkách, stavebního zákona, zákona o památkové péči, připomínky ke koncepci bydlení ČR do roku 2020, novela technických požadavků na výstavbu pro hl. město Prahu atd. Nadále už Komora nemůže a nebude dodávat státní správě své elaboráty bezplatně.

Hospodaření s prostředky ČKA je a zůstane základní prioritou v práci jak představenstva, tak předsedy.

Tato moje představa dalšího vývoje ČKA musí být doplněna započatou ofenzivou na poli aktivit v Parlamentu a Senátu PSP ČR. Pevně doufám, že i nová koncepce PR aktivit a všeobecně zvýšené komunikace Komory směrem k veřejnosti přispěje k zlepšení současného stavu. Myslím, že tudy vede cesta, ať už používáme navigaci Tom Tom nebo Galileo, musíme se umět lidsky orientovat a znát cíl cesty.

Všechny autorizované architektky vyzývám – sledujte dění v Komore, reagujte na výzvy Komory a projevujte své názory. Hlavně hlasujte na valných hromadách. Tam má smysl posouvat dopředu nebo dozadu postavení a vliv České komory architektů, tam se má rozhodovat o dalším směřování Komory.

Jan Vrana,
předseda České komory architektů

SYSTÉM ČINNOSTI PRACOVNÍCH SKUPIN PŘEDSTAVENSTVA ČKA

Činnost pracovních skupin fungujících při ČKA je důležitou součástí aktivit Komory. Jelikož v současné době prošly pracovní skupiny reorganizací, přinášíme obecné informace o jejich fungování a stručné zprávy předsedů těchto skupin, v nichž je shrnuta náplň činnosti.

Pracovní skupiny České komory architektů (PS) fungují jako pomocný orgán představenstva již řadu let. Byly vždy zřizovány dle potřeby k úkolům a tématům jednorázovým i dlouhotrvajícím. Práce skupin a jejich následné výstupy jsou základem pro formulování postojů Komory. Členové PS formulují stanoviska, dokumenty, připomínkují legislativu, vytvářejí publikace, vyvolávají jednání se státní správou i ostatními institucemi, sestavují závěry, posunují činnost Komory a péči o profesi. Každá pracovní skupina se ze své činnosti zodpovídá představenstvu, které zároveň schvaluje složení členů pracovní skupiny včetně jejího předsedy. Činnost jednotlivých pracovních skupin je financována z rozpočtu ČKA, každá skupina má k dispozici předem schválenou částku. Nastavený režim fungování pracovních skupin byl funkční a přinášel dobré výsledky.

V poslední době se ale objem aktivit Komory zvyšuje a pracovní skupiny se rozrostly natolik, že bylo představenstvo nuceno přistoupit k opatřením, která by měla vést k větší efektivitě a hmatatelnějším výsledkům činnosti pracovních skupin. Bylo rozhodnuto, že úkoly každé pracovní skupiny budou jasně definovány, výstupy činnosti čtvrtletně kontrolovány představenstvem spolu s kontrolou čerpání finančních prostředků z rozpočtu.

Představenstvo pokládá činnost a výsledky aktivit pracovních skupin za klíčové a po rozboru stávajícího stavu, kterého se ujal místopředseda ČKA Josef Smutný, představenstvo přistoupilo k následující reorganizaci.

Přehled pracovních skupin ČKA:

- | vzdělávání – předseda Ladislav Lábus
- | výkonové standardy – předseda Jan Vrana
- | Česká cena za architekturu – předseda Milan Jirovec
- | památková péče – předseda Tomáš Jiránek
- | územní plánování, urbanismus a krajina – předseda Milan Košar

- | krajinářská architektura – předseda Susanne Spurná
- | transparence VZ – předseda Petr Lešek
- | bydlení – předseda Jan Vrana

Dále budou fungovat permanentní pracovní skupiny (jejich aktivita je úzce provázána s činností Kanceláře ČKA):

- | pro legislativu – předseda Martin Peterka
- | zahraničí – předseda Dalibor Borák
- | PR – předseda Petr Janda
- | soutěže – předseda Ludvík Grym

Dvě pracovní skupiny byly zrušeny:

- | politiky architektury (přešlo pod činnost předsedy ČKA)
- | celoživotní profesní vzdělávání (systém CPV byl nastaven a nyní již běží za podpory Kanceláře ČKA)

Jedna pracovní skupina byla „uspána“ (do doby nutnosti řešení konkrétního úkolu):

- | péče o přírodu a krajinu

Dle rozhodnutí představenstva z října 2011 může každý člen tohoto orgánu pracovat maximálně ve dvou pracovních skupinách.

Jan Vrana

Informace o činnosti pracovních skupin včetně zápisů z jednání jsou zveřejňovány na http://www.cka.cc/oficialni_informace/Pracovni-skupiny.

PS PRO LEGISLATIVU

Členové: Martin Peterka – předseda, Milena Vitoulová

PS se zaměřuje na aktivní prosazování zájmů autorizovaných osob a profese jako celku v procesu přijímání zákonů a podzákoných právních předpisů. Mezi právní předpisy v centru zájmu pracovní skupiny patří pravidelně stavební zákon, zákon o veřejných zakázkách, autorský zákon, památkový zákon a další zákony a dokumenty související s výkonem profese a výstavbou v ČR. Dále technické předpisy a jejich reforma, předpisy upravující soudní znalectví a vnitřní řády ČKA. PS se o naplňování svých cílů snaží zejména pomocí jednání s poslanci a ministerskými úředníky, spoluprací s ministerstvy, pro něž zpracovává odborné studie k souvisejícím tématům, i pořádáním odborných seminářů pro úředníky na stavebních úřadech, které mají za cíl pozvednout úroveň odbornosti těchto osob. Z nejdůležitějších prosazovaných legislativních změn v současné době:

Novela stavebního zákona – usilujeme o zařazení autorského dozoru mezi tzv. vybrané činnosti ve výstavbě, k jejichž výkonu je nezbytná autorizace; připravujeme podklady pro změnu prováděcích vyhlášek.

Novela zákona o veřejných zakázkách – jednáme o posílení režimu architektonické soutěže (soutěže o návrh), je předjednána přímá účast ČKA zejména na přípravě „soutěžní“ vyhlášky a vyhlášky o zadávací dokumentaci staveb.

Znalectví – Ministerstvo spravedlnosti ČR (MS) vyzvalo ČKA ke spolupráci na nové systematické znaleckých oborů. ČKA vychází ze zásady, že v každém reálném oboru je možné vykonávat znaleckou činnost. Obory je možno hierarchicky organizovat, takže některá znalecká oprávnění mohou pokrývat více podoborů, resp. specializací. Zároveň na žádost MS navrhujeme trvalou součinnost ČKA při posuzování kvalifikačních předpokladů. Zástupce MS navrhl provádět znaleckou činnost přímo v rámci struktury Komory a odpovídající podmínky pro tuto činnost zajistit příslušnými organizačními opatřeními. Komora by tak mohla být započítána v nejvyšší kategorii znaleckých ústavů.

Technické předpisy – na základě závěrů semináře o legislativních překážkách kvalitní výstavby jsme zahájili nové kolo úsilí o reformu technických předpisů. Proběhlo jednání s ředitelem Státního fondu rozvoje bydlení. Podpora byla domluvena s profesně spřízněnými poslanci a senátory. Další postup zahrnuje zásah do novely stavebního zákona, jednání s místopředsedkyní vlády a s MMR.

PS PRO SOUTĚŽE

Členové: Ludvík Grym – předseda, Jana Janíková, Jiří Vácha, Petr Vše-
tečka

Pracovní skupina pro soutěže byla zřízena v roce 1994 jako poradní orgán představenstva. Jejím cílem je účelně a intenzivně naplňovat podstatu zmocnění § 23 odst. 6 písm. s) zákona č. 360/1992 Sb., kde je uvedeno, že do působnosti České komory architektů mimo jiné náleží: „... spolupracovat s vypisovateli soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení“. PS spolupracuje s vypisovateli soutěží, a to před vyhlášením soutěže, kdy záměr soutěže konzultuje, poskytne jim veškeré metodické a vzorové materiály potřebné pro přípravu soutěže, posuzuje a schvaluje soutěžní podmínky. V případě zájmu vypisovatele může PS doporučit složení poroty – podle stanoveného algoritmu – při počtu nominace 5 nezávislých porotců (včetně náhradníků) systémem 1 + 2 + 2, z čehož 1 porotce je losovaný náhodným výběrem ze seznamu proškolených porotců (náhodný výběr provádí počítač), 2 porotci losovaní z porotců navržených pracovní skupinou pro soutěže a 2 porotci jmenovaní po přímé diskusi pracovní skupiny pro soutěže s ohledem na jejich zkušenost a činnost

v soutěžních porotách. V průběhu soutěže poskytuje konzultace zpravidla k organizačním záležitostem a po ukončení soutěže potom poskytuje rady ohledně zpracování protokolu, vyhlášení výsledků soutěže, popř. dalšího postupu navazujícího na soutěž (např. ohledně zadání zakázky).

Kancelář ČKA průběžně monitoruje vyhlášené soutěže a výběrová řízení, informace ověřuje a následně je v součinnosti s členy PS řeší. PS vykonává i činnosti doplňkové, tzn. připravuje informační materiály, vzorové dokumenty, aktualizuje soutěžní podmínky, pořádá pro autorizované osoby i zájemce z řad laické veřejnosti školení a přednášky atd.

V roce 2011 se PS zabývala 49 soutěžemi, 21× vydala regulérnost, 14 prohlásila za neregulérní.

Kromě toho se členové skupiny a tajemnice vyjadřují k řadě kauz, např. k veřejné zakázce na startovací byty v Brně, k záměru výstavby památníku Staré Vinohrady nebo k plánovanému zastavení části lokality ulice Školní v Holešově.

V roce 2012 uspořádá PS v případě zájmu z řad autorizovaných osob (minimálně 25) školení porotců.

PS PRO VZDĚLÁVÁNÍ

Členové: Ladislav Lábus – předseda, Miroslav Masák, Jan Vrana, Barbara Potysz

ČKA jako profesní samospráva architektů, urbanistů a krajinářských architektů, na niž byl přenesen výkon státní správy těchto profesí, se terciárnímu vzdělávání věnuje systematicky již od zahájení činnosti v roce 1992. Činnost PS pro vzdělávání úzce souvisí zejména s aktivitami autorizační rady ČKA, ale i PS pro zahraniční aktivity nebo PS pro standardy výkonů a oceňování.

ČKA dlouhodobě spolupracuje se všemi vysokými školami poskytujícími vzdělání v architektuře, urbanismu a krajinářské architektuře i s představiteli MŠMT zabývajícími se VŠ a uznáváním jejich kvalifikací. Již od počátku se zapojila do formování mezinárodně srovnatelných požadavků a standardů vzdělání v architektonických oborech spravovaných Komorou, poskytujících oporu pro transformaci výuky architektů v ČR v duchu tradice i současných požadavků na komplexnost a univerzalitu vzdělání i výkonu profese architekta. ČKA spolupracuje při definování požadavků na vzdělávání na evropské úrovni především s ACE (Evropská rada architektů) i aktivitou v poradních orgánech EK ustanovených pro hodnocení vzdělávání architektů – dříve v ACETA. V minulosti byly uza-

vřeny také dohody s NCARB (Národní rada výborů pro registraci architektů) a UIA (Mezinárodní unie architektů).

Předseda PS prof. Lábus zajišťuje propojení s autorizační radou a akreditační komisí MŠMT. V roce 2011 došlo k modifikaci PS, děkani fakult vyučujících architekturu přešli do pozice externích spolupracovníků PS.

V letošním roce se PS přihlásila k oponentuře Národního kvalifikačního rámce (NKR), který zpracovalo MŠMT. ČKA ocenila snahu po konstituování deskriptorů oblastí vzdělávání v rámci NKR terciárního vzdělávání. Pro účely profese považuje ČKA za nezbytné doplnit do popisu vzdělávání v oblasti „architektura“ mezi páteří obory kromě architektury i urbanismus a územní/prostorové plánování i krajinářskou architekturu a interiér. Zároveň bylo nutné doplnit a zkoordinovat deskriptory NKR s dnes na úrovni zákona č. 360/1992 Sb. stanovenými požadavky na uznané vzdělávání architektů, vyžadovanými i Směrnicí 2005/36/ES o uznávání kvalifikací (připomínky k NKR viz s. 45 – pozn. red.).

PS PRO ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ, URBANISMUS A KRAJINU

Členové: Milan Košar – vedoucí PS, Radek Kolařík, Petr Kučera, Vladimír Mackovič, Vlasta Poláčková

V říjnu 2010 se na půdě ČKA uskutečnil workshop na téma Současné problémy urbanismu a územního plánování, kterého se aktivně zúčastnilo více než 50 odborníků z řad pořizovatelů, projektantů, uživatelů ÚPD i zástupců MMR. Tato akce dala podle očekávání také částečnou odpověď na to, jakými aktuálními problémy by se měla PS zabývat. V dalším období probíhala v představenstvu otevřená diskuze jak nad programovým zaměřením, tak nad složením jejích členů. Základní směry:

1. Teoretická vize urbanismu a územního plánování se zaměřením na vytváření dlouhodobé strategie tohoto oboru s cílem systémové změny legislativy v oblasti územního plánování.

2. Aktivní reagování na současné aktuální problémy v praxi. Nelze najednou přestat se řídit platnou, byť ne zcela vyhovující legislativou.

Hlavní témata, kterým se bude PS věnovat, v řadě případů ve spolupráci s dalšími PS (např. pro legislativu, vzdělávání, standardy, péče o přírodu a krajinu...):

- | legislativa,
- | výběrová řízení (veřejné zakázky),
- | osvěta směrem k veřejnosti, propagace oboru,
- | standardy,
- | řešení krajiny v územním plánování.

Systém práce PS vychází z rozdělení hlavních témat mezi jednotlivé členy jako gestory, kteří si mohou k práci přizvat dle vlastní úvahy další experty z řad tzv. konzultantů.

Dne 23. 6. 2011 se uskutečnil již druhý workshop, jehož tématem byly Obce a územní plány. Mezi body jednání patřily např.: smysl a význam územních plánů pro obce, postup obce při pořizování územního plánu, srovnávací ceny územních plánů, standardy – minimální obsah kvalitní dokumentace.

V průběhu roku 2011 byl zpracován členy PS ucelený materiál Metodický pokyn pro výběr zhotovitele územního plánu s uplatněním soutěže o návrh a navazujícího jednacího řízení bez uveřejnění – viz s. 34. Stanovisko k přeregulovanosti územních plánů viz s. 47.

PS se bude v dalším období zabývat také stanoviskem k novele stavebního zákona, aktualizací cen (výkonů) v návaznosti na zpracované standardy, monitoringem veřejných zakázek na zhotovitele ÚPD (spolu s PS pro soutěže).

PS PRO ČESKOU CENU ZA ARCHITEKTURU

Členové: Milan Jirovec – předseda, Ján Stempel, Petr Velička, Vlado Milunić

Pracovní skupina byla představenstvem pověřena přípravou nové soutěžní přehlídky architektonických realizací. V průběhu tohoto roku připravila po mnohých diskusích a postupných úpravách koncept nové soutěže (podrobněji viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 24–25). Aktuální stav příprav odpovídá stanovenému harmonogramu, jehož prvním milníkem je oficiální vyhlášení a prezentace soutěžní přehlídky na přelomu ledna a února 2012. Současné aktivity:

Zajištění partnerství – ve spolupráci s produkční agenturou PP Production a vedením Kanceláře ČKA je snahou zajistit formou partnerství celkové financování přehlídky s předpokládaným rozpočtem 2,5 milionu korun. Za tímto účelem byl obsahově a graficky připraven materiál s nabídkou partnerům. Na prvním místě byly osloveny velké banky a finanční skupiny, poté další firmy a společnosti vytípané produkční agenturou. Stavební firmy a developerské společnosti nebyly osloveny. Souběžně bylo Kanceláři ČKA požádáno o několik grantů v rámci evropských struktur, žádost o grant na katalog bude podána na Nadaci české architektury, s níž se rovněž jedná o prostorách. Do konce roku budou jednání uzavřena a vyhodnocena.

Příprava Akademie architektury a poroty – v říjnu byl představenstvem ČKA odsouhlasen návrh na personální obsazení Akademie ar-

chitektury (složené ze 40 architektů a teoretiků). Obdobná situace bude i u porotců. V případě porotců se zatím uvažuje o zástupci ze Švýcarska, Nizozemska a V4.

Výběrové řízení na vytvoření a spravování webového portálu soutěže – jsou rozpracovány podmínky výběrového řízení, které by ve spolupráci s produkční agenturou mělo být vypsáno do konce roku a počátkem příštího roku ukončeno.

Poslední novinkou je opětovný pokus o spojení nové soutěže s Grand Prix architektů pořádanou Obcí architektů. Za tímto účelem byl vytvořen návrh zakládající smlouvy obecně prospěšné společnosti a předložen předsedovi OA, který návrh přijal, kladně zhodnotil a přislíbil projednání orgány Obce. Zakladateli společnosti by byly rovným dílem Komora a obec. Obě organizace by pak rovněž rovným dílem jmenovaly členy správní a dozorčí rady nově vzniklé společnosti.

Do konce roku budou učiněny závěry s odpověďmi na otázky:

Bude nová soutěž nezávisle financovatelná, tedy realizovatelná?

Bude nová soutěž spojena s Grand Prix architektů a převedena pod nově vzniklou obecně prospěšnou společnost?

Máme na to?

PS PRO PAMÁTKOVOU PÉČI

Členové: Tomáš Jiránek – předseda, Petr Hruša, David Prudík, Petr Vše-
tečka

Ministr kultury jmenoval Tomáše Jiránka členem komise MK pro přípravu novely památkového zákona v oblasti archeologie a nového zákona o památkové péči. Tomáš Jiránek byl představenstvem ČKA pověřen, aby připravil vznik PS pro památkovou péči. Po konzultaci s Ministerstvem kultury, ředitelem Odboru památkové péče Mgr. Jiřím Vajčnerem, Ph.D., je ČKA připravena navázat na práci v komisi náměstkyně ministra PhDr. Matouškové v oblasti archeologie a také v oblasti věcného záměru k tvorbě nového památkového zákona, jehož předložení vládě je zatím plánováno na 1. čtvrtletí 2012.

Na základě těchto skutečností byla zřízena PS pro památkovou péči. Za hlavní úkol pro příští rok PS stanovila přípravu podkladů pro záměr vlády k novému zákonu o památkové péči a případnou související úpravu komorových řádů a souvisejících předpisů. Nová pracovní skupina zahájila v brněnské Kanceláři ČKA svoji činnost 6. září 2011. Po zkušenostech s minulými pracovními skupinami je nová PS složena z menšího počtu členů a je složena z odborníků, kteří zastávají názor, že má existovat státní památková péče, zároveň ale stojí o památkovou péči postavenou na osobní odpovědnosti jak na straně architektů, tak na straně památ-

kářů. PS bude usilovat o vyváženou míru mezi oběma. Dne 8. 11. 2011 předložila představenstvu soupis témat, která považuje v přístupu k památkové legislativě za podstatná:

Výlučná pozice autorizovaných architektů dle zákona č. 360/1992 Sb. u projektování vázaného na kulturní dědictví, a to ve všech projektových a koncepčních fázích či nakládání s objektem s památkovou ochranou, a to i u zásahů nepodléhajících stavebnímu a územnímu řízení.

Odborná způsobilost pracovníků památkové péče a jejich samospráva (možná je diskuse o novém oboru autorizace při ČKA).

Předvídatelnost památkové péče (procesní ano, věcná je problematická a vede k paušálním regulacím). Cílem je dialog dvou oborů jedné profese.

Způsob vymezení pojmů v zákoně o památkové péči.

Důraz na předprojektovou fázi (průzkumy) a fázi návrhu stavby (studie), náležitě honorované.

Stavebně historické průzkumy – dosáhnout podmínky autorizace – nový obor výhradně u ČKA.

Stanovisko k tématu kompenzace veřejného zájmu u soukromých objektů (nejprve provést srovnání s evropskými zeměmi).

PS PRO ZAHRANIČNÍ AKTIVITY

Členové: Dalibor Borák – předseda, Tomáš Jiránek, Radek Kolařík, Petr Velička, Jan Vrana

Úkolem PS pro zahraničí je sledovat vývoj výkonu profese a podmínek v EU i ve světě. Osobní kontakty a účast na pracovních jednáních jsou zdrojem nenahraditelných informací, podle kterých lze předvídat vývoj na evropském trhu a předpokládat dopady pro ČR. Tak mohou být korigovány dlouhodobé cíle a priority ČKA.

Jednání probíhají především v rámci:

UIA – UNION INTERNATIONALE DES ARCHITECTES – na pokyn VH ČKA představenstvo prověřilo, jaké aktivity jsou nyní prioritou UIA a jak by mohly být výsledky činnosti UIA zahrnuty do práce ČKA. Kvůli úsporným zásahům nebyla zatím činnost v UIA zajištěna.

ACE – THE Architects Council of Europe – téma udržitelnosti a jeho dopad na vlastní navrhování jsou základní politická témata EU. Zevrubná revize Profesionální kvalifikační direktivy (PQD) ohrožuje výsadní pozici architektů jako vykonavatelů regulovaného zaměstnání. Společná snaha včlenit do PQD požadavek na pětileté univerzitní vzdělání a povinnou dvouletou praxi před vstupem architektů do plného profesního života. Důležité sledovat téma standardů výkonů a honoráře za ně a proces „důkazového

projektování“ (Evidence Based Design) v souvislosti s BMI (Building Management Information System) systémy projektování, které ovlivní výkon profese architekta. Neopomenutelné je také téma sídelní kaše (Urban Sprawl) a renesance urbanismu vůbec.

ENACA – European Network of Architectural Competent Bodies – sdílení problémů vzniklých implementací PQD v jednotlivých státech a možnosti jejich řešení. Na základě praktických zkušeností z praxe ovlivnit vyhodnocení a revizi PQD, která bude probíhat v průběhu roku 2012, tak, aby co nejvíce zjednodušila denní praxi architektům.

EFAP – EUROPEAN FORUM FOR ARCHITECTURAL POLICIES – úkolem je informovanost o politikách architektury. Při projednávání politiky architektury v ČR se pozitivně projevil podpora ze strany struktur EU. Na platformě EFAP jsou možné dohody, které by byly formálně těžko dosažitelné. Pro ČKA je zásadní oporou a pomocníkem při projednávání textu Politiky architektury ČR.

PS KRAJINÁŘSKÁ ARCHITEKTURA

Členové: Susanne Spurná – předsedkyně, Jakub Chvojka, Tomáš Jiránek, Petr Velička, Markéta Veličková

Dne 13. 6. 2008 se konalo ve Ctěnicích u Prahy pracovní setkání krajinářských architektů, kteří se chtěli aktivně podílet na formování vlastní profese v ČR a pozitivně ovlivňovat věci, které s ní jsou spojeny. Účastníci tohoto setkání se shodli v říjnu téhož roku založit iniciativní skupinu Krajinářská architektura s následujícím programem:

1. Vytvářet prostor pro široký a inspirativní dialog mezi krajinářskými architekty a architektky.
2. Konkretizovat rozsah působnosti krajinářského architekta.
3. Spolupracovat na přípravě výkonových a honorářových řádů v souvislosti s profesními standardy.
4. Napomáhat při citlivém naplňování pojmu politika architektury ČR.
5. Spolupracovat na programu celoživotního vzdělávání v rámci krajinářské architektury.
6. Spolupracovat na vytvoření platformy krajinářské architektury.

Po roce a půl intenzivní činnosti iniciativní skupiny pro krajinářskou architekturu byla v lednu 2010 představenstvem ČKA schválena transformace v řádnou pracovní skupinu Krajinářská architektura. PSKA pokračovala ve své činnosti se stejným programem a obsazením.

Členové PSKA vypracovali pro Komoru odborná stanoviska (např. kácení alejí), uveřejnili články v odborných periodikách, iniciovali reedici publikace „Genius loci“, spojenou s tematickým seminářem na půdě Ministerstva kultury. Významnou náplní práce v roce 2010 bylo vypracování nových profesních standardů pro autorizaci Krajinářská architektura. Dále se členové aktivně podíleli na přípravě a vedení řady odborných workshopů ČKA, např. Krajinářská architektura 2011 – profesní prostředí v ČR.

Na podzim letošního roku byly představenstvem ČKA konkretizovány tři úkoly pro další práci PSKA:

1. Vypracování podkladů pro legislativní návrh o začlenění „vegetace“ do stavebního řádu (jaro 2012).
2. Příprava návrhu stanoviska představenstva ČKA k plánované certifikaci arboristů v ČR. Tento návrh se bude věnovat možným dopadům do profesního prostředí autorizovaného architekta (prosinec 2011).
3. Příprava jednoznačné terminologie pro srozumitelnou komunikaci v rámci profesního prostředí a pro komunikaci s veřejnou správou (v průběhu roku 2012).

PS ZA TRANSPARENTNÍ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Členové: Petr Lešek – předseda, Michal Fišer, Jan Hájek, Martin Tomáš

O založení PS rozhodla valná hromada ČKA 2011. Představenstvo požádalo nejprve o svolání workshopu, kde měly být předány relevantní informace z dosavadní činnosti ČKA. Program byl dle požadavků představenstva odsouhlasen, nicméně bez finanční sumy. Činnost PS je proto omezena zejména v oblasti zasahování do kauz. PS se zabývá zadáváním veřejných zakázek na základě zákona o zadávání veřejných zakázek tak, aby se ČKA stala plnohodnotným partnerem státu v procesu zadávání. Mezi hlavní činnosti patří: odborně-informační podpora směřující k ekonomicky efektivnímu hospodaření státu, ochrana členů ČKA proti neoprávněným postupům zadavatelů v zadávacím řízení a intervence v případě porušení zákona (kompletní program viz www.cka.cz). Představenstvo a Kancelář ČKA schvalovaly Brief PS pro oslovování externích partnerů – neziskové organizace, samospráva, statní organizace.

Vnější vztahy – propagace a osvěta. Účast na seminářích s tematikou veřejných zakázek a kontaktování partnerů a tisku – TI, Praguewatch, Respekt, Forbes...

Vnější vztahy – koordinování spolupráce. Oslovili jsme členy ČKA s prosbou o zpětnou vazbu k zadávání veřejných zakázek (viz s. 37).

Oslovíme zástupce samosprávy a městské architekty. Část problémů je řešitelná lepší komunikací ze strany ČKA. PS připravuje zjednodušenou formu architektonické soutěže, která by vyšla vstříc menším zadavatelům v úspoře času a financí. Je připravena testovací verze, se záměrem předložit ji MMR jako metodický pokyn.

Dohled – ve spolupráci s Kancelářem ČKA. PS se zabývala kauzami (Národní muzeum, trasa D pražského metra, Národní galerie, rozhledna pro Lesy ČR atd.). Ve spolupráci s místopředsedou Josefem Smutným proběhlo šetření v kauzách neregulérních soutěží Kralupy nad Vltavou a Roztoky. V představenstvu ale panují neshody v názoru na správnost postupu ČKA v těchto případech.

Transparentní vzorec. Byl připraven List akce, který jednoduchým způsobem shromažďuje informace o cenách projektů, stavebních a provozních nákladech jednotlivých akcí. Více viz rozhovor na s. 36.

PS PROPAGACE ARCHITEKTURY

Členové: Petr Janda – předseda, Roman Brychta, Pavel Hnilička, Adam Gebrian

Usilujeme o zřízení tiskového oddělení ČKA, které bude aktivně vyhledávat a komentovat zásadní kauzy týkající se prosazení realizací kvalitní architektury. Ve spolupráci s PS TZVZ jsme iniciovali několik reakcí ČKA (expoze v Národním muzeu, předprostor Národní galerie, projektování stanic metra, využití pražských náplavek atd.).

Započali jsme diskusi o zpřístupnění mimořádného členství v ČKA pro neautorizované architekty, studenty architektury a výtvarné umělce pracující s veřejným prostorem. Záměrem je obohacení ČKA členstvím s oborem spjatých osob a jejich zainteresování do členských práv, povinností a etického kodexu. Mimořádným členům bude za snížený členský poplatek umožněn přístup k materiálům a servisu ČKA, generovaný zisk bude použit na propagaci architektury.

Požadujeme změnu struktury webových stránek rozdělením na části informující dovnitř a vně Komory a úpravu grafiky v souladu se změnou celé vizuální identity ČKA. Navrhujeme ihned úpravu webu ČKA překlopením do verze s bílým pozadím a černým písmem. Provedení vyžaduje minimální náklady a zásadně zvyšuje čitelnost webu. Navrhujeme rozšíření webového seznamu autorizovaných architektů formou jednoduchého portfolia tak, aby veřejnost jako výchozí portál pro výběr architekta

používala stránky ČKA (seznam nebude zkrácen zpoplatněním jako u komerčních webů). Prohlasovali jsme zřízení intranetu sloužícího k informování členů Komory, které bylo po dvou měsících revokováno a intranet zrušen. Znovu požadujeme jeho okamžité zřízení.

Ve spolupráci s J. Kosteckou a režisérem T. Luňákem připravujeme pilotní díl nového seriálu o současné architektuře a doufáme, že bude prostřednictvím memoranda o spolupráci mezi ČKA a ČT 2 naplněna jeho realizace.

Sledujeme a podporujeme aktuální tendence v jednání vedoucí k jedné národní přehlídce architektonických realizací postavené na spojení připravované České ceny za architekturu (ČKA) a Grand Prix architektů (OA).

Další vize, záměry a cíle jsou součástí našeho návrhu komunikační strategie ČKA, vypracované ve spolupráci s PR specialístkou J. Doubrovou a odevzdané představenstvu 4. 10. 2011. Požadujeme urgentní připomínkování, schválení a používání strategie.

Více viz s. 38.

PS PRO STANDARDY VÝKONŮ

Členové:

- | Urbanismus, územní plánování a obory související – ČKA: Pavel Koubek, Milan Körner, Libor Krajiček, František Novotný, Vlasta Poláčková
- | Projektování staveb – ČKA: Tomáš Bezpalec, Jan Dvořák, Jan Kozel, Petr Krejčí, Jan Vrana, ČKAIT: Marie Báčová, Petr Blažka, Karel Blecha, Miroslav Holna, Hedviga Klepáčková, Jan Korbel, Jan Král, Blanka Kudlíková, Václav Mach, Jan Matějka, Jindřich Pater, Michael Trnka st., Michael Trnka ml., Jaroslav Šafránek, Jaromír Šišma, Pavel Štěpán, Renata Zdaňilová,
- | Krajinářská architektura – ČKA: Jakub Chvojka, Tomáš Jiránek, Petr Velička, Markéta Veličková, Sussane Spurná
- | Interiérová tvorba a související činnosti – ČKA: Miloslav Čejka, Jan Fišer, Eleonora Krejčí, Jaromír Švarc
- | Speciální odborné činnosti – ČKAIT: Pavel Kučírek, Jan Král, Jaroslav Šafránek

V roce 2003 byla vydána metodika „Výkony a honoráře architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě“. Od té doby se změnila podmínky výkonu profese v ČR a vyvstala potřeba dokument aktualizovat a zpřehlednit tak celý proces projektování. Zpracovat jasné a místním podmínkám odpovídající „Standardy profesních výkonů a souvisejících činností“ doporučuje všem zemím i Evropská rada architektů (ACE).

Pracovní skupina zabývající se touto problematikou si vytyčila tyto priority:

1. Respektovat současnou legislativu s možností připravit úpravy v nezbytných případech.
2. Navázat na předchozí dokumenty o standardech.
3. Dodržet strukturu honorářového řádu.
4. Zřetelně vymežit projektovou a inženýrskou činnost, definovat a stanovit nadstandardní výkony.
5. Obsahy dokumentací, jejich textových zpráv v různých fázích musí mít stále stejnou strukturu, pouze míra informací se zvyšuje a prohlubuje.
6. Vytvořit standardy v součinnosti s ČKAIT.

7. Konzultovat pracovní texty standardů se zástupci odborné veřejnosti a dotčené státní správy (stavební úřady).

8. Výsledný elaborát bude převeden do „Ceníku projektových prací“, který bude vydán nezávislou organizací (mohou si ho tisknout i autorizované osoby samy pro své potřeby) a bude ČKA doporučován.

9. Obsah a rozsah jednotlivých dokumentací má být minimální, ale současně zaručující kladné projednání a souhlasné stanovisko dotčených orgánů státní správy a stavebního úřadu.

10. Standardy i ceník mají být přiměřené obsažné a jasné, aby se staly platnou pomůckou pro stanovení předmětu plnění a cen ve smlouvách s klienty i jednoznačným podkladem pro výběrová řízení a vyčerpávající informace pro klienty, investory, developery a dotčenou státní správu.

Pracovní skupina ČKA vytvořila společně s pracovní skupinou ČKAIT během roku 2010–11 pilotní dokument. Nyní existuje téměř kompletní metodická pomůcka, stanovující rozsah a obsah projektových prací a souvisejících činností včetně realizace staveb (rozdělená na části: 1. Urbanismus, územní plánování a obory související, 2. Projektování staveb, 3. Interiérová tvorba a související činnosti, 4. Speciální odborné činnosti).

Zároveň byly standardy odeslány k připomínkování na relevantní odbory MMR a budou projednány Koordinační radou výstavby MMR. Výsledný text by měl být po projednání začleňován do legislativních dokumentů, především vyhlášek (snad již v roce 2012). Poté bude sestaven Ceník projektových prací, profesních výkonů a souvisejících činností.

Standardy k připomínkování viz http://www.cka.cc/oficialni_informace/Pracovni-skupiny/standardy_vykonu_ocenovani

METODICKÝ POKYN PRO VÝBĚR ZHOTOVITELE ÚZEMNÍHO PLÁNU

Pracovní skupina pro urbanismus, územní plánování a krajinářskou architekturu sestavila Metodický pokyn pro výběr zhotovitele územního plánu s uplatněním soutěže o návrh a navazujícího jednacího řízení bez uveřejnění. Metodický pokyn je určen zejména pořizovatelům územně plánovací dokumentace – úřadům územního plánování a obcím. Jeho cílem je poskytnout pomoc při výběru zhotovitele územního plánu tak, aby byl dosažen optimální poměr mezi předpokladem pro kvalitní zpracování a cenou.

SOUČASNÁ PRAXE VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ

Současná situace při výběrových řízeních na zhotovitele územně plánovací dokumentace (ÚPD) je alarmující a neudržitelná. Převažující způsob výběru zhotovitele zadávacím řízením (Veřejná zakázka na služby dle § 10 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách), který preferuje jako jediné kritérium nejnižší cenu, vede zároveň obvykle také k nejnižší kvalitě. Mnohdy vítězí nabídky s cenou nedosahující ani 30 % předpokládané ceny díla (informativně dle honorářového řádu – pomůcky pro stanovování pracovní ÚPD vydané ČKA), což má zákonitě dopad na kvalitu díla. V několika případech dokonce došlo k výběru zhotovitele ÚPD formou elektronické aukce, kdy takto vysoutěžená cena nedosahovala ani 20 % předpokládané ceny díla. Výsledkem je snižování kvality územně plánovacích dokumentací, které mají být základem pro další dlouhodobý rozvoj našich sídel.

Z těchto důvodů je naprosto nepřijatelné pokračování současné praxe při výběru zhotovitele ÚPD formou jediného kritéria – nejnižší ceny.

Další v praxi používaná forma výběrového řízení na zhotovitele ÚPD je vyhodnocení ekonomické výhodnosti zakázky, kdy jedním kritériem je nabídnutá cena a dalším kritériem je například popis přístupu k řešení ÚPD včetně předloženého portfolia a referencí – ani tento způsob výběru zhotovitele ÚPD ale nedává záruku volby kvalitního zhotovitele ÚPD, protože praxe jednoznačně prokazuje, že extrémně nízká cena převládá při tomto způsobu hodnocení sebekvalitnější nabídkou.

PŘÍKLADY DISKRIMINAČNÍCH POŽADAVKŮ SOUČASNÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ

Ve výběrových řízeních na zhotovitele územně plánovacích dokumentací se v některých případech vyskytují požadavky, jejichž „konkrétní nastavení“ lze označit jako diskriminační. Jejich splnění je pro převážnou část uchazečů nereálné. Přitom nepřispívají k diferenciaci uchazečů z hlediska jejich kreativních a koncepčních předpokladů ke zpracování poptávané ÚPD.

Některá kritéria sice vycházejí ze zákona o veřejných zakázkách, ale v účelové formulovaných parametrech mají diskriminační charakter:

- | poskytování jistiny,
- | neúměrná výše pojištění uchazeče,
- | požadování neúměrně vysokého obrátu,
- | předložení seznamu významných služeb, který z objektivních příčin může nabídnout jen úzký okruh uchazečů,
- | předložení ISO.

Další požadavky jsou formálně náročné či neúměrně zatěžují uchazeče, případně i další osoby ve výběrovém řízení nezainteresované:

- | předložení „dobrozdání“ zadavatele referenční veřejné zakázky,
- | podmíněné poskytnutí zadávací dokumentace,
- | bezpodmínečný podpis smlouvy o dílo,
- | bezpodmínečné potvrzení nereálných termínů plnění zakázky.

Prakticky ani jedno z kritérií, která jsou v současné době uplatňována ve výběrových řízeních na zhotovitele územního plánu, nediferencuje uchazeče z hlediska jejich tvůrčích předpokladů pro jeho vyhotovení.

SOUTĚŽ O NÁVRH – CESTA K VÝBĚRU KVALITNÍHO ZPRACOVATELE

Územní plán obce či města je základním dokumentem, umožňujícím tvorbu jejich vizí a stanovení pravidel jejich rozvoje. Kvalitní územní plán je výsledkem tvůrčího procesu. Jeho základním parametrem je kvalita konceptu. Tedy kvalita pochopení specifických vlastností předmětného území ve všech relevantních souvislostech. Kvalita základní myšlenky rozvoje města je podmínkou dobrého startu tvůrčího procesu, vedoucího k vytvoření hodnotného konceptu, a zárukou úspěšnosti výsledného návrhu.

Proto by měla být základním kritériem posouzení vhodnosti zpracovatele územního plánu obce či města schopnost projektanta uplatnit kvalitní koncepční přístup v konkrétním případě.

Výběr může být optimální za předpokladu, že má politická reprezentace obce při svém rozhodování o volbě zhotovitele ÚP k dispozici:

- | srozumitelně a koncentrovaně vyjádřený soubor názorů, jež lze v relativně krátké době za spolupráce přizvaných odborníků analyzovat, vyhodnotit a získat tak základní směry možného koncepčního přístupu – tím je vlastní intelektuální hodnota návrhů v rámci souboru doplněna o cenu a jiným způsobem nedosažitelnou hodnotu,
- | s ohledem na velikost obce či města osobní prezentaci týmů autorů (v následném jednacím řízení bez uveřejnění); jejím smyslem je mj. nenahraditelné ověření komunikačního potenciálu mezi vyhlášovatelem a účastníkem soutěže (budoucím možným objednatel a zhotovitelem územního plánu),
- | přítomnost zkušených nezávislých profesních odborníků a zástupců obce či města v celém průběhu vyhodnocení, kteří jsou zárukou vyváženého přístupu vyhodnocení soutěžních návrhů a výběru vhodného zpracovatele územního plánu.

Tyto předpoklady splňuje v rámci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, výhradně urbanistická soutěž o návrh – zásadním problémem je skutečnost, že v praxi není využíváno ustanovení zákona o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb., kde se v paragrafu 103 odst. 3 uvádí: zadavatel použije soutěž o návrh zejména v oblasti územního plánování, architektury, stavitelství...

S ohledem na význam územního plánu pro další rozvoj obce či města (tj. s ohledem na účelnost a smysluplnost veřejných i soukromých investic v relativně dlouhé době a relativně velkém objemu) a s ohledem na výše uvedené doporučujeme využít vlastností urbanistické soutěže o návrh i v případech, kdy se jedná o zakázky, které nepodléhají výběru dle zákona.

Soutěž o návrh je jediným transparentním způsobem výběrového řízení, při kterém je posuzována kvalita návrhu, která má potom v konečném důsledku zásadní vliv na kvalitu celého řešeného území.

Soutěži o návrh a následnému jednacímu řízení bez uveřejnění se věnuje podrobně tento metodický pokyn, který je pomůckou pro zadavatele, respektive pořizovatele územního plánu, kteří se rozhodli využít této možnosti.

DOPORUČENÝ POSTUP PŘI VÝBĚRU ZHOTOVITELE

Doporučený postup při výběru zhotovitele spočívá v tom, že je nejprve uspořádána soutěž o návrh (§ 102 až 109 zákona o veřejných zakázkách a Soutěžního řádu ČKA), kdy týmy předvedou svoje koncepční schopnosti při řešení konkrétní obce/města. Ze soutěže jsou vybrány nejlepší týmy (doporučuje se vyzvat první tři oceněné týmy), které jsou návazně zařazeny do výběrového řízení bez uveřejnění (§ 23 odst. 6 a § 34 zákona o veřejných zakázkách). V tomto jednacím řízení se uplatňují další kritéria výběru včetně ceny. Následující metodický pokyn nabízí „návod“, jak při výběru zhotovitele postupovat v obou zmíněných etapách. Je doplněn řadou příloh, které lze použít jako vzory jednotlivých dokumentů.

Zvláštní význam má pro zadávání veřejných zakázek na vypracování projektové nebo plánovací dokumentace právě ustanovení § 23 odst. 6, podle něhož lze postupovat v režimu jednacího řízení bez uveřejnění tehdy, jestliže je zakázka zadávána v návaznosti na soutěž o návrh (§ 102 až § 109), podle jejichž pravidel musí být veřejná zakázka zadána vybranému účastníkovi nebo jednomu z vybraných účastníků této soutěže.

V případě více vybraných účastníků soutěže o návrh je zadavatel povinen vyzvat k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění všechny vybrané účastníky. Typickým případem takové soutěže o návrh je (jak uvádí zákon v ustanovení § 103 odst. 2) „soutěž v oblasti územního plánování, architektury, stavitelství či zpracování dat“.

V tomto metodickém pokynu se předpokládá vyzvání účastníků soutěže o návrh vyhodnocených na prvních třech místech.

PŘÍPRAVA SOUTĚŽE

Podmínky soutěže, podklady pro soutěžící architektky a další materiály je nutno velmi důkladně připravit před vyhlášením soutěže. Základní informace o tom, jak postupovat, podává Česká komora architektů. Poté se vyhlášovatel doporučuje najmout si odpovědného pracovníka (případně tým pracovníků), který zajistí dostatečnou úroveň přípravy. Urbanistickou soutěž může připravit architekt (či ateliér), který zná princip soutěží, Soutěžní řád ČKA, má zkušenosti jako účastník jiných architektonických soutěží nebo jako porotce z jiné soutěže apod. Vyhlášovatel si ale bez problémů může menší soutěž zajistit i vlastními silami po konzultacích s ČKA, dalšími odborníky a také se soutěžní porotou. Příloha metodického pokynu č. 1: Schéma postupu při výběru zhotovitele ÚPD.

SEKRETÁŘ

Provede se výběr sekretáře (zpravidla zaměstnanec vyhlášovatele, který se stará o organizační záležitosti) a přezkušovatele soutěžních návrhů (zpravidla architekt, často zpracovatel soutěžních podmínek).

SOUTĚŽNÍ PODMÍNKY

Zpracují se soutěžní podmínky podle vzorových soutěžních podmínek ČKA (viz www.cka.cc) a předají se ČKA k předběžnému posouzení. Příloha metodického pokynu č. 2: Vzorové soutěžní podmínky (ČKA).

Doporučený rozsah a obsah soutěžního návrhu v závislosti na velikosti obce / města, respektive na počtu obyvatel:

do 2000 obyvatel (PPO)

návrh základní strategie a koncepce rozvoje obce včetně koncepce uspořádání krajiny

text (maximálně 5 normostran)

A4 / A3 – grafická příloha, doplňující text – nepovinná / přípustěná grafická příloha (volná)

2001 až 10 000 obyvatel (PPO)

návrh základní strategie a koncepce rozvoje obce včetně koncepce uspořádání krajiny

text (maximálně 10 normostran)

1 A1 – povinná grafická příloha

1 A1 – nepovinná / přípustěná grafická příloha (volná)

10 001 až 30 000 obyvatel (PPO)

návrh základní strategie a koncepce rozvoje obce včetně koncepce uspořádání krajiny a včetně základní koncepce veřejné infrastruktury

text (maximálně 15 normostran)

2 A1 – povinná grafická příloha

1 A1 – nepovinná / přípustěná grafická příloha (volná)

nad 30 001 obyvatel (PPO)

návrh základní strategie a koncepce rozvoje obce včetně koncepce uspořádání krajiny a včetně základní koncepce veřejné infrastruktury + širší vztahy v území

text (maximálně 20 normostran)

3 A1 – povinná grafická příloha

3 A1 – nepovinná / přípustěná grafická příloha (volná)

SOUTĚŽNÍ PODKLADY

Připraví se soutěžní podklady (grafické, textové) v papírové i digitální podobě, popřípadě mohou být podklady předávány pouze digitálně.

Podklady pro vypracování soutěžního návrhu:

- | digitální mapový podklad,
- | ÚAP (Územně analytické podklady),
- | RUR ORP (Rozbor udržitelného rozvoje),
- | stávající ÚPD / ÚPP včetně širších vztahů (region, mikroregion...),
- | dostupné strategické dokumenty (např. Program rozvoje),
- | základní informace, co obec od územního plánu očekává/vstupy od obce/zadání.

POROTA

Sestaví se porota včetně pomocných orgánů poroty a pozve se na ustavující zasedání k projednání a odsouhlasení soutěžních podmínek a soutěžních podkladů urbanistické soutěže.

Role odborné poroty v soutěži

- | Skládá se z kvalifikovaných odborníků. Složení poroty si určuje vyhlášovatel. Pracovní skupina pro soutěže ČKA nominuje porotce pouze v případě, že je o to vyhlášovatelem požádána. Členy poroty jsou architekti, urbanisté, krajináři, případně další odborníci dle předmětu soutěže a dále zástupci vyhlášovatele. V zájmu nezávislosti rozhodování musí být nadpoloviční většina členů poroty nezávislá na vyhlášovateli a na orgánech rozhodujících o využití výsledku soutěže a musí mít odbornou kvalifikaci odpovídající předmětu soutěže. Porota má vždy lichý počet členů. Složení poroty významně ovlivňuje rozhodování soutěžících urbanistů, zda se do soutěže přihlásit, či nikoliv. Kvalifikovanost rozhodování ve speciálních odbornostech lze zajistit prostřednictvím odborných znalců poroty, kteří vytvoří pro porotu odborné posouzení všech či vybraných soutěžních návrhů.
- | Spolupracuje s vyhlášovateli při sestavování podmínek. V počátcích soutěže je porota nápomocna vyhlášovateli při zpracovávání, projednávání a odsouhlasení soutěžních podmínek. Porota může zejména zpřesnit program soutěže a doporučit ustanovení závazných či nezávazných kritérií posuzování.
- | V průběhu soutěže zodpovídá dotazy soutěžících.
- | Je zárukou kvality, objektivitu a profesionalitu při výběru návrhu.
- | Nezávislá odborná porota vybírá v závěru soutěže to nejhodnější řešení. To je také důvod, proč je složení poroty známo předem soutěžícím, kteří podle personálního obsazení zvažují i svou účast v soutěži.

Doporučené složení odborné poroty v závislosti na velikosti obce/města, respektive na počtu obyvatel:

do 2000 obyvatel (PPO)	1 závislý + 2 nezávislí
2001 až 10 000 obyvatel (PPO)	2 závislí + 3 nezávislí
10 001 až 30 000 obyvatel (PPO)	3 závislí + 4 nezávislí
nad 30 001 obyvatel (PPO)	4 závislí + 5 nezávislých

Vystavení regulérnosti

Definitivní znění soutěžních podmínek schválených vyhlášovatelem a porotou předá vyhlášovatel ČKA k vystavení regulérnosti soutěže.

Informování veřejnosti

Informuje se veřejnost o vyhlášení soutěže (na webových stránkách vyhlášovatele a ČKA, u veřejných zakázek rovněž v Informačním systému o zadávání veřejných zakázek, popř. v Ústředním věstníku EU, v jednom informačním médiu s celostátní působností, a to nejpozději v den vyhlášení).

PRŮBĚH SOUTĚŽE A HARMONOGRAM

Vyhlášení soutěže

Dva týdny po ustavující schůzi poroty, v den vyhlášení soutěže musí být k dispozici soutěžní podmínky i všechny podklady.

Soutěžní lhůta na zpracování návrhů

Zpracování soutěžních návrhů urbanisty a odeslání vyhlášovateli: minimálně 6 týdnů, ideálně asi 2 měsíce, termín podání dotazů soutěžících by neměl překročit polovinu soutěžní lhůty.

Hodnocení soutěže

Přezkoušení návrhů: do 2 týdnů po odevzdání návrhů, aby mohl přezkoušvatel podat porotě písemnou zprávu o kontrole úplnosti a souladu soutěžních návrhů s podmínkami soutěže.

Posouzení (vyhodnocení) návrhů porotou, zpracování protokolu: do 1 měsíce od odevzdání soutěžních návrhů, hodnotící zasedání poroty by mělo proběhnout 2 týdny po odevzdání návrhů. Zasedání samotné trvá 1–3 dny, podle počtu návrhů.

Hodnotící zasedání poroty

- | předseda poroty stanoví program jednání a způsob hlasování,
- | předseda si vyžádá ode všech členů poroty a jejich pomocných orgánů a odborných znalců písemné prohlášení, že budou vykonávat svou funkci nestranně, že se ani přímo, ani nepřímo nezúčastní prací na předložených soutěžních návrzích a že u veřejných a kombinovaných soutěží neznají jména autorů předložených soutěžních návrhů. V případě nezávislých členů poroty bude prohlášení obsahovat rovněž záruku jejich nezávislosti,
- | přezkoušvatel seznámí členy poroty s výsledky své práce – porota rozhodne, které z návrhů budou a které případně nebudou hodnoceny,

- | porota přistoupí k hodnocení a písemně vypracuje závěrečná hodnocení a doporučení,
- | předseda otevře obálky,
- | sekretář vypracuje protokol o průběhu soutěže a porotci jej stvrdí svým podpisem.

Rozhodnutí o vítězném návrhu

Oznámení o výsledku soutěže: do 7 dnů od konečného rozhodnutí poroty.

Vyplacení cen, odměn, honorářů

Do 50 dnů od rozhodnutí poroty – výše cen (1., 2. a 3. cena) a případných odměn se odvozuje od rozsahu a obsahu soutěže a finančních možností vypisovatele; honoráře porotců (nezávislých) jsou dány základní honorářovou sazbou, stanovenou informativně ČKA.

Některé lhůty může vyhlášovatel soutěže upravit dle svých požadavků a přípravu soutěže tak výrazně urychlit. Navržený harmonogram vychází ze Soutěžního řádu ČKA.

Výstava, katalog

Uspořádání výstavy a vydání katalogu je závěrečnou součástí soutěže. Lze je využít k získání zájmu laické i odborné veřejnosti o dění okolo přípravy nového územního plánu.

Je třeba ji upořádat co nejdříve po ukončení soutěže, kdy jsou výsledky soutěže aktuální.

Uspořádání výstavy a vydání katalogu soutěže není povinností vypisovatele.

JEDNACÍ ŘÍZENÍ BEZ UVEŘEJNĚNÍ (JŘBU)

Vlastní jednací řízení

V případě více vybraných účastníků soutěže o návrh (v tomto metodickém pokynu se předpokládá vyzvání účastníků soutěže o návrh vyhodnocených na prvních třech místech) je zadavatel povinen vyzvat k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění všechny vybrané účastníky.

V rámci jednacího řízení je vhodné provést osobní prezentaci týmů autorů, při které vysvětlí svůj přístup k řešení ÚP obce, včetně uvedení příkladů řešení obdobných zakázek, včetně uvedení příslušných referencí.

Vzorová výzva k jednání v JŘBU je samostatnou přílohou metodického pokynu, stejně jako dokument doporučující minimální/bezpečnou cenu ÚP jako pomůcku pro orientaci v cenových hladinách za zhotovení územních plánů – bezpečnou cenou se rozumí taková cena, která ještě garantuje kvalitní zpracování územního plánu (i po započtení všech případných slev.)

Vyhodnocení nabídek

Při vyhodnocování soutěžních nabídek se doporučují tato hodnotící kritéria:

1) pořadí ze soutěže o návrh	váha: 50 %
2) cena	váha: 30 %
3) vyhodnocení popisu přístupu k řešení ÚP obce včetně osobní prezentace	váha: 20 %

UZAVŘENÍ SMLOUVY S UCHAZEČEM

Ve speciální příloze metodického pokynu je vzorová smlouva o dílo na zhotovení územního plánu. V dalších přílohách je zpracován standard obsahu a výkonů zhotovitele územního plánu.

Návrh byl zpracován v listopadu 2011 doc. Ing. arch. Radkem Kolaříkem, Ing. arch. Milanem Košařem, Ing. Vladimírem Mackovičem, Ing. arch. Ivanem Plickou a Ing. arch. Vlastou Poláčkovou.

Podrobnější informace o architektonických soutěžích a způsobech zadávání veřejných zakázek: Česká komora architektů – tel.: 542 211 809, e-mail: souteze@cka.cc.

Všechny přílohy a další informace jsou ke stažení na www.cka.cc – rubrika soutěže.

O HLEDÁNÍ SYSTÉMOVÝCH ŘEŠENÍ ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK

**S Ing. arch. Petrem Leškem,
předsedou pracovní skupiny
Za transparentnost veřejných zakázek**

Na základě rozhodnutí letošní valné hromady ČKA byla zřízena pracovní skupina Za transparentnost veřejných zakázek. Co předcházelo nápadu založit skupinu?

Jedním z hlavních důvodů byl pocit, že proces zadávání veřejných zakázek nefunguje transparentně a že tlak ČKA v této oblasti není dostatečný. Spouštěčem bylo netransparentní zadání zakázky na revitalizaci a přístavbu technické menzy ČVUT v Praze. Připadalo nám extrémní, když ani veřejný zadavatel, který vzdělává architektky, nevolil pro hledání projektanta architektonickou soutěž a zadal zakázku na studii z volné ruky. Zpočátku jsme se snažili ovlivnit kauzu sami, ale pak jsme usoudili, že bude přínosnější hledat systémové řešení a zapojit se do dění přes ČKA.

Co je cílem pracovní skupiny?

Primárně se nám jedná o kultivaci prostředí. Snahou PS je vytvořit z ČKA silného partnera pro jednání především se státní správou. Jde nám také o to, aby se zvětšila množina těch, kteří se rozhodnou pro architektonickou soutěž. Proto se budeme snažit o zlepšení servisu pro zadavatele i architektky včetně poskytování vzorových akcí.

Česká komora architektů již řadu let upozorňuje na neefektivní zadávání veřejných zakázek na projekty, netransparentnost, klientelismus. Intenzivně se této problematice věnuje pracovní skupina pro soutěže. Jak byste chtěli její dosavadní snahy prohloubit a čím byste se chtěli od její činnosti odlišit?

Dle našeho pohledu se PS pro soutěže věnuje především zadání zakázky prostřednictvím soutěže o návrh dle zákona o zadávání veřejných zakázek a aplikaci na něj navazujícího soutěžního řádu ČKA. My bychom se rádi zaměřili na všechny způsoby zadání zakázky a hledali důvody, proč se investor rozhodl postupovat jinak než soutěží o návrh.

Proč je podle vás málo soutěží?

Zákon sám nevnímáme jako hlavní brzdu architektonických soutěží, tou je myšlení zadavatelů a jejich neznalost všech možností zadání zakázky. Všichni investoři se musí o architektonické soutěži dozvědět – důležité je opakovaně informovat, poskytovat podporu. Diskutovat se musí také o takových ustanoveních v soutěžním řádu a soutěžních podmínkách, která vypisovatelům i soutěžícím vadí, o odlišnostech výkladu soutěžního řádu ČKA a zákona atd.

Jakým způsobem chcete přesvědčovat investory, aby vypsalí architektonickou soutěž?

Všem zadavatelům i poradenským firmám a právníkům je třeba neustále opakovat, že je rozdíl mezi výběrem projektanta a výběrem zhotovitele stavby. Většina investičních oddělení má bohužel k dispozici jeden muštr výběrového řízení a ten opakují bez ohledu na předmět zakázky. Velkým nešvarem je rozdělování zakázek na jednotlivé stupně projektové dokumentace, které se pak stávají zakázkami malého rozsahu, na něž nemusí být vypisováno výběrové řízení. Někteří zadavatelé argumentují, že takový postup volí proto, že mají nedostatek peněz a nejsou si jisti, zda by na další fáze projektu zbylo. Projektant ale samozřejmě pracuje, jen pokud trvá zájem investora. Žádný architekt se nebude domáhat zpracování dalších fází projektu, je připraven projektování přerušit nebo ukončit.

Snahou ČKA je již dlouhou dobu uzákonění povinnosti pořádání veřejné architektonické soutěže, alespoň pro významné stavby

a zakázky s investičními náklady nad 80 milionů Kč. Před časem začala ČKA pracovat na návrhu vyhlášky pro MMR, která by se stala po schválení závaznou. Jakým způsobem se budete podílet na jejím prosazování?

Základem je zmapování možností. Před časem jsme rozeslali dotaz autorizovaným architektům, v němž jsme se ptali na zkušenosti s architektonickými soutěžemi (závěry viz s. 37 – pozn. red.). Stejnou anketu bychom rádi sestavili pro veřejné zadavatele a hlavní architektky měst. Jejich názorem lze pak argumentovat při prosazování vyhlášky, a pokud dojde k jejímu schválení, lépe se pak obce s výsledkem ztotozní.

Stále a znovu se hovoří o zjednodušení soutěžních podmínek.

Rádi bychom při zjednodušení vycházeli z modelů aplikovaných např. v Německu. ČKA se dle našeho názoru doposud zaměřovala spíše na sledování větších zakázek, my bychom ale chtěli ovlivňovat i ty malé. Investorů menších akcí a zadavatelů z malých měst a obcí je obrovské množství. Věříme, že by se mezi nimi našli zájemci o architektonickou soutěž, ať otevřenou, nebo vyzvanou. Lidem je dobré dávat dílčtní nastavení. Je pak jen na nich, zda podle nich postupují.

Jaký konkrétní návod pro zadavatele máte na mysli?

V současné době kolega Michal Fišer zpracovává metodický pokyn pro výběr zhotovitele projektu veřejné stavby v případě zakázky malého rozsahu (s ohledem na soutěž o návrh a navazující jednací řízení bez uveřejnění). Mimo to připravujeme i jednoduché rozdělení soutěží podle výše investice. Až proběhne testování metodiky, rádi bychom ji předložili Ministerstvu pro místní rozvoj (podobně jako PS pro urbanismus předložila jejich podklad – viz s. 33–35, pozn. red.). V podnětech, které vzešly z anket, se diskutovala dokonce možnost architektonického workshopu, který by byl variantou vedle architektonické soutěže. Ten ale zatím není v Čechách jasně definován, je spíše amébour.

Pracovní skupina se rozhodla sestavit databázi realizovaných typových akcí. Jak bude databáze fungovat a k čemu by měla sloužit?

Kolega Martin Tomáš připravil list akce pro databázi konkrétních akcí. V ní by potenciální zadavatel mohl najít obdobné typy staveb, které hodlá realizovat. Na listu stavby dohledá informace o nákladech na projekt, realizaci stavby i na její provoz, jaký byl obestavěný prostor, podlahová plocha atd. Takové srovnání by zadavatel pomohlo lépe se orientovat a odhadnout, jaký rozsah zakázky si může dovolit. Zároveň tak bude posíleno uvažování o komplexnosti stavby a snaha o prosazování kvality, nikoliv jen sledování estetického vzhledu fasády nebo ceny za projekt (který je navíc jen malou částí celkových nákladů).

List stavby by obsahoval desítky údajů, navíc je typů staveb obrovské množství, ceny se rok od roku mění... Je vůbec reálné vytvoření funkční databáze?

Důležité je, aby List akce byl jednoduchý na vyplnění i přečtení. Ne tedy konkurence rozsáhlým elaborátům typu LEED apod. Nepochybně se budou údaje v něm lišit kvůli inflaci, ale to se dá korigovat. Důležité je, že by podklady k jednotlivým akcím poskytovali architekti. Tím by se zviditelnila i jejich koncepční a řídicí úloha v projektovém procesu. Ideální by bylo využít jej v návaznosti na povinné údaje o akci dle novely zákona o veřejných zakázkách, v níž by měla být zakotvena povinnost zadavatele informace veřejně zpřístupnit.

Vypisovatelé si často stěžují na nedostatek peněz na vypisování architektonické soutěže. Vaše pracovní skupina uvažuje o tom, že by se dalo pomáhat při získávání dotací. Jak?

Panuje nejasnost, zda jsou finance spojené s architektonickou soutěží uznatelným nákladem ve vyúčtování grantů EU. V ČKA tvrdíme, že ano, ale údaje od starostů tvrdí opak. Bohužel při jakékoliv nejasnosti se zadavatelé drží co nejvíce při zemi. S tím souvisí také potřeba jednání o nepřiměřeně krátkých termínech na zpracování architektonických návrhů, které jsou často součástí žádostí.

Děkuji za rozhovor.

Markéta Pražanová

ZÁVĚRY ANKETY O ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍCH

V průběhu podzimu vyzvala PS za transparentní zakázky všechny autorizované architekty, aby sdělili své zkušenosti s průběhem zadávání veřejných zakázek a pořádáním, či spíše nepořádáním architektonických soutěží. Jak anketa dopadla a co z ní plyne? Dovoluji si vás ve dvou krocích seznámit s výtalem z názorů těch, kteří na výzvu reagovali, a na konci přinést závěr z ankety pro práci ČKA.

Vážení kolegové,

v první řadě všem, kteří se nám se svým návrhem či poznámkou ozvali, velmi děkuji. Zároveň děkujeme všem, kteří mají chuť se i nadále na PS obracet se svými zkušenostmi či problémy.

1. PROBLÉMY UVEDENÉ V ANKETĚ

V anketě byla uvedena řada problémů. Některé jsou obecné a měl by je řešit každý občan, nikoliv jen architekti. Jiné věcné, které vystihují současné problémy.

1.1 Korupce

Často je zmiňován problém korupce, přičemž lepší situace s korupcí je u malých sídel oproti větším městům. Ze strany zadavatelů je častý nezájem o celkovou rentabilitu investičního procesu.

1.2 Zákon o zadávání veřejných zakázek

ZVZ není řešením proti vynalézavosti nečestných zadavatelů. Novela ZVZ povede k větší složitosti a nutnosti používat poradce a právníky, tedy další výdaje na úkor samotného projektu. Prošvihla se příprava zákonů.

1.3 Soutěž o návrh

Často dochází k záměrnému obcházení soutěže o návrh (Olomouc – Dům umění, rekonstrukce Prioru, Vědecké centrum; Praha – Nová Palmovka). U malých zakázek převládá systém „křoví“ s výběrem spřítelečných projektantů.

1.4 Veřejné obchodní soutěže

Většinou se používá pouze kritérium nejnižší ceny. Kvalifikační kritéria se záměrně nastavují pro omezený počet nebo předem vybrané uchazeče.

1.5 Nepřehlednost

Hodně situací ohledně soutěží není koncepčně řešeno. Špatná osvěta u zadavatelů – soutěže působí dojmem finanční, organizační a časové náročnosti, nebo takové skutečně jsou. Zadavatelé neznají smysl práce architekta a mnohdy ani neví o architektonických soutěžích. Zadavatelé mají obavu z – malé kontroly výsledku, autorskoprávních sporů, nedohody na věcech nejasných v soutěži: ceně projektu a stavby. Soutěžní řád je zaměřen na velké soutěže a pro malé je komplikovaný. Špatná úroveň zadávací dokumentace. Nekvalitní poroty. Oslabení pozice (úlohy a odpovědnosti) stavebníka. Slabá pozice výherce architektonické soutěže. Špatná práce PS pro soutěže. Nezájem o zpětnou vazbu.

2. ŘEŠENÍ UVEDENÁ V ANKETĚ

Někteří kolegové nezůstali jen u názorů na stav, ale nabídli často velmi podrobné názory na možné úpravy situace. Část byla k obecnému stavu společnosti (zákonná povinnost úředníků za škodu). Některé se týkaly legislativy (povinnost pořádat soutěže ze zákona) a informovanosti (přehledné zveřejňování soutěží a jejich výsledků na webu typu centrální adresa). K postupu ČKA při prosazování změn do legislativy by měla dát zprávu PS pro legislativu. Druhá část doporučení je nicméně přímo k činnosti ČKA.

2.1 Vůči zadavatelům

„User friendly“ manuál pro soutěže. Lite systém pro malé soutěže. Úprava soutěžního řádu – jednoduchost; více variant dle velikosti zadání oproti současnému univerzálnímu pojetí; využití moderní techniky (videokonference poroty, elektronická komunikace); co nejobecnější zadání, zjednodušení pro soutěžící (určení podrobnosti návrhu, preferenční elektronických podání); větší důraz na propagaci pomocí moderních technologií. Jednoduchý program pro zadavatele, který spočte náklady soutěže a její přínos. Lepší servis ČKA – při zvolení arch. soutěže ukázky vzorů, typů řešení od malých po velká zadání. Více systémové, přehledné řešení. Nepostupovat restriktivně, ale aktivní podporou dobrých příkladů. Výše odměn – jen symbolické, ale zadání zakázek odměněným (jiných podlimitních).

2.2 Vůči veřejnosti

Osvěta vůči veřejnosti – role architekta; přínosnost soutěží a návod k nim (lépe než krásnou barevnou brožurou).

2.3 Zpětná vazba

Zajímat se o názor zadavatelů.

2.4 Jiné formy než architektonická soutěž

Ustanovit pravidla pro workshop – umožňuje jej evropská legislativa. Workshop vedle soutěže s oceněním dle honorářového řádu nebo workshop pro omezení výběru do následné architektonické soutěže. Říci pro jakou část výběrů je architektonická soutěž vhodná a pro jakou nikoliv.

2.5 Dotace

Spolupráce s vypisovateli dotačních programů – včasná informovanost zadavatelů.

2.6 Zkušenosti z jiných komor

Zaměřit se na dopravní a inženýrské stavby – L.C. diagram – drží pro inženýry honorářové ceny.

3. ZÁVĚR Z ANKETY

Smyslem ankety je kromě získání zpětné vazby od členů ČKA také užítkování podnětných informací, s nimiž se snažíme dále pracovat.

3.1 PS má část návrhů obsaženu ve svém programu

(viz www.cka.cc, cka, pracovní skupiny)

– Rozdělení na malé, střední a velké soutěže s uvedením předpokládaného rozsahu práce, ceny a času.

– Varianta malé soutěže s úsporou času a financí pro malé obce.

– Štítek akce – pro sbírání informací o proběhnuvších akcích jako databáze pomáhající v orientaci zadavatelům pro nové akce.

3.2 Další se na základě ankety chystají

Zpětná vazba od zadavatelů.

3.3 K dalším by měla proběhnout debata mezi členy ČKA

– Návrh vytvoření pravidel pro variantu workshopu. Jde o to, nabídnout zadavatelům něco jako zlatý standard ČKA. Tedy odborný materiál, který by jim poskytoval jistotu kvality.

– Otázka zda je efektivní trestat účast v neregulérních soutěžích. Tedy zda opět nepostupovat spíše formou „zlatého standardu“. Soutěže s důležitou regulérností by tak měly být pro architekty zárukou prověření a kvality, a tedy by měly být hojně obsazené.

VÝZVA – KONTAKTY NA MĚSTSKÉ ARCHITEKTY

V návaznosti na návrhy z ankety prosím členy ČKA o spolupráci při zjištění kontaktů na činné městské architekty v ČR. Případně na architekty, kteří jsou zaměstnanci samospráv a mají vliv na kvalitu architektury ve městech. Rádi bychom se s dotazem na pořádání či nepořádání soutěží o návrh obrátili právě na ně.

Petr Lešek,
petr.lesek@projektil.cz

KOMORA POTŘEBUJE ZMĚNU KOMUNIKACE

Pracovní skupina Propagace architektury (zkratka skupiny je PSPR) vznikla na základě rozhodnutí letošní valné hromady. Základním posláním skupiny je zvýšit povědomí o činnosti České komory architektů v odborné a široké veřejnosti a vytvářet podmínky pro upevňování renomé české architektury. V opačném sledu to znamená také veřejnost utvrdit v tom, že kvalitní architekturu reprezentuje Česká komora architektů.

K naplnění této vize je podle názoru pracovní skupiny zapotřebí nejprve stanovit výchozí strategii. A to z toho důvodu, aby jednotlivé aktivity a výstupy Komory byly mezi sebou koordinovány a směřovaly ke společným cílům. Myslíme si, že ČKA má v tomto směru jisté nedostatky. V první řadě potřebujeme posílit útvar či kompetence vedoucí osoby, který nebo která bude pověřena zajištěním interní a externí komunikace Komory. Mělo by se jednat o manažera komunikace, který ve spolupráci s pracovní skupinou, za přispění Kanceláře, dalších skupin uvnitř Komory i řadových členů, dopracuje návrh Strategie interní a externí komunikace ČKA. Jde o výchozí dokument v komunikaci, který připomínkuje a nakonec schválí představenstvo Komory.

Ptáte se, proč je třeba přijímat úvodní dokument a není lepší rovnou začít jednat? Podle názoru pracovní skupiny i doporučení expertů na komunikaci a PR potřebuje organizace, která zamýšlí používat komunikaci k naplnění svých profesních (chceme-li, obchodních) cílů, na začátku určit, jaké jsou tyto její profesní cíle, jaké z nich vyplývají komunikační cíle, koho bude chtít svou komunikací oslovit, jaké zvolí nástroje a proč, jaké finanční a lidské zdroje budou aktivity v komunikaci vyžadovat, a podle čeho bude měřit výsledky svého snažení. Tyto základní údaje logicky řadí právě strategie.

Pracovní skupina PR na začátku října odevzdala první verzi tohoto dokumentu jako podklad pro diskusi na představenstvu i v členské základně. Důležité je ještě dodat, že samotnou strategii pracovní skupina „nevymyslela“ bez kontextu nebo na základě svých pocitů. Všechny navržené kroky odvozuje z vyhodnocení současného stavu, v němž se Komora nachází.

Na tomto místě si dovoluji ještě předdeslat další dva pilíře změn, které pracovní skupina doporučuje podniknout k naplnění profesních cílů Komory. Pokud se podaří provést první pilíř změn – tedy zlepšit samotnou organizaci interní a externí komunikace a interní a externí komunikaci pověřit manažera – doporučujeme za druhé pustit se do příprav PR kampaně za architektonické soutěže. Vycházíme totiž z předpokladu, že pokrok v této otázce patří mezi klíčové a dosud ne zcela úspěšně naplňované úlohy Komory. Výsledky v této oblasti posílí pozici Komory navenek, tedy v odborné i laické veřejnosti, i uvnitř mezi jejími členy.

Třetím pilířem budoucí komunikace ČKA by podle názoru pracovní skupiny měla být dlouhodobá, soustavná a aktivní propagace profese architekta a jeho role ve stavebním procesu a společnosti. Příjemcem tohoto sdělení by měli být hlavně potenciální klienti, a tedy široká veřejnost.

Pracovní skupina PR navrhuje tyto tři pilíře aktivit v komunikaci opířít mimo jiné o tyto nástroje: posílený útvar komunikace (manažer komunikace), renovované webové stránky rozdělené na Intranet a Extranet, v interní komunikaci větší důraz na využití efektivnějších a levnějších nástrojů digitální komunikace, aktivní komunikaci s klasickými a on-line médií, kreativní kampaň, aktivity v oblasti Public Affairs a Lobbying a další. Detailní popis těchto a dalších nástrojů v komunikaci a jejich využití je obsažen v připravené Strategii interní a externí komunikace.

Jak už jsem zmiňoval, předpokladem přípravy strategie bylo detailní vyhodnocení výchozího stavu komunikace Komory. V pracovní skupině si proto klademe množství otázek, které nám pomáhají tento stav popsat a vyhodnotit. Pokud budete mít čas a zájem, zkuste si i vy na některé z nich odpovědět. Otázky jsou voleny tak, aby nás členy přiměly k zamýšlení nad stavem interní i externí komunikace Komory. Odpovědi typu „nejsem spokojen/a“, „nevím“, „neznám“, „nelíbí se mi“ nebo „nesouhlasím“ nás mají upozornit, na které oblasti v komunikaci by se Komora měla zaměřit, kam napřít svoji energii a úsilí.

- 1) Jste spokojeni se způsobem informování Komory o jejich aktivitách? Pokud ne, co konkrétně (např. z hlediska formy, obsahu, frekvence, stylu...) byste změnili?
- 2) Vyhovují vám současné možnosti podílet se na dění v Komoře? Jaké další možnosti byste uvítali?
- 3) Víte, jakou má Komora vizi, kterou chce naplnit v horizontu 3 až 5 let? Znáte konkrétní cíle Komory pro období 1 až 2 let? Pokud ne, proč?
- 4) Uvítali byste webové stránky Komory, které odlišují hlavní / úvodní část pro veřejnost a část pro členy (Intranet)?
- 5) Dovedete si představit, že Komora bude své členy informovat hlavně prostřednictvím podle potřeby aktualizovaných webových stránek (nového Intranetu) jako výchozího místa interní komunikace? Představou je, že by členové byli na aktualizace obsahu upozorněni e-mailem (bezplatná služba RSS) a například jednou týdně nebo jednou za 14 dní jim přišel automaticky generovaný (tudíž na přípravu nenáročný) elektronický zpravodaj.
- 6) Uvítali byste možnost se potkávat také neformálně s ostatními členy Komory? Jaké jiné formy komunikace se členy nebo s vnitřními útvary Komory byste uvítali?
- 7) Jste spokojeni se způsobem, jakým se Komora v současné době prezentuje směrem k široké / neodborné veřejnosti? Jak byste doporučili její prezentaci vylepšit? Dokáže Komora oslovit širokou veřejnost potřebnými tématy?
- 8) Změnili byste způsob, jakým se Komora prezentuje v médiích? Jak? K jakým tématům by se Komora v médiích mohla vyjadřovat lépe?
- 9) Podporujete vydávání tištěných periodik Komorou? Pokud ano, jakých?
- 10) Měla by Komora vydávat oborový časopis? Pokud ano, s jakým obsahem?
- 11) Jaké kroky v komunikaci Komory by podle vás nejvíce napomohly ke zvýšení počtu zadávání architektonických soutěží?
- 12) Jaké kroky v komunikaci Komory by podle vás nejvíce napomohly k tomu, aby se lidé a potenciální klienti obraceli při svých stavebních kázkách častěji na architektky?
- 13) Podpořili byste transformaci členství v ČKA, např. možnost rozšíření členské základny Komory formou nižšího stupně členství (mimořádné členství), která by zainteresovala a pravdivěji reprezentovala skutečnou architektonickou obec u nás (včetně studentů s architekturou svázaných oborů a vývarníků pracujících ve veřejném prostoru)?

Tyto otázky jsou určené spíše k zamýšlení, v pracovní skupině PR s nimi ale aktivně pracujeme. Pokud byste měli chuť a čas, velice oceníme, pokud byste nám chtěli své poznatky a připomínky sdělit osobně. V tomto případě vás rádi pozveme na kávu či přímo na zasedání pracovní skupiny. Vaše názory si ale také rádi přečteme na naší pracovní adrese pracovniskupinapr@gmail.com. Vše by mělo směřovat k tomu, aby se naše výsledná práce stala transparentním a srozumitelným návodem k tomu, jak zlepšit komunikaci Komory a pomocí komunikace lépe naplňovat profesní cíle Komory.

Pokud jde o další činnosti pracovní skupiny, prozatím vás můžeme informovat ještě o naší spolupráci s tiskovým servisem, přípravách a diskusích kolem nové ceny za architekturu (akce „Josef“), o přípravách spolupráce Komory s Českou televizí nebo o dočasných úpravách webových stránek. Podrobnosti k těmto aktivitám uvádím níže.

Děkujeme za váš zájem o zpravodajství z Pracovní skupiny PR a těšíme se na spolupráci.

Za Pracovní skupinu Propagace architektury
Petr Janda, předseda

NĚKOLIK POZNÁMEK K DALŠÍM AKTIVITÁM PSPR

Pracovní skupina začala být ještě před svým skutečným ustanovením rozhodnutím představenstva pověřována dalšími, poněkud periferními úkoly ve vztahu k PR. Naši práci doprovází obecně zjištění, že problematika pře-

zentace Komory byla rozptýlena jako roztroušená skleróza do mnoha orgánů Komory. Jak jsme se snažili objasnit výše, naším cílem je její koncentrace do jasné strategie. Shrnutí naší účasti na periferních činnostech proto uvádíme pouze pro úplnost zprávy o činnostech pracovní skupiny.

1) Spolupráce s tiskovým oddělením / účast na redakční radě tiskovin ČKA

Vzhledem k formálnímu procesu schvalování jednotlivých tiskovin velkým počtem členů redakční rady (a v situaci, kdy je obsah vzhledem k uzavěrce prakticky nezměnitelný), kteří se zhusta zasedání vůbec nezúčastňují, jsem z pozice předsedy PSPR navrhl snížení počet členů na polovinu s doplněním externistů z mediální oblasti. Změna byla realizována, návrh externistů ale prozatím nebyli osloveni. Zúčastnili jsme se také obsáhlé diskuse o redukci tiskovin ve prospěch elektronických médií. Diskuse byla ovšem bohužel zpětně v podstatě anulována s ohledem na v letošním roce nasmlouvanou inzerci. Vzhledem k přípravám uvedené komplexní strategie jsme tak nakonec prozatím na kosmetické formální úpravy letošních rezignovali.

2) Nová cena za architekturu (cena „Josef“)

Příprava vzniku nové ceny za architekturu (etablované pod bizarním pracovním názvem Josef) probíhá od roku 2010, kdy se zástupci Komory názorově rozešli s Obcí architektů (OA), kmenovým pořadatelem soutěže Grand Prix architektů (GPA). Přípravě nové přehlídky se věnuje Představenstvem zřízená pracovní skupina vedená M. Jirovcem. Letošní valnou hromadou byl v návaznosti na prezentaci příprav nové přehlídky představenstvu zadán úkol prověřit ještě jednou možnost spoluprády GPA, než se Komora definitivně vydá cestou pořádání své přehlídky. Z dostupných podkladů je zřejmé, že vzájemná jednání o srozumitelné formě spolupráce na přípravě GPA jsou zatížena osobními antipatiemi, které bohužel neusnadňuje způsob komunikace předsedy OA.

Komora opakovaně vyzvala zástupce Obce k jednání nad možným pokračováním spolupráce, proběhla schůzka s předsedou Obce, její výzvy zůstaly ale nevyслуšeny. Obáváme se, že jedinou možností jak tuto cestu oživit, je změna vedení OA směrem k cíli, který byl u vzniku Obce zásadní, a to směrem k propagaci dobrého jména architektury v ČR. Pokud se ze strany OA obmění tým vyjednávací pro přehlídku budoucnost, stálo by možná za to dialog znovu otevřít. Za současného stavu jde více o ztrátu času a iluzí. Záměrná neúčast mnoha kvalitních českých architektů v GPA je toho důkazem. Z výše uvedených důvodů pokračuje Pracovní skupina pro novou cenu za architekturu ve svých aktivitách směřujících k realizaci nové přehlídky.

Klíčová pro účast PSPR tedy byla diskuse o podobě přehlídky. V rámci toho jsme komentovali její statut formou dílčích doporučení, která byla částečně zapracována. V kritice přehlídky v našich řadách panovala většinou shoda týkající se zejména nedostatečně odlišnosti nové ceny od GPA. Diskutabilní také je, že nová cena má být podle současného návrhu téměř výhradně postavená na vyhlašovací a nominačním ceremoniálu ve vysílání ČT 2. Posláním ceny je deklarována propagace architektury, tedy ne soutěžení samotné.

Spolupráce s Českou televizí je jistě krokem vpřed, nicméně bez jasného konceptu odlišujícího cenu od GPA neřeší v našem malém rybníčku obsahovou duplicitu soutěže samotné. To platí o to více, že přehlídka má být vyhlašována na podzim, a tedy každý rok bude vždy až „tou druhou cenou“. Z pohledu priorit hospodaření Komory (včetně nakládání s jejím momentálně nepříliš dobrým jménem) je třeba říci, že pořádání druhé přehlídky realizací je podnikem poměrně riskantním a zatím ne zcela jednoznačně obhajitelným. Jako pracovní skupina, která se snaží o naplňování dlouhodobého programu zlepšení mediálního obrazu Komory, jsme vyjádřili obavy, zda je příprava přehlídky v dostatečně pokročilém stavu, aby ji bylo možné v příštím roce uskutečnit na nekompromisní úrovni. Přestože odpověď byla kladná, je dle našeho názoru příprava postavena na příliš optimistickém předpokladu, že všechny kroky vedoucí k realizaci přesně zapadnou do sebe (např. získání sponzorů v návaznosti na harmonogram příprav). Vše dále pokračuje v kompetenci pracovní skupiny M. Jirovce bez naší další účasti.

V kontextu připravovaného vzniku nové přehlídky je také potřeba zmínit nevyjasněnou strategii ČKA ve věci vytváření vnitřní konkurence přehlídky podporou regionálních klonů Stavby roku.

3) Pořad v ČT

Během jednání se zástupci veřejnoprávní televize ČT 2, navazujících na podepsané memorandum vzájemné spolupráce s ČKA, byla otevřena otázka možnosti vzniku a vysílání pravidelného magazínu o architektuře. Po dohodě s ČT jsme začali pracovat na konceptu pořadu. Dohodli jsme jeho cíl, a to aby pořad obsahově souzněl s tématy, o jejichž komunikaci směrem k veřejnosti ČKA usiluje. Několik dílů pořadu by tak každoročně mělo být propojených s představením staveb a projektů nominovaných na novou cenu. Ve vazbě na to vznikl s přispěním konzultací PSPR a externích specialistů námět pořadu, který do podoby předložené zástupcům ČT 2 za účelem zařazení do programového schématu sepsala Markéta Pražanová. Tento námět bude dále precizován, spolupráce s ČT 2 na vzniku pořadu je nyní v dikci PSPR, momentálně připravujeme s externími spolupracovníky zkušenými v oblasti televizní tvorby podrobnější scénář pilotního dílu a konkrétní náměty k ostatním částem pořadu. O výsledcích budeme průběžně informovat.

4) Dočasné úpravy webových stránek

Pracovní skupina navrhuje zahrnout do stávající struktury webu ČKA položku pro členy, která bude přístupná pouze členům na základě hesla. V tomto prostoru navrhujeme umístit informace o činnosti všech orgánů Komory, tj. zápisy z jednání Představenstva, zápisy z jednání pracovních skupin, informace o zahraničních cestách, zápisy z jednání s externími subjekty, informace o workshopech, interní připomínkování textů apod. Tyto podklady budou sloužit lepší informovanosti členů, a to průběžnou formou po celý rok, nikoli pouze na valné hromadě.

Závěrem bychom chtěli vyjádřit náš postoj k samotnému poslání a náplni naší pracovní skupiny pro propagaci, resp. PR. Jsme přesvědčeni, že podobně jako má architektura své odborníky, má své profesionály i obor PR a komunikace. Do jejich rukou (úst a per) bychom proto časem rádi předali námi rozpracovaný návrh strategie, tím naplnili svůj úkol a PSPR rozpustili, případně věnovali svou práci dalším souvisejícím tématům.

Petr Janda

Pozn.: Zpráva byla napsána pro minulý Bulletin ČKA (odevzdána 5. 9. 2011), a její publikace byla zablokována vedením ČKA.

PRACOVNÍ SKUPINY ČKA V ČÍSLECH

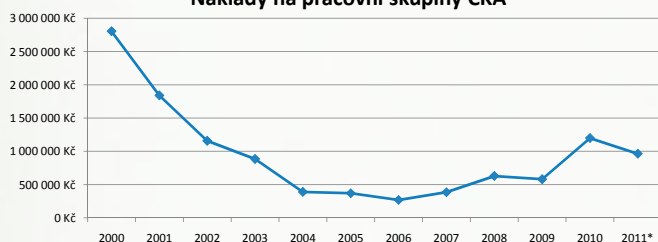
Od roku 2000 reviduje ČKA počet svých pracovních skupin a zároveň omezuje příslušné náklady ze svého rozpočtu. Ve zprávách o hospodaření za roky 2000 a 2001 se objevuje kritika činnosti některých pracovních skupin. Řešením je omezení činnosti většiny skupin a označení některých z nich jako „občasných“. Pracovní skupiny mají fungovat úkolově s konkrétním zadáním a určeným rozpočtem nákladů. Činnost stálých pracovních skupin je postupně omezována. Snižování nákladů na pracovní skupiny pokračuje stabilním kurzem až do roku 2004. Náklady na pracovní skupiny pro rok 2006 činí necelých 10 % oproti roku 2000. Mezi lety 2002 a 2006 aktivně fungují pouze tři až čtyři pracovní skupiny. Agenda některých pracovních skupin byla převedena na Kancelář ČKA. Od roku

2006 nastává obrat v kurzu a náklady na pracovní skupiny se postupně zvyšují až na 1,2 milionu korun v roce 2010 (více než čtyřnásobný nárůst od roku 2006). Souběžně s tímto trendem však opět narůstá počet pracovních skupin až na letošních 15!

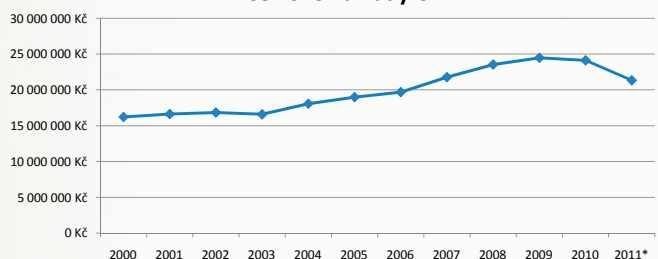
V seznamu pracovních skupin figurují jako stálíce „Legislativa“, „Soutěže“, „Vzdělávání“ a „Zahraniční vztahy“. Ostatní pracovní skupiny průběžně vznikají a zanikají. Nejdražší skupiny jsou „Legislativa“, „Soutěže“, „Výkonové standardy“ a samozřejmě „Zahraniční vztahy“.

Jan Drahozal,
člen dozorčí rady ČKA

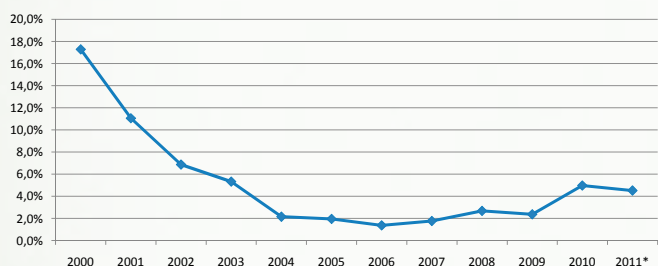
Náklady na pracovní skupiny ČKA

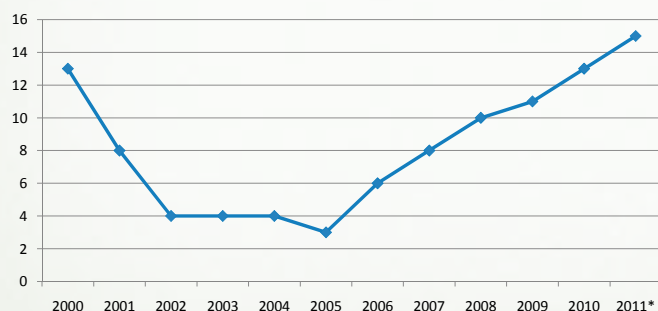
Celkové náklady ČKA

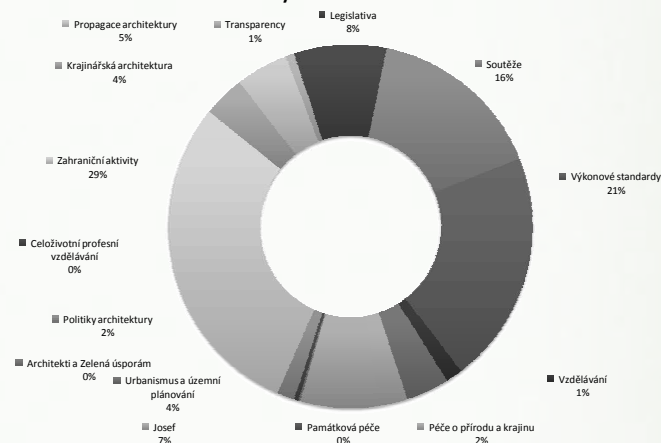
Podíl PS na celkových nákladech ČKA

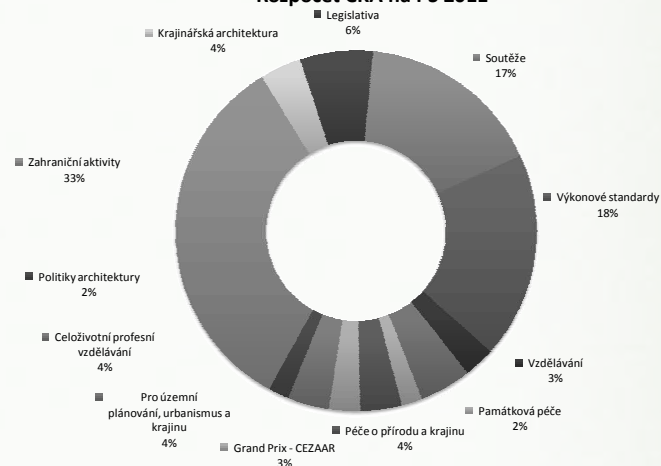
Počet aktivních pracovních skupin

Náklady ČKA na PS k 30.9.2011

Rozpočet ČKA na PS 2011

K UPLATŇOVÁNÍ POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Česká komora architektů zaslala 10. listopadu 2011 stanovisko ke zprávě o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky dle § 35 stavebního zákona. Navazuje tak na své stanovisko k této problematice z roku 2008.

ÚVODNÍ VŠEOBECNÉ NÁMITKY A PŘIPOMÍNKY

I nadále trvá naše výhrada k základnímu koncepčnímu zaměření dokumentu, který uvedená zpráva nereflektuje v postačující míře. Jedná se i nadále o dokument kdesi mezi územně plánovacím podkladem a územně plánovací dokumentací; na jedné straně struktura a formulace spíše metodické povahy, odpovídající územně plánovacímu podkladu, na druhé straně však zákonem stanovená přímá (nezprostředkovaná!) závaznost pro veškeré navazující správní úrovně, resp. dokumenty jimi vydávané [§ 41 odst. 4, resp. § 54 odst. 5 nebo § 71 odst. 3 a 4 SZ/!], což je patrně zejména ze souvislosti ustanovení § 54 odst. 5, jímž se PÚR a ZÚR staví na stejnou úroveň a se stejnými důsledky pro navazující správní úrovně! I když připustíme skutečnost, že nelze zcela a ihned změnit směřování a účel tohoto dokumentu a že z podstatné části lze tento stav změnit až novelou zákona, v níž se však změny citovaných ustanovení neuvádějí a novelizace se nepředpokládá – čímž se stávající stav/nestav petrifikuje.

V uvedeném smyslu proto i nadále postrádáme účelovou a smysluplnou strukturu tohoto dokumentu a jeho hierarchické uspořádání. I když se podařilo jednotlivé kapitoly do určité míry alespoň formálně sjednotit, nelze dosud dohledat jak celkové priority sledované státem, tak jejich vazby k jednotlivým blokům a jejich promítnutí do stanovení priorit, podmíněností, návazností a ekonomické proveditelnosti. Původní materiál byl následně (nevýznamně) upraven a je nyní připraven k předložení vládě ČR. Upravena byla především část 2.2 Republikové priority, kde byl nově zpracován článek (20) týkající se vlivu záměrů na krajinu a rozšířen článek (24) zaměřený na ochranu veřejného zdraví. Část 2.2 má převážně proklamativní charakter, ten by měl být vnímán jako obecná doporučení pro všechny další části PÚR, orientované na jednotlivé tematické okruhy.

Politika územního rozvoje by (obdobně jako koncepce prostorového uspořádání jiných evropských zemí) měla být koncepcí. Na základě komplexní analýzy, zejména vývoje období po roce 1990, by měla formulovat možný budoucí vývoj České republiky.

K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM PÚR

Oblasti rozvoje

Představa, že v ČR mají všechny regiony, resp. jejich centra (rozvojové oblasti) obdobný potenciál, je značně vzdálená realitě. Vývoj po r. 1990 to potvrzuje, disparity se naopak zvyšují. Nepochybně je žádoucím programem (nikoliv novým) vývoje území „podpora“ polycentrické sídelní struktury, tu je však potřebné vnímat v reálných rozvojových souvislostech.

V úrovni PÚR je potřebná alespoň základní hierarchie:

- I metropolitní regiony významné (s jádry nad 0,5 mil. obyv.)
ostatní (s jádry nad 0,3 mil. obyv.)
- I sídelní aglomerace významné (s jádry cca 100 tis. obyv.)
ostatní (s jádry cca 50 tis. obyv.)

Nižší úroveň (střední centra s přibližně 20 tis. obyvatel) nemusí být v PÚR sledována, je však významná jak pro vedení „rozvojových os“, jejichž součástí by měla být, tak pro saturaci obslužných potřeb obyvatel mimo rozvojové oblasti. Tato centra (pokud mají regionální působnost) měla být jádry rozvojových oblastí krajské úrovně. V osídlení ČR mají obdobný regionální význam i některá populačně slabší centra. V úrovni PÚR by měl být posouzen rozdílný rozvojový potenciál jednotlivých oblastí či center, a to i v širším středoevropském kontextu.

Rozvojové „oblasti“ by měly nejen saturovat potřeby obslužné sféry pro své „spádové“ území, ale být i základem ekonomického rozvoje území. Výkonnost řady center rozvojových oblastí zejména krajské úrovně tento faktor často postrádá a jejich regionální význam je odvozen od „administrativní“ funkce. Nesplňují jej ani některá bývalá okresní města.

Rozvojové osy republikového významu by měly „propojovat“ zejména metropolitní regiony ČR (Praha, Brno, Ostrava) s metropolitními regiony sousedních zemí. Jejich populační a ekonomický potenciál je pro intenzitu vazeb velice významný. V zásadě určuje zapojování ČR do středoevropské soustavy osídlení.

PÚR by měla zřetelně formulovat roli ČR, metropolitních regionů a významných aglomerací v systému osídlení střední Evropy. Měla by

se zabývat problematikou přeshraničních regionů (Těšínsko, Chebsko aj.). V následující tabulce jsou hlavní charakteristiky blízkých metropolitních regionů.

Metropolitní regiony v užším středoevropském kontextu

	počet obyv. (tis.) 2010	HDP/obv. 2008	obv. x HDP	vzdálenost od Prahy (km)		
				v ČR	mimo	celkem
Praha	1 650	1,72	2 838	–	–	–
München	2 320	2,13	4 941	158	214	372
Wien	2 260	1,63	3 684	208	77	285
Nürnberg	1 120	1,78	1 994	161	114	275
Bratislava	600	1,67	1 002	279	65	344
Dresden	830	1,15	955	110	40	150
Chemnitz/ Zwickau	780	1,12	874	119	40	159
Krakow	900	0,87	780	390	118	508
Wroclaw	780	0,86	670	149	113	262
Linz/Wels	390	1,63	636	178	57	235

Pozn.: Ø HDP EU = 1, za regiony NUTS 3

Saské regiony byly po sjednocení Německa postiženy významnou ztrátou obyvatel, přesto je jejich výkonnost vyšší než srovnatelných regionů jižního Polska.

Z „komplexního“ potenciálu aglomerací (zjednodušeně vyjádřeno počtem obyv. x HDP) vyplývá i intenzita vazeb, tedy i potřeba a priority odstranění deficitů v dopravní infrastruktuře.

V současné PÚR ČR nejsou rozvojové osy do směrů Chemnitz – Leipzig a Regensburg – München. Rozvojové osy vedené k zahraničním aglomeracím s přibližně 100 tis. obyvatel (Bamberg, Görlitz, Žilina) jsou nepochybně řádově nižšího významu. Z toho vyplývá, že i „rozvojové“ osy by bylo vhodné členit do dvou úrovní.

Infrastruktura dopravní

Tranzitní (dálkové) dopravní vazby představují většinou na celkovém zatížení sítí relativně malý podíl. To lze úspěšně odvodit ze zatížení na „hranicích“, a to jak mezi státy, tak i v rámci ČR mezi kraji.

Významné zatížení indukují regionální vazby (dojíždka do center), které mají každodenní charakter. Jejich intenzita je výrazně ovlivněna především ekonomickými faktory (dojíždka za prací). PÚR nepředkládá vlastní koncepci rozvoje dopravních sítí, přebírá koncepci rezortní, která se v podstatě nezabývá souvislostmi navrhovaných záměrů s velmi diferencovanými potřebami regionů a aglomerací. Navrhuje v podstatě homogenní kapacitní parametry i v územích s velmi nízkou hustotou osídlení, kde převažuje relativně nízký meziregionální tranzit.

Největším problémem návrhu dopravních sítí je odůvodnění priorit. Některé dosavadní investice prokazují, že přínosy pro rozvoj území (i jejich intenzita využívání) jsou sporné. Naopak řešení některých velmi významných deficitů je oddalováno.

V současné době jsou dokončovány ZÚR posledních krajů. Je žádoucí nejen formální porovnání jejich pojetí (přístupů), ale z nadhledu i posoudit plánovací ambice jednotlivých krajů vzhledem k investičním možnostem státu do (zejména dopravní) infrastruktury i vzhledem k prioritám v odstraňování deficitů.

Význam řady silnic (i železnic) neodpovídá současnému zatížení a nezbytné bude i přehodnocení tras AGR (silnice) a AGC/AGTC (železnice). Železniční tratě (i po přestavbě) nesplňují evropské (rychlostní) parametry hlavních tratí, resp. tratí pro kombinovanou přepravu. V PÚR není definován standard, na jaký by tratě měly být přestavěny, a nejsou navrženy priority. Do koncepce by neměly být zahrnovány záměry (elektrifikace aj.) nezvyšující parametry tratí. Za problematiku lze považovat záměry modernizace tratí VRT ve shodných koridorech.

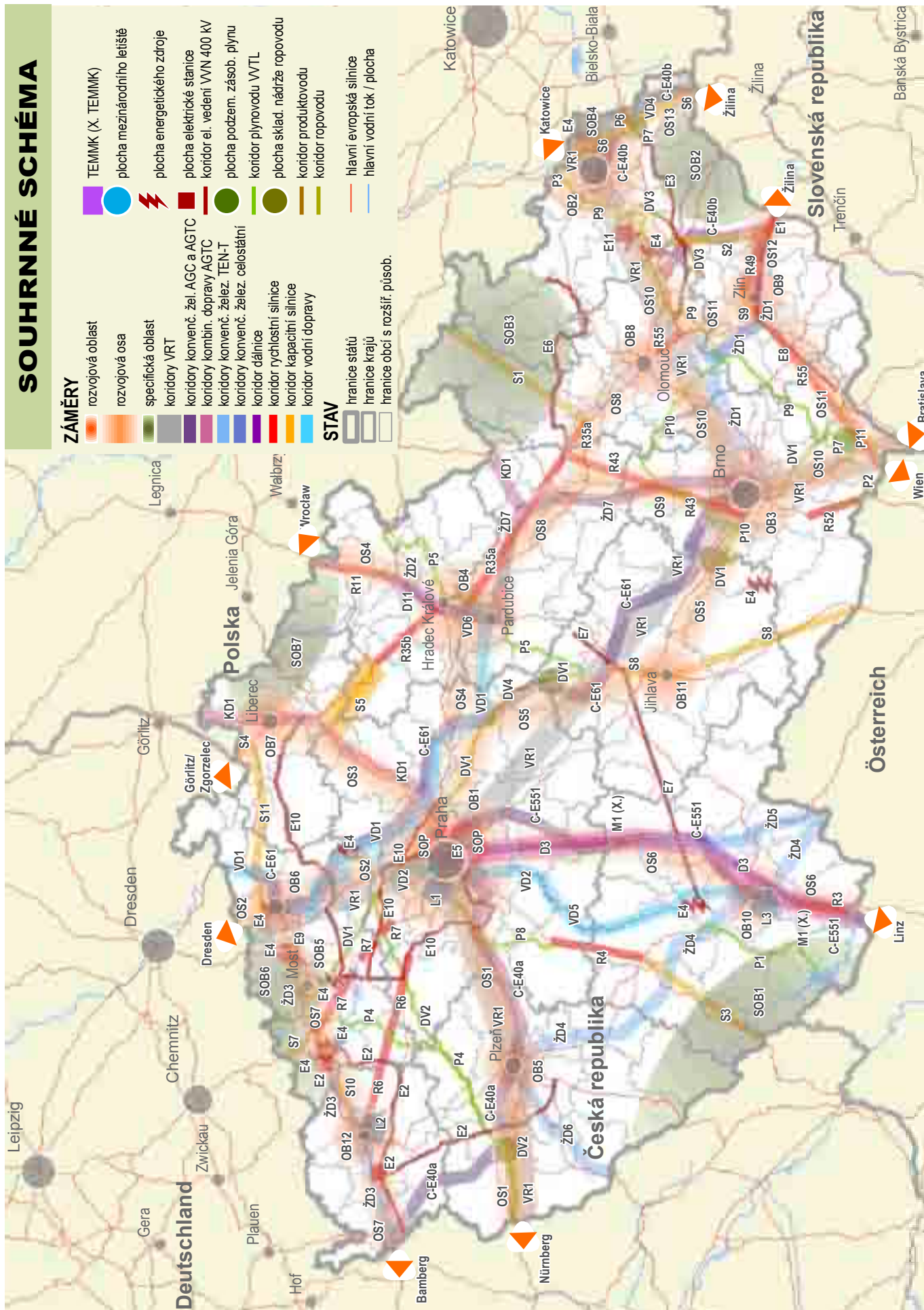
SOUHRNNÉ SCHÉMA

ZÁMĚRY

- rozvojová oblast
- rozvojová osa
- specifická oblast
- koridory VRT
- koridory konvenč. žel. AGC a AGTC
- koridory kombin. dopravy AGTC
- koridory konvenč. želez. TEN-T
- koridory konvenč. želez. celostátní
- koridor dálnice
- koridor rychlostní silnice
- koridor kapacitní silnice
- koridor vodní dopravy
- TEMMIK (X. TEMMIK)
- plocha mezinárodního letiště
- plocha energetického zdroje
- plocha elektrické stanice
- koridor el. vedení VVN 400 kV
- plocha podzem. zásob. plynu
- koridor plynovodu VVTL
- plocha sklád. nadržé ropovodu
- koridor produktovodu
- koridor ropovodu

STAV

- hranice států
- hranice krajů
- hranice obcí s rozšíř. působ.
- hlavní evropská silnice
- hlavní vodní tok / plocha

V navrhované silniční síti chybí některé trasy republikového, resp. mezinárodního významu. Jedná se zejména o silnici I/26 – přímé spojení Plzeň–Regensburg (–München), I/38 Mladá Boleslav–Havlíčkův Brod (pro spojení východní Sasko–Wien) a I/27 (propojení R7 – Žatec–Plzeň).

Vývojové trendy po roce 1990 s dopadem do PÚR

V období po r. 1990 došlo k řadě změn (zejména v oblasti průmyslové zaměstnanosti, útlum až zánik řady odvětví), které se až na výjimky výrazněji nepromítly do migrace. V podstatě celý nárůst počtu obyvatel (asi 200 tis.) se udal v „rozvojové“ oblasti Praha. Ostatní rozvojové oblasti v souhrnu (jádrové město + příměstské území) stagnovaly nebo (zatím relativně mírně) ubývaly. Řada záměrů tzv. strategických zón (které byly s podporou státu zainvestovány) nebyla ve svém naplňování úspěšná. Lze předpokládat, že i další investoři budou přesouvat své provozy do jiných regionů. Tento vývoj se může projevit zvýšenou migrací do regionů s vyšší a strukturovanější nabídkou práce, resp. do regionů (měst) s vyšší kvalitou životního prostředí.

Tyto trendy by PÚR měla testovat a v podstatě koordinovat oborové politiky. Formální vyjádření podpory problémových regionů jejich zařazením do rozvojových oblastí není řešením. Rozsáhlejší transfery kapitálu jsou většinou provázány nižší efektivitou využití těchto zdrojů.

Zpráva o uplatňování PÚR by neměla být vztažena jen k období po roce 2009 (vydání PÚR 2008), ale měla by reflektovat delší zpětné období, neboť nepříznivý vývoj po roce 2008 (v EU i jinde) byl též důsledkem trendů předchozího období.

PÚR by měla nejen formulovat vize dlouhodobého vývoje, ale též vytvářet podmínky pro udržení pozitivního vývoje ČR (v blízké budoucnosti) jasným formulováním priorit (efektivní využití omezených zdrojů).

Úkoly formulované PÚR jsou někdy plněny značně formálně, nemají jednoznačné závěry (jsou doporučována další ověřování aj.). Nejsou testovány alternativní scénáře vývoje subsystémů dopravní infrastruktury (reálné přesuny výkonů vzhledem k jejich příspěvku k obsluze území).

ZÁVĚR

V květnu 2010 schválila vláda ČR „Zásady urbánní politiky“, které se částečně překrývají s PÚR. PÚR však má, i přes svůj název, koncepční zaměření s územním průmětem. Přestože právní povaha dokumentů je různá, lze doporučit propojení obou „politik“, které jsou výstupem jednoho resortu, tak, aby neobsahovaly vzájemně inkonzistence a kolize.

ČKA doporučila ve svém stanovisku ke stávající PÚR neprodleně začít s pracemi na aktualizaci PÚR ČR; tato zpráva by měla být základním východiskem. Otevřeným však zůstává (jak jsme uvedli výše) i nadále problém smyslu a účelu tohoto dokumentu.

ČKA v souladu s příslibem učiněným při projednávání stávající PÚR setrvává na (pokud možno brzké) novele stavebního zákona (též) ve věcech dotýkajících se PÚR (v ostatních záležitostech podala ČKA svoje návrhy na novelu SZ již dříve a odkazuje se na tato svá stanoviska):

- změnit právní status tohoto dokumentu na územně plánovací dokumentaci, a to včetně způsobu pořízení, schválení a vydání (obdobně jako v případě územních plánů doporučujeme nevydávat je opatřením obecné povahy, neboť se jedná o pravidla chování, nikoliv o rozhodnutí o konkrétních záležitostech);
- změnit účel a obsahové zaměření dokumentu: stanovení konkrétních priorit, podmínek jejich koordinace, a to včetně ekonomických souvislostí a vzájemných podmíněností (etapizace) s právem přednosti (skutečná, nikoliv pouze předstíraná koordinace) – jsme přesvědčeni, že právě v rámci tohoto dokumentu musí být dohodnuty na vládní a parlamentní úrovni skutečně přednostní zájmy a řešení v dotčených oblastech a systémech;
- zvážit formu účasti obcí, zejména velkých měst, které jsou často generátory územního rozvoje, v procesu pořizování (nikoliv připomínky jako veřejnost, nýbrž stanoviska, a to alespoň tam, kde jsou zájmy obce prokazatelně přímo dotčeny).

Milan Kömer, Jiří Plos

K tématu též Bulletin ČKA 4/2008, s. 15–17.

PROŠETŘENÍ ČINNOSTI SEKRETÁŘE

Architekt Jiří Merger podal v únoru letošního roku dozorčí radě podnět k prošetření činnosti a výsledků práce sekretáře ČKA. Na podanou stížnost upozornil architekt také účastníky valné hromady ČKA. Ta rozhodla, že problematiku i nadále ponechá v kompetenci dozorčí rady. Dozorčí rada se kauzou zabývala a 1. listopadu 2011 předala představenstvu ČKA své stanovisko, k němuž dodal architekt Tomáš Vích, člen DR, minoritní votum.

Závěry šetření dozorčí rady k Podnětu k prošetření činnosti a výsledků práce sekretáře Komory JUDr. PhDr. Jiřího Plose

Ve věci „Podnětu k prošetření činnosti a výsledků práce sekretáře Komory JUDr. PhDr. Jiřího Plose“, podaného dozorčí radě ČKA Ing. arch. Jiřím Mergerem, doručeného dne 1. 2. 2011, dává dozorčí rada České komory architektů (dále jen DR ČKA) představenstvu České komory architektů na základě provedených šetření a ve smyslu ustanovení § 13, odst. 1 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA k jednotlivým bodům A, B, C došlého podání tato zjištění:

A. PRACOVNÍ SMLOUVA

DR ČKA zjistila n e s o u l a d mezi uzavřenou pracovní smlouvou sekretáře ČKA ze dne 1. 1. 2007 a ustanovením § 24 odst. 6 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA, ve znění: „Sekretáře Komory ustanovuje do funkce představenstvo, a to na podkladě výsledků vykonaného výběrového řízení.“

Odůvodnění: V době rozdělení původní sloučené funkce ředitele a sekretáře ČKA na samostatnou funkci ředitele ČKA a na funkci sekretáře ČKA nebyla pracovní smlouva se sekretářem (JUDr. Jiřím Plosem) ukončena, čili pořádání výběrového řízení nebylo nutné. Funkce sekretáře nebyla obsazována, výběrová řízení se konala na uvolněnou pozici ředitele ČKA (v letech 2008 a 2009). Dle názoru DR ČKA nedošlo uzavřením stávající pracovní smlouvy v r. 2007 k zásadnímu porušení ustanovení OVJŘ, protože výkon funkce byl kontinuální. Podle názoru DR mohlo dojít k pochybení formálního rázu spočívajícího v tom, že v okamžiku,

kdy JUDr. Plos přestával plnit zároveň funkci ředitele Kanceláře ČKA a nadále zůstal ve funkci sekretáře ČKA, mělo toto být řešeno formou změny stávající pracovní smlouvy, podle ustanovení § 36 zákoníku práce – tehdy účinného zákona č. 65/1965 Sb., a nikoliv formou uzavření nové pracovní smlouvy, tak jak bylo učiněno. Rozhodnutí upravit či vypovědět stávající platnou pracovní smlouvu sekretáře ČKA a na uvolněnou funkci vypsát výběrové řízení je plně v kompetenci představenstva Komory.

DR ČKA doporučuje v nastalé situaci vypsát na funkci sekretáře Komory výběrové řízení v souladu s řády Komory.

B. STŘET ZÁJMŮ

DR ČKA se seznámila a v orientačním výčtu uvádí stávající nebo v nedávném období proběhlé aktivity sekretáře ČKA, které mj. obsahují tyto činnosti:

- Poradenská činnost v oblasti stavebnictví, živnostenské oprávnění
- CENELC.CZ, o. p. s., společník, člen dozorčí rady
- CKB, o. s., člen
- Pedagogická činnost:
 - FA ČVUT, Ústav stavitelství II, řádný člen ústavu
 - FUA TU Liberec, katedra architektury
 - AVU, Škola architektury
 - Účast na obhajobách a oponenturách diplomních prací FA ČVUT, FA TUL, AVU, FA VUT v Brně, Vysoká škola Lednice
- Publicistická činnost:
 - nakladatelství Grada Publishing, kniha: Nový stavební zákon s komentářem,

- Poradce podnikatele, články: Stavební zákon, Vzory podání ke stavebnímu rozhodnutí,
- Nakladatelství Verlag Dashöfer: spoluautorství titulů: Právní předpisy ve stavebnictví, Stavební zákon v praxi, Plánování území a navrhování staveb, Veřejné stavební právo.
- Nakladatelství Raabe: Vedení obce v praxi
- Články v odborných časopisech
- █ Poradenství, semináře, přednášky:
 - Konzultant Stavebního úřadu MČ Praha 1
 - Konference Tvář naší země
 - Konference Výškové budovy, Praha
 - Konference Inventura urbanismu (7. 10. 2010)
 - Přednáška Hledání ideálního města (Vodňany, 8. 9. 2010)
 - Semináře BD institut
 - Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu (16. 12. 2010)
 - Agentura Bonus
 - www.kursy.cz
- █ Členství v poradních orgánech, komisích apod.:
 - Magistrát hlavního města Prahy: Sbor expertů Odboru Kultury, památkové péče a cestovního ruchu
 - Komise MMR pro stavební zákon
 - Platforma pro transparentní veřejné zakázky (expertní komise)
 - Vysoká škola báňská Ostrava, Fakulta stavební, vědecká rada
- █ Účast v porotách architektonických a urbanistických soutěží
 - Účast v porotách asi 2× ročně

Vzhledem k faktu, že tato vedlejší činnost sekretáře Komory není nijak v rozporu s vnitřními řády ČKA a Článek IX. pracovní smlouvy sekretáře tuto vedlejší činnost umožňuje a předpokládá, viz:

„Článek IX – Zvláštní ujednání pracovní smlouvy

IX. 1 V souvislosti s dojednanými vstupními podmínkami (ze dne 26. 4. 1993) se touto smlouvou pracovníkovi umožňuje, aby v souladu se zájmy profese vykonával v dohodnutém rozsahu tyto činnosti:

IX. 1.1 působil jako vysokoškolský pedagog

IX. 1.2 vykonával publicistickou a přednáškovou činnost

IX. 1.3 poskytoval expertní poradenskou činnost ve výstavbě architekturních a třetím osobám (zejména orgánům veřejné správy ústředním, krajským a místním) nad rámec běžné poradenské činnosti poskytované Komorou; při výkonu těchto činností musí dbát ostatních ustanovení této smlouvy a nesmí tak činit na úkor základních činností konaných pro Komoru v rozporu se zájmy Komory a profese, a musí být zachována celková týdenní pracovní doba v rozsahu touto smlouvou sjednaném.“

neshledává DR ČKA v této činnosti pochybení ze strany JUDr. Jiřího Plose.

Pozn.: Při namátkové kontrole docházky dne 14. 6. 2011 za měsíc květen 2011 byl v 22 případech zapsán sekretářem Komory příchod, většinou v 4.55 hodin, odchod zaměstnance byl zaznamenán pouze v 11

případech. Takto vedená evidence docházky se tedy jeví jako málo průkazná. Nelze věrohodně doložit ani vyvrátit, zda vedlejší činnost sekretáře nějakým způsobem brání či omezuje jeho hlavní pracovní činnosti pro Komoru.

Kontrola činnosti sekretáře ČKA je v kompetenci předsedy Komory.

C. VYUŽÍVÁNÍ TECHNIKY A PROSTOR ČKA

DR ČKA současnými kontrolními mechanismy tak, jak jsou nastaveny, není schopna doložit či vyvrátit, zda, kdy a v jaké míře dochází v Kanceláři k využívání techniky a prostor ČKA k vedlejší pracovní činnosti sekretáře ČKA.

Pracovní řád sekretáře a Kanceláře ČKA v Článku 4 odst. k) „nedovoluje používat bez předchozího povolení ředitele či zástupce ředitele žádné zařízení a prostředky Kanceláře ČKA pro soukromé účely“.

Kontrola užívání techniky a prostor ČKA je v kompetenci ředitelky Kanceláře.

PODKLADY

Za účelem objektivního prošetření činností sekretáře Komory napsaných podáním Ing. arch. Jiřího Mergera provedla DR ČKA několik, ve dvou případech opakovaných slyšení ve věci s dotčenými stranami (JUDr. Jiří Plos, Ing. arch. Jiří Merger, Ing. akad. arch. Jan Vrana), k účelu šetření nechala vypracovat přiložené písemné dokumenty, podkladem k jednání zároveň byly: a) Pracovní řád sekretáře a Kanceláře ČKA, b) Organizační řád pro činnost sekretáře a Kanceláře ČKA, c) kontrola evidence docházky provedená 14. 6. 2011. Závěry v této zprávě obsažené formulovali referenti spisu během diskusí uskutečněných na programu šesti pravidelných jednání DR.

Seznam příložených dokumentů:

1. Pracovní smlouva sekretáře Komory (výběr dotčených pasáží) platná od 1. 1. 2007;
2. Vyjádření JUDr. PhDr. Jiřího Plose, 21. 2. 2011;
3. Žádost DR k představenstvu o vyjádření, 5. 4. 2011, č. j. 6-2011/Pa/On;
4. Slyšení Ing. arch. Jiřího Mergera, 3. 5. 2011;
5. Posouzení platnosti funkce sekretáře ČKA, Mgr. Viktor Košut, 11. 5. 2011;
6. Slyšení JUDr. PhDr. Jiřího Plose, 17. 5. 2011;
7. Stanovisko PS pro legislativu, 24. 5. 2011;
8. Vyjádření představenstva k žádosti DR, 31. 5. 2011;
9. Posouzení pracovní smlouvy sekretáře Komory, JUDr. Libor Vaňous, 8. 8. 2011.

Josef Panna,

předseda dozorčí rady České komory architektů

MINORITNÍ VOTUM

Důvody mého minoritního vota jsou tři:

1. **Nesouhlasím s rámcem** ve kterém je šetřen podnět Ing. arch. Jiřího Mergera k prověření činnosti a výsledků práce sekretáře Komory JUDr. PhDr. Jiřího Plose, neboť § 13 odst. 8 OJVŘ je určen pro nezávažné anebo pouze hrozící porušení povinností některého z orgánů Komory. Neuskutečnění výběrového řízení v rozporu s OJVŘ se stalo už při vzniku ČKA a ani příležitost při podpisování nové smlouvy 1. 1. 2007 tehdejšími předsedou Komory Janem Štípkem nebyla využita k napravení stavu odporujícímu § 24 (6) OJVŘ. Tento závažný rozpor s demokratickými principy, který nastal v minulosti při zakládání Komory, je uměle udržován dodnes.

2. **Nesouhlasím se způsobem**, jakým bylo prověření činnosti projednáno:

- █ **DR 19. 4. 2011** – Po valné hromadě 2011 spis „sekretáře“ podaný architektem Jiřím Mergerem 1. 2. 2011 přešel do reference Zdeňka Jirana a Tomáše Vicha. Postupně jsme shromažďovali nutné informace z dostupných zdrojů za účelem objektivního zhodnocení činnosti sekretáře.
- █ **DR 2. 8. 2011** – První sepsání tří kontrolních nálezů v DR neprošlo hlasováním a bylo rozhodnuto, že šetření bude nadále vedeno v ne-

závažném režimu § 13 odst. 8 OJVŘ s tím, že budou zjištěné okolnosti **napsány formou doporučení představenstvu Komory.**

- █ **DR 6. 9. 2011** – Závěry šetření sekretáře Komory byly doplněny o připomínky Jana Drahozala a Davida Mikuláška.
- █ **DR 20. 9. 2011** – Závěry šetření bez připomínek, ale vzhledem k tomu, že DR nebyla usnášeníschopná, bylo projednání odloženo na příští zasedání dozorčí rady.
- █ **DR 4. 10. 2011** – Závěry šetření bez připomínek, ale vzhledem k tomu, že DR nebyla usnášeníschopná, bylo projednání odloženo na příští zasedání dozorčí rady.
- █ **DR 18. 10. 2011** – Závěry šetření projednány v časové tísní (v době probíhající redakční rady, kde jsou Josef Panna a Tomáš Vích členy). Bez odůvodnění bylo **vypuštěno doporučení představenstvu, tj. 40 % rozsahu Závěrů šetření!**
- █ **DR 1. 11. 2011** – Závěry šetření dopracovány Zdeňkem Jiranem a schváleny dozorčí radou ve zkrácené 60% úpravě. Tomáš Vích se distancuje od Závěrů šetření a podává toto minoritní votum.
Právě vypuštěné závěrečné doporučení dozorčí rady představenstvu, jak se postavit k šetření sekretáře, mohlo završit devítiměsíční úsilí dozorčí rady. Avšak v případě, kdy DR jen konstatuje, že nebyl naplněn

§ 24 (6) OJVŘ o výběrovém řízení, což všichni léta vědí, bez zhodnocení průvodních jevů a konečných důsledků pro Komoru, pozbývá úsilí DR podstatnou část svého smyslu.

3. V samosprávních stavovské organizaci nelze dle § 24 (6) OJVŘ zaměstnávat sekretáře Komory bez výběrového řízení a bez kontroly jeho činnosti. Vzhledem k tomuto mnohaletému neřešenému problému doporučuji funkci sekretáře zrušit a založit nové právní oddělení Komory a na jeho obsazení vypsát výběrové řízení.

Smlouva sekretáře, jak je dnes napsaná, se neosvědčila, neumožňuje řádnou kontrolu. Pokud by i byl po rozvázání pracovního poměru dohodou se současným sekretářem přijat nový sekretář se stejnou smlouvou, tak by i u něj se vši pravděpodobností brzy nastala situace jeho obtížné kontroly.

Jako řešení problému vidím na valné hromadě iniciovat reorganizaci, která by představovala systémovou změnu potřebnou pro Komoru bez ohledu na konkrétní personální změny. **Systémová změna** – zrušení funkce sekretáře a založení právního oddělení Komory již bez výsadních pravomocí sekretáře – by nově umožnila definovat střež zájmů, pevnou pracovní dobu, písemné pověřování úkoly a kontrolu jejich plnění představenstvem, což se dosud nedělo.

Tomáš Vích,
člen dozorčí rady, referent spisu DR 2011-03

K tématu viz též Bulletin ČKA 2/2011, s. 32, 39.

ČKA SE VYJÁDRILA K POPISU VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI ARCHITEKTURY A STAVEBNICTVÍ

ČKA odeslala počátkem listopadu na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy své stanovisko k předloženému návrhu „Deskriptorů oblastí vzdělávání: Architektura a Stavebnictví“, zpracovaného v rámci projektu MŠMT – Národní kvalifikační rámec (NKR) terciárního vzdělávání. Stanovisko sestavil sekretář ČKA a člen autorizační rady ČKA Jiří Plos a předseda pracovní skupiny pro vzdělávání ČKA a místopředseda autorizační rady ČKA Ladislav Lábus.

ČKA SLEDUJE STANDARDY VZDĚLÁVÁNÍ NA VŠ

Systém NKR je v souladu s posláním Komory i dlouhodobě prováděnou politikou hledání a definování mezinárodně srovnatelných parametrů a nároků – „kvalifikačního rámce“ vysokoškolského vzdělání architektů, urbanistů a krajinářských architektů, jejichž naplňování Komora také průběžně monitoruje a hodnotí. Tato hlediska ČKA sleduje systematicky již od zahájení činnosti v roce 1992. Vzdělávání architektů, urbanistů a krajinářských architektů se v Komore kromě představenstva věnuje zejména autorizační rada ČKA a Pracovní skupina ČKA pro vzdělávání i další pracovní skupiny (PS) Komory, např. PS pro zahraniční aktivity nebo PS pro standardy výkonů a oceňování. PS pro vzdělávání, v užším grémiu složená z představitelů Komory, zabývajících se v orgánech ČKA problematikou vzdělávání, ve svém širším grémiu dlouhodobě spolupracuje se všemi vysokými školami poskytujícími vzdělání v architektuře, urbanismu a krajinářské architektuře i s představiteli MŠMT zabývajícími se VŠ a uznáváním jejich kvalifikací.

KOORDINACE SE ZAHRANIČÍM

ČKA se dlouhodobě uplatňuje i při definování požadavků na vzdělání a standardů architektonické praxe v mezinárodním kontextu. Na evropské úrovni kontinuální spoluprací s ACE (Evropská rada architektů) i aktivitou v poradních orgánech EK ustanovených pro hodnocení vzdělávání architektů – dříve v ACETA (Advisory Committee on Education and Training in the Field of Architecture), od roku 2007 v režimu nové směrnice v „Podskupině pro architektonické vzdělávání Skupiny koordinátorů pro uznávání kvalifikací při EK“. V širším měřítku se Komora angažuje jak při uzavírání dílčích bilaterálních dohod o uznávání kvalifikací v architektuře s mimoevropskými státy, např. v roce 2001 uzavřenou dohodou – „Protokol o výkonu profesní praxe v hostitelské zemi“ s federální profesní organizací architektů USA – NCARB (Národní rada výborů pro registraci architektů), tak i při formování obecných požadavků na vzdělání a výkon praxe na globální mezinárodní úrovni. Kromě jiného se ČKA spolupodílela při přípravě mezinárodních dokumentů v rámci UIA (Mezinárodní unie architektů), v pracovní skupině pro profesní standardy a vzdělávání, jejichž výsledkem byly mezinárodně respektované standardy, tzv. „Accords UIA“, které našly svůj výraz, mimo jiné, též v některých programových profesních dokumentech Komory. Tyto „Dohody UIA“ ČKA publikovala v roce 1999 a 2000 a jejich obsah byl, spolu s obsahem směrnice EK, jejichž požadavky Dohoda UIA v podstatě přebírá, vtělen do Autorizačního řádu ČKA, jehož aktuální platné znění bylo vydáno pod č. j. 34445/2008 dne 15. října 2008 ministrem pro místní rozvoj.

AUTORIZAČNÍ ŘÁD

Autorizační řád zavazuje Komoru sledovat architektonické studijní programy, viz citaci: „Vzdělání je základním kvalifikačním předpokladem

pro samostatný výkon povolání; autorizační rada (dále jen „rada“) proto sleduje trvale stav a vývoj vzdělávání v oborech, pro něž se uděluje autorizace, na školách toto vzdělání poskytujících a jeho soulad s požadavky na vzdělání stanovené zákonem a tímto řádem. Pro účely autorizace schvaluje rada usnesením a zveřejňuje po předběžném vyjádření představenstva Komory seznam škol poskytujících uznané odborné vzdělání a vzdělání příbuzné. Při sestavování a schvalování seznamu škol Komora spolupracuje s Akreditační komisí vlády České republiky.“ Pro tento účel Komora v roce 2002 zpracovala dvoudílnou Zprávu o vývoji architektonického školství s podrobnou analýzou a přehledem studijních plánů architektury a pozemního stavitelství u nás i v zahraničí.

AKREDITAČNÍ KOMISE MŠMT

Spolupráce ČKA s akreditační komisí probíhá již od druhé poloviny devadesátých let poměrně intenzivně, zapojením představitelů Komory do Pracovní skupiny pro obory umělecké a uměnovědné, ale tato vazba je založena pouze v personální rovině, na konkrétním rozhodnutí výběru zástupce pro obor architektura. Přímá systémová vazba akreditačního procesu na profesní organizace, jak je tomu v zemích s dlouhodobou tradicí akreditací a evaluací, není v ČR legislativně zakotvena. Příprava nového systému akreditace vysokých škol, navrhovaného ve Věcném záměru zákona o vysokých školách, založeného na procedurách vnitřních evaluací a vnějších akreditací, poskytuje možnost a příležitost propojit více oba systémy – akreditace a evaluace, resp. systém posuzování NKR a požadavky sledované Komorou při hodnocení škol s uznaným nebo příbuzným vzděláním s ohledem na proces autorizace, intenzivněji a institucionálně.

ZÁKON O VÝKONU POVOLÁNÍ

V Autorizačním řádu je architektonické vzdělávání v souladu s platnou právní úpravou zákona 360/1992 Sb. rozděleno do tří oborů, ke kterým ČKA uděluje autorizaci, a to oboru „architektura“, oboru „územní plánování“ (též urbanismus) a oboru „krajinářská architektura“, přičemž obor „architektura“ obsahuje v souladu s evropskými standardy navrhování staveb a urbanismus (územní plánování), obor „územní plánování“ je vyhrazen absolventům jiných studijních programů, než poskytují architektonické programy. „Krajinářská architektura“ tvoří obor relativně samostatný, který je však s tradičním oborem „architektura“ spojen mnoha souvislostmi a pouty, neboť i obor „architektura“ se dotýká krajiny a přírody a znalosti těchto předmětů tvoří standardní součást vzdělávání architektů, byť nikoliv v rozsahu odpovídajícím požadavkům pro tzv. uznané vzdělání, avšak pouze jako vzdělání příbuzné.

SMĚRNICE O UZNÁVÁNÍ KVALIFIKACÍ 2005/36/ES

Potřeba vzniku evropské směrnice o uznávání kvalifikace v oboru architektura již v polovině osmdesátých let byla vyvolána třemi vzájemně souvisejícími okolnostmi: a) velmi rozdílnou mírou regulace přístupu k výkonu povolání architekta v jednotlivých zemích EU, b) různou tradicí uznávání kvalifikace a vzdělávání v tomto oboru, c) tehdy přijatou otevřeností systému uznávání kvalifikace v oblasti architektury, která byla zařazena mezi několik povolání v tzv. horizontálním režimu, kde je kvalifikace uznávána bez dalších ověřování znalostí a dovedností, pouze na základě získaného vzdělání. Tyto okolnosti vedly k zavedení systému uznávání kvalifikací, založenému na obdobných principech, jaké zavádí systém NKR, na sledování požadované skladby studijních programů, resp. obsahu studia formou definování vědomostí, dovedností a schopností potřebných pro výkon profese, vtělených ve směrnici do 11 sledovaných bodů a požadavku minimální délky a skladby studia, které převzala ČKA od svých vnitřních předpisů a po vstupu do EU i zákon 360/1992 Sb.

DÉLKA STUDIA

Ve směrnici EK i v zákoně 360/1992 Sb. je požadovaná minimální délka prezenční formy studia architektury stanovena na 4 roky. ACE i UIA doporučují minimální délku studia 5 let, kterou splňuje naprostá většina architektonických studijních programů. V současné době probíhá revize Směrnice 2005/36/ES, kde je v oblasti architektury diskutováno profesními organizacemi doporučované prodloužení minimální délky studia architektů na 5 let a definován nový požadavek – povinné dvouleté odborné praxe, ideálně pod dohledem autorizovaného architekta, jako podmínky pro samostatný výkon profese architekta v zemích EU.

S oběma novými kritérii nemá systém vysokoškolského vzdělávání i systém přístupu k samostatnému výkonu profese v oblasti architektury v ČR problém. Vzhledem k tomu, že v ČR je naprostá většina architektonických programů akreditována v modelu 4 + 2, kromě FA ČVUT v Praze, která nabízí v Evropě nejrozšířenější model 3 + 2, splňují všechny naše univerzity minimální délku graduovaného studia 5 let. Zákon 360/1992 Sb. vyžaduje jako podmínku pro autorizaci v ČKA, opravňující k samostatnému výkonu profese, graduované magisterské vzdělání a 3 roky odborné praxe pod dohledem autorizovaného architekta. Stejný zákon však nabízí autorizaci poskytující oprávnění k výkonu téměř všech činností architekta i některých dalších činností, které architekt vykonávat nemůže, bakalářům. Pokud absolvují čtyřletý bakalářský program a delší pětiletou praxi, mohou se autorizovat v ČKAIT v oboru „pozemní stavby“.

Schizofrenie zákona, založená duplicitou autorizace opravňující k výkonu činnosti „architekta“ v ČKA a „pozemního stavitele“ v ČKAIT, posílená poměrně malými rozdíly v rozsahu oprávnění, ale velkými rozdíly v nárocích na vzdělání, neodpovídajícími směrnici, se bohužel transformuje i do připravovaného systému deskriptorů oblasti vzdělávání Architektura a Stavebnictví NKR terciárního vzdělávání, když jsou v oblasti Stavebnictví popisovány znalosti, dovednosti a činnosti absolventů architektonických oborů na stavebních fakultách.

VYVÁŽENOST STUDIA

V souladu s uvedenými standardy je Komorou sledována časová i proporční vyváženost vzdělávání ve třech základních blocích výuky po celou dobu studia, poskytujících požadované vědomosti, znalosti, schopnosti a dovednosti:

- ateliérové předměty,
- základní profilové předměty v architektonických, urbanistických a krajinářských disciplínách, včetně výtvarných, humanitních, společenskovedních předmětů a podpůrných disciplín,
- přírodovědné a technické i manažerské předměty, včetně podpůrných disciplín.

Smyslem požadavku je vyváženost obsahu i formy studia v bakalářském i magisterském stupni. Komplexnímu pojetí výuky architektů vyžadované v EU i pro autorizaci v ČKA zdaleka neodpovídalo vzdělání v oboru Pozemní stavby na stavebních fakultách, vychováající „architekty – projektanty“, zaměřené pouze na technické aspekty profese, pro které byly v zákoně 360/1992 Sb. vymezeny kompetence v autorizačním oboru „pozemního stavitelství“ v ČKAIT.

UZNANÉ VZDĚLÁNÍ

ČR byly uznány v rámci přístupových práv všechny nahlášené studijní programy architektury i stavebnictví, po uplynutí tříleté lhůty od vstupu do EU jsou však od roku 2007 akceptovány pouze ty programy, které byly

předloženy k posouzení poradním orgánům EK, zda odpovídají podmínkám směrnice a doporučení ACETA a ACE. Tímto procesem notifikace postupně úspěšně prošly všechny fakulty architektury v ČR – FA ČVUT v roce 2006, FA VUT 2008 a FA TUL v roce 2010 – i umělecké školy – VŠUP v Praze v roce 2010, specifický čtyřletý program AVU bude zřejmě notifikován do konce roku 2011. O notifikaci svého programu Architektura a stavitelství žádala prozatím jako jediná stavební fakulta – FSv ČVUT v roce 2007, jejíž program byl z důvodu velkého podílu technických předmětů na úkor malého podílu ateliérové výuky zejména na počátku studia zamítnut z důvodu předčasné specializace na stavební inženýrství.

ATELIÉROVÁ VÝUKA

Autorizační řád ČKA jmenovitě vyžaduje u architektonických programů 25% podíl ateliérové výuky, rozložené rovnoměrně po celou dobu studia. Zároveň je Komorou sledováno i doporučení ACETA dosáhnout „naplnění obsahu studia nejméně ze 40 % ateliérovou výukou v posledních dvou letech studia“. Podíl technických a přírodních předmětů by neměl přesáhnout 40 %. S těmito zásadami má prozatím problém většina architektonických programů na stavebních fakultách, i když se v posledních letech výrazně přiklonily k evropskému standardu výuky architektury.

HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY ČKA K NÁRODNÍMU KVALIFIKAČNÍMU RÁMCI

- ČKA oceňuje snahu po konstituování deskriptorů oblasti vzdělávání v rámci NKR terciárního vzdělávání; pro účely profese, kterou spravuje, považuje ČKA za nezbytné doplnit do popisu vzdělávání v oblasti „architektura“ mezi páteří obory kromě architektury i urbanismus a územní/prostorové plánování i krajinářskou architekturu a v souvislosti se stavbami též interier, který již sice není samostatným autorizačním oborem ČKA, avšak z hlediska širších souvislostí navrhování staveb má toto prostorové měřítko ve vzdělávání svoje nezpochybnitelné místo.
- Zároveň je nutné doplnit a zkoordinovat deskriptory NKR s dnes na úrovni zákona 360/1992 Sb. stanovenými požadavky na uznané vzdělávání architektů, vyžadovanými i Směrnicí 2005/36/ES o uznávání kvalifikací. Při této příležitosti považujeme za vhodné využít zavedení nového systému akreditací vysokých škol, založeného na průkazu plnění požadavků NKR k legislativnímu zakotvení úlohy ČKA v tomto procesu.
- Ačkoli deskriptory NKR jsou zaměřeny především na definování požadovaných vědomostí, znalostí, dovedností a schopností absolventů, považujeme za vhodné v deskriptorech NKR definovat i délku studia, případně délku praxe, pokud je jednoznačně na úrovni ČR i EU stanovena, třeba nepřímo odkazem na zákon nebo Autorizační řád, jak navrhujeme v našich úpravách deskriptorů oblasti vzdělávání Architektura.
- Nový systém hodnocení studijních programů doporučujeme zbavit setrvačně přejímaného popisu architektonických studijních programů na stavebních fakultách v rámci deskriptorů NKR pro oblast vzdělávání Stavebnictví, když jsou ve skutečnosti zaměřeny na vzdělávání architektů. Proto doporučujeme přehodnotit obsah deskriptorů v oblasti Stavebnictví, které jsou definovány v široké škále programů nabízených na stavebních fakultách, kromě stavebního inženýrství a geodézie a kartografie, které sem patří, i na programy Architektura a stavitelství. Logice i smyslu NKR odpovídá přenechat popis nároků na architektonické obory nabízené na stavebních fakultách deskriptorům v oblasti Architektura a deskriptory v oblasti Stavebnictví přesněji zaměřit na popis programů stavebního inženýrství, resp. geodézie a kartografie. Rozhodně to přispěje k jejich svébytnější profilaci na problematiku stavebnictví, resp. stavebního inženýrství i geodézie a kartografie a prospěje vlastní aplikaci deskriptorů při hodnocení obou oblastí vzdělání. V systému NKR přece nejde o kompetence svěřené oběma komorám, které jsou stanovené zákonem 360/1992 Sb., ale o hledání nejvhodnějšího systému sledování kvality VŠ vzdělávání v jednotlivých oblastech a profesích za účelem zvýšení konkurenceschopnosti ČR. Přispěje ke konkurenceschopnosti VŠ i jejich absolventů navrhovaný rozsah popisu oblasti Stavebnictví zacílený i na architektonické programy, které jsou popsány v oblasti Architektura?

Přílohy odeslaného stanoviska:

- 1) Deskriptory oblasti vzdělávání architektura a stavebnictví NKR terciárního vzdělávání – stanovisko a návrh úprav ČKA.
- 2) Vybraná ustanovení zákona č. 360/1992 Sb.
- 3) Vybraná ustanovení Autorizačního řádu ČKA, § 1–9.
- 4) Příloha k zákonu č. 224/2003 Sb.

Kráčeno redakcí. Plné znění je k dispozici v Kanceláři ČKA.

ARCHITEKTI KRITIZUJÍ PŘEREGULOVANOST ÚZEMNÍCH PLÁNŮ

V územních plánech měst a obcí se stále častěji objevují regulace, které do tohoto typu dokumentace nepatří a následně omezují výstavbu domů i ostatních staveb. Česká komora architektů usiluje o to, aby vznikaly kvalitní územní plány, které co nejméně omezují budoucí rozvoj a zároveň nastavují individuální kritéria vedoucí k co nejlepšímu využití území.

REGULACE MNOHDY ZBYTEČNĚ OMEZUJÍ VÝSTAVBU

Při žádosti o povolení stavby se investoři setkávají s nekorektně zpracovanými regulacemi v územních plánech, které omezují jejich stavební záměry. Mezi nejčastější patří např. stanovení uličních a zastavovacích čar, orientace domu, někdy dokonce požadavky na definice tvaru a sklonu střechy, umístění garáže, na konstrukce, stavební materiály, barevnost staveb či dispoziční řešení domu. Takové podrobnosti do územního plánu nepatří a ten se tak posouvá spíše k regulačnímu plánu. „Regulace pak mohou omezovat mimo jiné např. i výstavbu energeticky efektivních staveb, které vyžadují specifickou orientaci domu,“ říká architekt Josef Smola.

ÚZEMNÍ PLÁN BY NEMĚL BRÁNIT PŘIROZENÉMU VÝVOJI ÚZEMÍ

Smyslem územního plánování je co nejméně omezovat a bránit přirozenému vývoji územního celku. V konkrétních případech by měl územní plán vhodným způsobem posilovat stanovováním přiměřených kritérií. „Taková kritéria a regulační podmínky by neměly mít smysl pouze omezující. Naopak. Měly by probouzet schopnosti pro nalézání nových řešení, měly by vznik takových řešení iniciovat a vést k zodpovědné péči o prostředí,“ říká sekretář ČKA Jiří Plos. Snahou je nalézt přiměřenou míru regulace, která bude prospěšná danému území. Úkolem územního plánu je stanovovat zásady funkčního, plošného a prostorového využívání celého území, nikoliv regulovat jednotlivé pozemky a rozhodovat o konkrétních stavebních záměrech.

DŮVODY PŘEREGULOVANOSTI

Obsah a stupeň podrobnosti územních plánů je ovlivňován řadou příčin. Jak novou právní úpravou, tak soudní rozhodovací praxí a tomu se přizpůsobující praxí profesní. „Proti podrobnosti a přeürčenosti územních plánů je nutno se bránit. Apelovat však nelze jen na projektanty, ale také na zákonodárce a orgány státní správy,“ hájí autorizované architektky Milana Košar, předseda pracovní skupiny pro urbanismus a územní plánování při ČKA. Obec často kladou na zpracovatele projektu požadavky vedoucí k zanesení nepřiměřených regulačních podmínek do územního plánu, protože nejsou schopny vyhodnotit urbanisticko-architektonické souvislosti. Mnohdy jsou k takovému postupu tlačeny dotčenými orgány státní správy a uchylují se tak k nekonfliktnímu postupu. Místo hledání individuálního zadání pro co nejlepší řešení jejich území podléhají tlaku

okolí, nebo naopak jen opíší do zadání pro projektanta formulace obsažené v zákoně a vyhláškách. Tím pak přenášejí odpovědnost za stanovení regulací na projektanta územního plánu.

NOVÉ ÚZEMNÍ PLÁNY MUSÍ BÝT PŘEDLOŽENY DO ROKU 2015

V současné době vzniká velké množství územních plánů za miliony korun, protože na základě ustanovení ve stavebním zákoně z roku 2006 musejí všechny obce předložit nový územní plán do roku 2015.

Zbytečnou podrobnost územních plánů kritizuje nejen ČKA, ale výhrady proti ní se objevují např. i v metodickém doporučení odboru územního plánování MMR z roku 2009. V něm je doporučeno, aby z dosavadní územně plánovací dokumentace „nebyly přebírány podrobnosti, které podle nyní platných právních předpisů do územního plánu nepatří, i když je v některých případech původní územně plánovací dokumentace (mnohdy i protiprávně) na základě stanovisek dotčených orgánů, návrhů projektantů nebo požadavků obce obsahovala“.

Dle názoru Milana Košarě však lze v rámci současné legislativy vytvořit kvalitní územní plán bez nežádoucí míry přeürčenosti a bez podrobností odpovídajících spíše regulačním plánům. Řada takových plánů již vznikla. Předpokladem je ovšem vysoká odborná úroveň zhotovitele územního plánu a jeho spolupráce s pořizovatelem, nejlépe už ve fázi zadání.

ČKA ZPRACOVALA STANDARDY VÝKONŮ A OBSAH ÚZEMNÍHO PLÁNU

Česká komora architektů požádala o vyjádření k problematice přeregulovanosti územních plánů také Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, kterému rovněž zaslala k připomínkování návrh standardů pro územní plánování. Na vyjádření se zatím čeká. Nepředpokládá se ale, že by bylo v zásadním rozporu s názorem ČKA.

Markéta Pražanová

Tisková zpráva České komory architektů

V Praze 9. listopadu 2011

Pozn.: Cíle a úkoly územního plánování viz zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, § 18, 19, a vyhlášku 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci.

MOŽNOSTI INVESTORA ZMĚNIT ÚZEMNÍ PLÁN

Pokud investor narazí na neadekvátní regulace, které mu brání v jeho stavebním záměru, nezbyvá mu než se obrátit na pořizovatele územního plánu, tedy na obec. U obce může jakákoliv soukromá osoba podat žádost o změnu územního plánu. Na vyhovění žádosti ale nevzniká právní nárok, takže záleží jen na obci, za se rozhodne vyhovět. Také může investor požádat architekta o vysvětlení důvodů, proč danou regulaci v územním plánu navrhl. Aby se ale takovým situacím předešlo, mělo by být v územním plánu minimum omezení. Úkolem projektanta je při zpracovávání územně plánovací dokumentace včas upozornit pořizovatele na podmínky a regulace vhodné pro řešené území. Podání stížnosti dozorčí radě České komory architektů na architekta za to, že přeürčil územní plán, je sice možné, ale investor tím dosáhne v krajním případě potrestání architekta, nikoliv realizace své stavby. Nekorektně zpracovaný územní plán je také možné od roku 2006 napadnout jako „opatření obecné povahy“ nebo správní žalobou, ale to se týká jen osob dotčených na svých právech v době schvalování a vydání územního plánu.

PŘÍKLAD

Nadbytečné regulativy se objevují častěji v textovém komentáři k územnímu plánu než ve výkresech samých. Příklad, kdy CHKO vyžadují uplatnění velmi podrobných regulativů:

Obytné stavby:

- | obdélný půdorys (poměr stran 1:2 až 2:3)
- | přízemí + 1 nadzemní podlaží + podkroví (výjimečně 2 nadzemní podlaží + podkroví)
- | sedlová střecha s polovalbami nebo valbami, sklon střechy 35–45 °
- | hřeben rovnoběžný s delší stěnou
- | orientace štítů v souladu s okolní zástavbou
- | tašková krytina
- | barevné řešení fasád vesměs v kombinaci okr – bílá
- | střecha vesměs červená nebo hnědočervená
- |

Hospodářské budovy:

- | obdélný půdorys
- | přízemí, maximálně přízemí + patro + podkroví
- | sedlová střecha (sklon 35–45 °)
- | hřeben rovnoběžný s delší stěnou
- |

Oplocení:

- | ohradní zdi omítané i neomítané z lomového kamene
- | dřevěné ploty

PŘÍPRAVA SOUTĚŽE MINIKAMPUSU NA ALBERTOVĚ

Předseda České komory architektů vyjádřil potěšení nad příkladným přístupem vedení Univerzity Karlovy a vedením přírodovědecké fakulty, které mají na starosti přípravu výstavby univerzitního kampusu na pražském Albertově.

V polovině roku 2006 začal pracovat tým Univerzity Karlovy v Praze na přípravě výstavby minikampusu Albertov. Do projektu jsou zapojeny tři fakulty – Přírodovědecká, Matematicko-fyzikální a 1. lékařská fakulta. Jednání jejich zástupců, za podpory rektorátu, vyústila v dubnu roku 2008 ve zpracování zátěžové studie, která řeší dobudování univerzitního centra na Albertově výstavbou dvou objektů – Biocentra a Centra studia globálních změn. Jde o projekt sdružených výzkumných center, která by tvořila základnu pro magisterské a zejména doktorské studium. Jádrem budou společně větší a dále řada menších špičkově vybavených technologických laboratoří.

Ve studii jsou mimo jiné řešeny dotčené pozemky včetně stávajících objektů, posouzení z hlediska památkové ochrany a územního plánu, dopravní řešení a veřejné sítě, a především objemové návrhy obou objektů, které vycházely z požadavků fakult na jednotlivá pracoviště. K plánované výstavbě a zátěžové studii minikampusu vydal konečné příznivé stanovisko Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy.

Příprava této investiční akce vstupuje nyní do další fáze a univerzita požádala Českou komoru architektů o spolupráci při přípravě vypsání architektonické soutěže. Česká komora architektů velmi vítá snahu univerzity o využití tohoto nástroje, o jehož prospěšnosti a transparentnosti se dlouhodobě snaží představitelé Komory přesvědčit politické špičky, řadové poslance i vedení jednotlivých institucí, které hospodaří s veřejnými zdroji.

Před rokem oslovili předseda ČKA Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana a místopředseda akad. arch. Jan Sapák Radu vysokých škol a Českou

konferenci rektorů, kde nástroj architektonických soutěží představili a prezentovali před oběma reprezentacemi vysokých škol.

Rada vysokých škol přijala usnesení, že „podporuje plně využívání veřejných soutěží při projekci stavebních investic na vysokých školách s cílem maximalizovat kvalitu pořizovaných investic vzhledem k nákladům na ně“.

ČKA doporučuje vzhledem k objemu plánovaných investic i dislokaci objektů architektonickou soutěž vypsát jako dvoukolovou. Tento typ soutěže je vhodné volit tehdy, kdy předmět je značného rozsahu a jeho soutěží je obvykle též zpřesňování jeho vlastního vymezení. Soutěžní lhůta druhého kola musí skončit nejpozději šest měsíců po vyhlášení výsledků prvního kola. Obě kola musí vyhodnotit včetně udělení cen a odměn stejná porota. ČKA doporučuje na oba objekty vypsát jednu soutěž s dvěma předměty vedle sebe a stavební program připravit pro každý z výše uvedených objektů zvlášť.

Tamara Čuříková

Tisková zpráva České komory architektů

V Praze 19. září 2011

Další informace o projektu na webových stránkách Univerzity Karlovy – <http://www.cuni.cz/UK-3192.html>

Vizualizace: archiv UK

CHYBNÝ POSTUP PŘI ZADÁNÍ ZAKÁZKY NA PROSTORY BÝVALÉHO CUKROVARU V BŘECLAVI

I Břeclav se bohužel připojila k řadě měst a obcí, které podečňují zpracování projektové dokumentace na své významné stavby. Město vypsalo výběrové řízení na studii řešení bývalého cukrovaru, aniž by si uvědomilo, že se ho nemohou zúčastnit žádní architekti ani stavební inženýři. Projektanti by totiž svou účastí v soutěži porušili základní pravidla stanovená profesními řády České komory architektů (ČKA) a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT).

Atraktivní areál bývalého cukrovaru je již řadu let v neutěšeném stavu a je pochopitelné, že město přemýšlí, jak s ním naložit. Cílem výběrového řízení vypsánoho radnicí je získat studii, která by měla rozdělit území na část určenou k volnočasovým aktivitám a část, u které bude zachován industriální charakter s návrhem technické infrastruktury. Součástí řešení plochy musí být i návrh sadových úprav.

Správně vypsání zakázky by měly dle zákona i řádů profesních komor splňovat některé předpoklady. Mezi ně patří především dopředu známé složení poroty, která bude předložena studie či projekty posuzovat, a také podle jakých kritérií. Kromě toho se předpokládá, že bude

vymezena dostatečně dlouhá lhůta na zpracování návrhu. Soutěžní řády také popisují systém udělování cen a odměn nejlepším návrhům.

V případě zadání výběrového řízení na studii areálu cukrovaru v Břeclavi porotci uvedeni nejsou, nikdo ani neví, zda budou v porotě zasedat architekti či jiní nezávislí členové poroty. Není ani jasné, podle jakých kritérií bude vítězný návrh vybrán. A na zpracování poměrně náročného úkolu dostali účastníci soutěže pouhých 11 dní – od 8. 9. 2011 do 19. 9. 2011.

Česká komora architektů je ze zákona povinna dohlížet nad zadáváním veřejných zakázek na stavby. Upozorňovala několikrát vedení radnice, aby vypsalo řízení nové, které by neomezovalo účast architek-

Foto: Libor Straka

tů v soutěži a bylo v souladu s všeobecně uznávanými předpisy u nás i v zahraničí. Bohužel byla ČKA po neúspěšném jednání nucena prohlásit výběrové řízení na zpracování studie cukrovaru v Břeclavi za neregulérní architektonickou soutěž a vyzvat své členy, aby se jí nezúčastnili.

Na ČKA se obracejí autorizovaní architekti a opakovaně poukazují na skutečnost, že areál bývalého cukrovaru je významnou částí centra města, která by si zasloužila, aby se na jejím rozvoji a vzhledu podíleli odborníci. ČKA doporučuje standardně všem zadavatelům, aby postu-

ovali dle Soutěžního řádu ČKA a aby vypisovali architektonické soutěže, jejichž přípravu lze s ČKA konzultovat.

Markéta Pražanová

Tisková zpráva České komory architektů

V Praze 20. září 2011

Stanovisko je k dispozici na: http://www.cka.cc/souteze/neregulovani_souteze/studie-reseni-prostor-byvaleho-cukrovaru-breclav

ZBOŘÍ SE NÁDRAŽNÍ HALA V HAVÍŘOVĚ?

Česká komora architektů doporučila vedení Českých drah, a. s. (ČD), i Magistrátu města Havířova znovu zvážit, zda je nutné demolovat stávající architektonicky cennou odbavovací halu havířovského nádraží. Současně ČKA doporučila v případě zadávání veřejných zakázek postupovat formou architektonické soutěže, která přináší nejvhodnější řešení daného úkolu. Tento postup však České dráhy ani město Havířov bohužel nevyužívají.

Magistrát města Havířova vypsal veřejnou obchodní soutěž na projektanta nové nádražní haly. Ta by měla nahradit stávající architektonicky cennou stavbu z 60. let, která je podle sdělení Českých drah i magistrátu předimenzovaná a dlouhodobě ve špatném stavu. Vedení města uvítalo, že České dráhy, majitel haly, hodlají situaci řešit a do stavby investovat. Rozhodování o investici je složitější, protože hala je majetkem ČD, ale okolní pozemky patří magistrátu. Navíc vznikne problém s financováním stavby, pokud se magistrátu nepodaří již na jaře příštího roku sehnat dotaci EU.

Před časem byly zpracovány dvě studie. Magistrát požadoval řešení pozemků přilehlých k hale a provázání nádraží s ostatními částmi města, ČD řešily samotnou halu. Ze studie ČD vzešly tři varianty návrhů. První je založena na zachování stávající stavby a její rekonstrukci spojené se zateplením. Druhá studie budovu rovněž zboří, ale navrhuje vestavby a úpravy, vedoucí především k omezení energetických úniků a snižování provozních nákladů – tuto variantu doporučoval realizovat Magistrát města Havířova. Základem třetího návrhu je demolice haly a realizace nového terminálu, který by měl stát přibližně 180 milionů Kč. „Po sečtení celkových investičních nákladů i budoucích provozních nákladů na stavbu se vedení ČD rozhodlo pro nejúspornější třetí variantu,“ říká Aleš Bartheldi z odboru strategie Generálního ředitelství ČD. Vítězná studie (autor Tomáš Velehradský, Brno) byla rovněž představena zastupitelstvu města Havířov, které ji po argumentaci ČD schválilo. Na základě dohody mezi ČD a magistrátem města bylo teprve poté vypsáno výběrové řízení na projektanta, který z této studie vychází. „Zda se však hala skutečně

zboří, zatím není jisté. Naším prvotním záměrem není bořit halu, ale zprovoznit funkční terminál,“ říká vedoucí odboru investiční výstavby Magistrátu města Havířova Ing. Radoslav Basel.

Další vývoj také ovlivní stanovisko památkářů. NPÚ se zatím vyjadřuje k demolici stávajícího nádraží kriticky. Objekt z 60. let považuje za stavebně unikátní a esteticky hodnotnou stavbu v tzv. bruselském stylu. Bouří se také místní architekti a obracejí se na ČKA. Architekt Adam Guzdek již v únoru podal žádost na Ministerstvo kultury o zapsání stavby na seznam nemovitých kulturních památek.

Česká komora architektů ve svých dopisech z konce října doporučila ČD i Magistrátu města Havířov, aby znovu zvážily demolici stavby i způsoby zadávání veřejných zakázek. „Veřejná výstavba by měla vykazovat vysokou kvalitu architektonického, výtvarného, technického i ekonomického řešení a měla by podporovat koncepční rozvoj. Při zadávání zakázek ve výstavbě by neměla být kritériem jen nejnižší cena, ale právě kvalita. Způsob zadávání proto v daném kontextu nemůžeme považovat za vhodný, protože nepřináší architektonicky nejvhodnější řešení,“ píše ve svém dopise ČKA. Na významné stavby nebo při celkových investičních nákladech na stavbu převyšujících 80 milionů Kč by měla probíhat dle ČKA veřejná architektonická soutěž.

Markéta Pražanová

Tisková zpráva České komory architektů

V Praze 10. listopadu 2011

Foto: archiv Adama Guzka

VÝSTAVBA TRASY METRA „D“ – DOPIS ŘEDITELI DOPRAVNÍHO PODNIKU HL. M. PRAHY

Kancelář ČKA se zabývala způsobem zadání zakázky na výstavbu jednotlivých stanic plánované trasy pražského metra „D“. Po zjištění informací z médií, MHMP, Dopravního podniku hl. m. Prahy, Metroprojektu i od členů oponentní skupiny odborníků sestavené DPP – architektů Marka Chalupy a Jana Aulíka – byl v říjnu 2011 odeslán dopis generálnímu řediteli DPP Martinu Dvořákovi. ČKA upozornila na nevhodný postup při zadávání zakázky – k tématu neproběhla odborná diskuse, projekt byl zadán jako celek soutěží o cenu – trasování i projekty stanic; nebyly zvažovány urbanistické souvislosti stanic, neproběhla žádná architektonická soutěž atd.; ředitel byl rovněž požádán o zaslání oponentního posudku odborníků.

Vážený pane inženýre,

v minulých dnech byla veřejnost z médií informována o tom, že Dopravní podnik hlavního města Prahy, a. s., (DPP) schválil výstavbu deseti zastávek metra trasy „D“. Přestože se jedná o náročný projekt, který bude financován především z veřejného rozpočtu, překvapilo nás, že k němu nebyla vedena dostatečná odborná i veřejnosti otevřená diskuse.

Česká komora architektů (ČKA) si je vědoma, že zadání veřejné zakázky na projektanta stavby (společnost Metroprojekt) využilo nepochybně všech legálních možností, které skýtá zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tato skutečnost však způsob, jímž byla zakázka zadána, nezbavuje pachuti z toho, že investiční činnost, která má a bude mít pro svoje okolí mimořádné důsledky (pozitivní i negativní), nejen že nebyla veřejně představena, ale probíhá víceméně utajeně. Z informací, které máme k dispozici, je navíc zřejmé, že ji provází obvyklé neduhy tohoto způsobu zadávání: ani na celkové urbanistické a urbanisticko-architektonické řešení, ani na řešení jednotlivých stanic, resp. jejich začlenění do městského prostoru se nekonala žádná urbanisticko-architektonická soutěž. Projekt stavby byl zadán jako celek soutěží o cenu, aniž jsou v tom ovšem zahrnuty náklady na případné jiné – kvalitnější a průhlednější formy – zadání projektů jednotlivých stanic.

Česká komora architektů považuje v případě takto nejen celoměstsky, ale svými náklady i celorepublikově významné investice za zásadní nedostatek, že při řešení jednotlivých stanic nebyly zvažovány urbanistické souvislosti a provedena hlubší analýza území, která by byla v dostatečném časovém předstihu před samotným zpracováním řešení jednotlivých stanic metra předložena veřejnosti odborné i laické. Stanice metra se obvykle stávají důležitými centry veřejného prostoru, která mají kromě dopravní funkce také funkci komunikační, obchodní a ovlivňují i další městotvorné prvky. Podceňování těchto skutečností by mohlo závažným způsobem poškodit fungování nejen jednotlivých stanic metra, ale města jako celku.

Při řešení podzemních i nadzemních částí stanic je vždy požadováno dodržování přísných technických požadavků, které taková stavba nutně musí splňovat. ČKA je ale přesvědčena, že požadavky jsou schopny všechny autorizované osoby oprávněné projektovat takové stavby (sdru-

žené ČKA i ČKAIT) respektovat. Výstavba stanic metra je atraktivním architektonickým tématem, které by se mohlo stát předmětem mnoha veřejných architektonických soutěží, jež by přinesly různorodá a inovativní řešení. Česká republika by se tak mohla zařadit mezi ta evropská města, kde se metro stává díky svým kvalitním řešením středem zájmu předních architektů, veřejnosti i politiků. Při organizování architektonických soutěží by navíc bylo od začátku možno sledovat finanční náročnost zpracování projektu. Rovněž by se dala sledovat cena realizace i provozní náklady jednotlivých staveb. Tak by mohlo dojít k nemalým finančním úsporám.

Ze zpráv v médiích rovněž vyplývá, že vedení Dopravního podniku hl. města Prahy požádalo o spolupráci skupinu architektů, urbanistů a designérů, která zpracovala oponentní studii zabývající se nejen urbanizací prostředí stanic, ale také trasováním a dalšími tématy a problémy souvisejícími s projektem trasy metra „D“. Zajímalo by nás, jak skupina pracuje, zda se závěry této skupiny promítnou do rozhodování o výstavbě metra či ovlivní jiné projekty a jakým způsobem.

Pokud by to bylo možné, byly bychom velmi rádi, kdybychom mohli oponentní posudek získat, jelikož se naše pracovní skupina pro urbanismus a územní plánování dlouhodobě zabývá kromě jiného také územním plánem hlavního města Prahy a analýza oponentní skupiny by pohled na problematiku mohla posunout.

Důvodem, proč se Česká komora architektů věnuje výstavbě trasy metra „D“, je skutečnost, že je ze zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě, pověřena dohlížet nad zadáváním veřejných zakázek na stavby v České republice. Věříme, že budeme po získání Vašeho vyjádření schopni sdělit odborné veřejnosti, že bude do procesu zapojena.

Jan Vrana,
předseda České komory architektů

Z ODPOVĚDI GENERÁLNÍHO ŘEDITELE ZE DNE 15. 11. 2011

Velké množství podrobných studií, zpracovaných v posledních dvaceti letech, vedlo k odpovídajícímu zakotvení trasy v platném územním plánu. Výstupy jednotlivých fází přípravy územního plánu a jeho změn procházejí připomínkovým řízením ze strany hlavního města Prahy, městských samospráv, odborných organizací i laické veřejnosti a po schválení se předmětný základní rozvojový dokument města stává pro Dopravní podnik závazný. Z tohoto důvodu je i vedení trasy metra a umístění jednotlivých stanic postulátem, s kterým v současné době nelze polemizovat.

Ve svém dopise ze dne 4. 11. 2010 jste nominovali tři vhodné kandidáty pro odbornou analýzu a hodnocení zpracovaného návrhu trasy metra D. Byla sestavena Odborná skupina architektů (složení – Dan Merta, Jan Aulík, Ivan Dlabač, Marek Chalupa, Patrik Kotas, Milan Körner, Petr Preininger, Jaroslav Zima – pozn. redakce). OSA na základě mnoha jednání uzavřela smluvní vztah s vítězem veřejné zakázky na projekt stavby, společností Metroprojekt Praha, a. s. (o zakázku se v roce 2002 ucházely dvě společnosti; přestože Metroprojekt nabídl vyšší cenu, zakázku získal – pozn. red.).

Vlastním předmětem plnění v rámci uzavřeného smluvního vztahu bylo zpracování urbanistických konceptů pěti vybraných stanic metra D, které zahrnují především:

- I urbanistickou analýzu území dotčeného jednotlivými stanicemi metra;
- I zhotovení prostorových urbanistických konceptů území v okolí jednotlivých stanic, návrh optimalizace polohy stanic a vestibulů stanic ve stávající či nově navrhované urbanistické struktuře;

l návrh urbanistických regulačních podmínek lokalit jednotlivých stanic (i pro budoucí investory a developery, kteří projeví zájem v daném území rozvíjet investiční činnost);

l urbanisticko-ekonomické vyhodnocení navrženého řešení.

Prvním hmatatelným výstupem smluvního vztahu bylo doporučení na změny územního plánu (vyplývající ze závěrů OSA), které se týkaly urbanismu v širším okolí prověřovaných stanic. Navrhované změny byly beze zbytku uplatněny DPP v rámci připomínkového řízení ke změně územního plánu č. Z 2440/00. Vzájemná spolupráce Metroprojektu Praha a OSA měla pozitivní vliv i na výsledný návrh dokumentace pro územní řízení. Výsledky OSA budou společně s výstupy Metroprojektu Praha dány k dispozici široké veřejnosti.

Ing. Martin Dvořák,
generální ředitel, Dopravní podnik hl. m. Prahy

Pozn. red.: K nevhodnému způsobu zadání zakázky (celý projekt stavby byl zadán jako celek soutěží o cenu), k zapojení odborné veřejnosti i jinými způsoby než účastí Odborné skupiny architektů a k termínu zveřejnění posudku, či dokonce informování veřejnosti laické, se ředitel nevyjádřil.

ZRUŠENA VÝZVA K ŘEŠENÍ VSTUPNÍCH PROSTOR NG

Počátkem října 2011 zveřejnila Národní galerie v Praze výzvu k předložení ideových návrhů na nové řešení návštěvnických vstupních prostor a úpravy předpolí Veletržního paláce v Praze. Výběrové řízení nebylo dle zjištění České komory architektů vypsané v souladu s platnou legislativou a řády České komory architektů.

Vedení Národní galerie si uvědomuje, že stávající úpravy prostranství před Veletržním palácem, návštěvnické centrum, vstupní prostory, haly a šatny neodpovídají současným požadavkům. Plánuje se rekonstrukce objektu tak, aby Veletržní palác zdálky lákal návštěvníky sbírek umění 20. století. V říjnu 2011 se Národní galerie rozhodla uveřejnit výzvu k předložení návrhů řešení prostor. Zadavatel požadoval kromě vysvětlujícího

METRO D SE ZATÍM STAVĚT NEBUDE

Z médií jsme se na konci listopadu mohli dozvědět, že stavba metra, dlouhá 10,6 km, do konce roku 2012 nezačne. Jedním z hlavních důvodů je hledání úspor. Špatné hospodaření se projevilo především u nákupu vozového parku (do roku 2020 bude do tramvají, vlaků a autobusů investováno 40 miliard Kč). Připomeňme, že hlavní město Praha je 100% vlastníkem akciové společnosti Dopravní podnik hlavního města Prahy a o veškerých investicích rozhoduje městská rada. Dopravní podniky musí jakožto tzv. sektorový zadavatel postupovat při zadávání veřejných zakázek dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Přípravné práce na projektu trasy metra D považuje primátor za nesmyslné, když by se se stavbou začalo nejdříve v roce 2020. První úsek metra D měl stát 35 miliard.

textu také architektonické řešení půdorysů, řezy, perspektivy a vizualizace i detaily. Takové podklady je však možné požadovat pouze u soutěže o návrh (zákon č. 137/2006 Sb., § 102–109), která ale vypsaná nebyla. Kromě toho si vypisovatel vyhradil právo nakládat s návrhy získanými ve výběrovém řízení dle svých potřeb, bez ohledu na autorský zákon. Neznámé bylo rovněž složení poroty, jejímž úkolem bylo vybrat tři práce, které by získaly cenu ve výši 5000 Kč (ani výše odměny v tomto případě neodpovídala předmětu řešení).

Česká komora architektů ihned po vyvěšení výzvy, o níž byla informována od autorizovaných architektů, Národní galerii kontaktovala a upozornila na nevhodnost postupu při zadání zakázky. Ve středu 19. 10. 2011 proběhlo jednání předsedy PS pro soutěže při ČKA se zástupci Národní galerie v Praze. Na doporučení ČKA pak Národní galerie výzvu zrušila a připravuje vyhlášení regulérní architektonické soutěže.

Ludmila Cepáková, Markéta Pražanová
Tisková zpráva České komory architektů

V Praze 2. listopadu 2011

Poznámka: Národní galerie po diskusi s ČKA výběrové řízení zrušila a připravuje nové zadání, které by mělo být zveřejněno na jaře příštího roku.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká komora architektů realizuje již dva roky program celoživotního profesního vzdělávání (CPV). Cílem programu je poskytnout architektům možnost dalšího rozvoje a zajistit tak kvalitnější podmínky pro realizaci jejich profesního vzdělávání. Účast v systému je dobrovolná a je založena na individuální volbě vzdělávacích aktivit.

Od podzimu 2011 již není seznam ohodnocených vzdělávacích akcí pravidelně zveřejňován v Bulletinu ČKA, ale je k dispozici pouze na www.cka.cc, kde je stále aktualizován.

Více o procesu CPV viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 33, nebo 3/2011, s. 45-47.

ZE SPOLEČNÉHO ZASEDÁNÍ ORGÁNŮ ČKA

Po poměrně rušném zasedání IX. představenstva ČKA 13. září 2011 se rozhodl předseda ČKA na 4. října 2011 svolat společné jednání orgánů ČKA. Hlavními tématy jednání měly být kořeny Komory a její další směřování a respektování zákona č. 360/1992 Sb. a řádů ČKA.

NOVELIZACE AUTORIZAČNÍHO ŘÁDU

Předseda autorizační rady M. Tunka seznámil s dopadem novely zákona č. 360/1992 Sb. a požádal představenstvo o přípravu novelizovaného autorizačního řádu, který by převedl některé rozhodovací kompetence zpět na představenstvo a v autorizačním řádu ponechal komisi pouze ty kompetence, které jí přísluší. Dále problematiku objasnil L. Lábus. Přípravou návrhu novely byla pověřena PS pro legislativu.

KOŘENY KOMORY

Jan Sapák se ve svém příspěvku vrátil ke kořenům Komory (výťah viz editorial, s. 14). Objasnil, co znamená přenesený výkon státní správy, co jsou mandatorní činnosti atd. Výklad doplnil Jan Vrana, který informoval o rozdělení kompetencí v představenstvu. Hledání jednotného názoru ČKA je někdy složitější. Dále seznámil přítomné s propadem ve výnosové části rozpočtu a nutností restrikce rozpočtu. Zmínil práci nových pracovních skupin (PS za transparentnost veřejných zakázek a PR), ocenil přesunutí výstavy diplomových prací na loď (viz s. 23), zmínil nově připravovanou přehlídku realizací – Českou cenu za architekturu.

V diskusi o počátcích ČKA zaznělo, že první valné hromady Obce architektů 17. 12. 1989 se zúčastnilo 4,5 tisíce architektů, kteří rozhodli o založení Komory. Připomenut byl vznik zákona o výkonu povolání, členství v Komoře je příslušností k profesi. Základním posláním Komory je vykonávat dohled nad profesí, mimořádným úsilím zakladatelů se podařil rozsah současné autorizace.

ŘÁDY ČKA

Návrhy na změny vnitřních předpisů je nutné včas předkládat PS pro legislativu k projednání, aby mohly být připraveny pro valnou hromadu. Povinností členů jednotlivých orgánů je číst vnitřní předpisy Komory.

SOUTĚŽE

ČKA je povinna dle zákona dohlížet nad způsoby zadání zakázek a výběrovými řízeními. Doporučilo se zvážít, co by bylo možné změnit a vystoupit ze setrvačnosti ČKA.

NÁZORY ČLENŮ ORGÁNŮ ČKA A ČLENŮ ČKA

Jedním z projednávaných témat bylo také zveřejňování různorodých názorů v Bulletinu ČKA. Důvodem otevření tohoto problému bylo neza-

řazení některých textů do čísla 3/2011, do té doby, než bude prodiskutován jejich obsah představenstvem ČKA. Bulletin je oficiální věstník instituce, za jehož vydávání odpovídá dle řádů představenstvo. Obsah textů by tedy neměl být v zásadním rozporu s názory tohoto orgánu a směřováním ČKA. Přítomní se shodli, že v Bulletinu by měla být zavedena platforma pro názorovou diskusi (rubrika polemika / názory), do níž budou umísťovány názory členské základny. Názory členů orgánů a členů pracovních skupin by měly být vždy včas a řádně prodiskutovány. Za vydávání Bulletinu a jeho obsah odpovídá i nadále dle řádů ČKA představenstvo, redakční rada a šéfredaktor (§ 24, OJVŘ).

NOVÁ KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE ČKA

PS PR dostala za úkol připravit koncept nové komunikační strategie, zpracovaný materiál byl rozeslán k připomínkám všem členům orgánů ČKA a bude projednán představenstvem.

ČINNOST PRACOVNÍCH SKUPIN

Pracovní skupiny jsou nástrojem představenstva. Mělo by být zřetelně deklarováno, jaký má skupina úkol, kolik úkol bude stát, a o výstupu činnosti následně rozhodne představenstvo. Činnost PS bude i nadále diskutována představenstvem.

UIA

ČKA zůstává i nadále členem UIA, ale nebude se aktivně podílet na jejích aktivitách. Více viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 26.

JEDNÁNÍ SE STAVOVSKÝM SOUDEM

Zástupci delegovaní představenstvem (J. Smutný a J. Plos) se zúčastnili jednání Stavovského soudu. Na příkladu konkrétní kauzy projednávané StS proběhla rozmluva v obecné poloze k základním principům a formulování systematiky zpracovávání rozsudků StS.

SLAVNOSTNÍ SLIB NOVÝCH ČLENŮ ČKA V SENÁTU

Bylo navrženo, aby na slibu vystupovali pouze předsedové jednotlivých orgánů ČKA.

Upraveno a kráceno redakcí. Plné znění zápisu je k dispozici v Kanceláři ČKA.

JEDNÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA O NOVÉ PŘEHLÍDCE STAVEB

Dne 1. listopadu se uskutečnilo mimořádné zasedání představenstva ČKA, které bylo věnováno přípravě a organizaci nové soutěžní přehlídky realizovaných staveb Česká cena za architekturu. Jednání se zúčastnil také předseda správní rady NČA Ivan Vavřík a předseda Obce architektů Miloš G. Parma.

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU

Na dubnové valné hromadě ČKA vykrystalizoval názor, že by se měla ČKA znovu pokusit o spojení s Obcí architektů a usilovat o jednu soutěž v ČR. S návrhem na vlastní soutěž organizovanou jen ČKA pod názvem Josef se valná hromada neztotožnila.

M. Jirovec, předseda pracovní skupiny pro přípravu soutěže, podal informaci o stávajícím stavu České ceny za architekturu. Současně zrekapituloval dosavadní jednání s Obcí architektů o možnosti založení obecně prospěšné společnosti. Zmíněny byly rovněž důvody, které v minulosti vedly představenstvo k rozhodnutí organizovat vlastní soutěž ČKA, a připravit tedy Českou cenu za architekturu. Statut nové soutěže byl představenstvem schválen 12. 7. 2011, v říjnu bylo schváleno slože-

ní Akademie architektury, podepsáno memorandum s ČT 2 o vzájemné spolupráci, na VH ČKA bylo podepsáno memorandum o spolupráci s V4. Společně s PP production připravila ČKA materiál pro partnery a začala vyjednávat o možné finanční podpoře České ceny za architekturu. Soutěž se uskuteční pouze v případě zajištění financí mimo rozpočet ČKA. Více viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 24–25.

O. P. S.

Na základě impulsu z valné hromady vyvolal předseda ČKA jednání s předsedou Obce architektů o společné Grand Prix architektů, která by probíhala podle statutu schváleného v červenci představenstvem. Obecně prospěšná činnost organizující soutěž by byla založena ČKA a OA,

měla by svou dozorčí radu a také správní radu (3 osoby navržené ČKA – 1 z představenstva, 1 z PS Česká cena za architekturu a 1 zástupce spolků vybraný představenstvem na základě nominací z těchto spolků; 3 osoby navržené OA). Rozhodnutí, zda bude ČKA vyhlášovatelem GPA společně s OA a bude založena o. p. s., padne až po 13. prosinci 2011, kdy se koná valná hromada Obce architektů. Ta musí postup schválit. M. Parma uvedl, že OA preferuje existenci jedné kvalitní soutěže, do níž je možné přihlásit jakoukoliv stavbu. GPA bude opět pořádána ve spolupráci s Národní galerií, která poskytuje prostory výstavě.

Představenstvo ČKA odhlasovalo, že ČKA bude pokračovat v přípravě založení obecně prospěšné společnosti s Obcí architektů a usilovat o spojení s Grand Prix architektů v jednu národní soutěž za předpokladu přijetí Statutu České ceny za architekturu jako statutu společné přehlídky.

SPOLUPRÁCE S NČA

Nadace může nové soutěžní přehlídce poskytnout výstavní prostory a příspěvek na katalog – na obě akce je nutné žádat v rámci grantového řízení nadace.

STAVBA ROKU STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Představenstvo se dále zabývalo záštitou nad Stavbou středočeského kraje (včetně doporučení porotců – T. Bezpalec, Z. Jiran). Obecnými pravidly pro podporu těchto druhů soutěžních přehlídek se nadále zabývá představenstvo.

Ze zápisu (plné znění v Kanceláři ČKA) zpracovala Markéta Pražanová.

ZE ZÁPISŮ PŘEDSTAVENSTVA ČKA ZA MINULÉ ČTVRTLETÍ

Přinášíme výběr nejdůležitějších témat, která se objevila v uplynulém čtvrtletí (září–listopad 2011) na jednání představenstva České komory architektů. Kompletní zápisy jsou umístěny na www.cka.cc v rubrice ČKA – představenstvo.

VI/02/2011 DR 2010-15 Odvolání arch. A. N. B. proti rozsudku Stavovského soudu

Představenstvo pověřilo J. Smutného a J. Plose, aby připravili dopis pro StS o problému délky projednávání kauz a nepopisování ve svých rozsudcích profesí. Jmenovaní se zúčastnili jednání Stavovského soudu. Na příkladu konkrétní kauzy proběhla rozmluva v obecné poloze k základním principům a formulování systematiky zpracovávání rozsudků StS.

IX/01/2011 Přeregulovanost územních plánů

Představenstvo obdrželo na IX. zasedání na vědomí podnět J. Smoly, který vyzval dozorčí radu ČKA k řešení problematiky přeregulovanosti územních plánů včetně konkrétního příkladu obce. PS pro urbanismus s J. Plosem připravili stanovisko, které bylo rovněž zasláno MMR. Tisková zpráva viz s. 47.

XI/06/2010 PS MMR pro novelu zákona o veřejných zakázkách

V létě se ministr Jankovský (MMR) obrátil na SIA s oficiální žádostí o spolupráci při zpracování prováděcích vyhlášek pro novelu zákona o veřejných zakázkách. Dle připomínek SIA by mělo jít až o pět samostatných příloh od soutěžního řádu přes zadávací dokumentaci a výkaz výměr až po zadávací podmínky a certifikaci zhotovitelů. O jednáních podrobně informoval J. Sapák a J. Plos, zejména o pokračující práci na vyhláše soutěže o návrh, která má termín zpracování do 30. 9. V poslední novele zákona o ZVZ byla již převzata část našeho soutěžního řádu, nyní se soutěžní řád má stát součástí právního předpisu ČR, ale otázkou je, jak jsme schopni dohnat zadavatele, aby tento nástroj používali a využívali plně transparentnosti soutěží.

III/05/2011 Soudní znalectví

J. Sapák shrnul důvody, které vedou k založení znaleckého ústavu. Analyzoval prostředí znalecké činnosti, představil představenstvu kostru připravovaného návrhu ČKA (který je průběžně konzultován s Ministerstvem spravedlnosti). Systém školení, vlastní znalecká činnost a výběr znalců (6–8 lidí – hledisko prestiže a důvěryhodnosti, přísné znalecké zkoušky). J. Plos prověřil stanovisko ostatních komor v přístupu k zřízení znaleckých ústavů, které je různé, dle zaměření komory. Komora stojí před vážným rozhodnutím, Ministerstvo spravedlnosti předpokládá dva typy ústavů. U komor se předpokládá, pokud se úkolu ujmou, nejvyšší zařazení, ale v tom případě komory musí stanovit jasně parametry, jak bude ústav kontrolován, a přitom si ústav musí zachovat jistou nezávislost. Po zvážení všech souvislostí a po jednání s nám. Melzerem J. Plos a M. Peterka seznámují s možností zřízení znaleckého ústavu se školicím střediskem (německý model). J. Vrana informoval o jednání s ministrem Pospíšilem a jeho náměstkou, které pomohla zorganizovat A. Šrámková. Stanovisko ČKA k navržené kategorizaci znaleckých oborů a odvětví viz s. 61.

VIII/04/2011 Autorizační rada – složení po novele zákona 360/1992 Sb.

J. Plos v současné situaci nedoporučuje autorizační řád otevírat. Dle J. Sapáka je otázkou výklad odborné zkoušky a jejího přesného obsahu

a i otázka zkoušejících. Kancelář na základě požadavku představenstva zjistila informace o autorizačních zkouškách v různých státech Evropy.

IX/01/2011 Podnět k realizaci změn územního plánu Prahy

ČKA obdržela rozsáhlou stížnost Ing. Bc. Divíška, M.B.A., která vychází z konkrétní záležitosti – realizace tzv. celoměstsky významných změn územního plánu hl. m. Prahy, změny označené č. Z 1774/00 v k. ú. Sedlec, Praha 6. Stěžovatel zdůrazňuje, že hlavním důvodem podání je odstranění současného nepříznivého stavu v územním plánování, kdy vzhledem k tomu, že autorizované osoby nerespektují obecně závazné právní předpisy, jsou občané nuceni se domáhat svých práv formou námitek a připomínek, a to i v případech, kdy by k jednotlivým problémům vůbec nemělo docházet. Odpověď připravil J. Plos a M. Košar.

XII/05/2010 Prosazení Politiky architektury ČR

T. Jiránek informoval o jednání EFAP v Polsku a výstupech konference – viz s. 57. ČKA vyvíjí dlouhodobě snahu dokument projednat opětovně s jednotlivými resorty a zjistit, zda jej přijmout jako usnesení vlády, či zákon (dosud se uskutečnilo jednání s devíti ministry). Informace o tom, že Chorvatům se podařilo dokument schválit během jednoho roku, se nepotvrdila, mají problémy obdobné jako ČR. Nutno připravit nový text pro jednání na SIA a KRV MMR. Více viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 28–29.

XI/01/2011 Zákony projednávány v poslanecké sněmovně

Jiří Plos podal informaci o stavu projednávání zákonů. Zákon o veřejných zakázkách prošel třetím čtením, nutno intervenovat v části soutěže o návrh. Vývoj novely stavebního zákona sleduje legislativní skupina, pokračovalo úsilí o zařazení autorského dozoru mezi tzv. vybrané činnosti ve výstavbě, k jejichž výkonu je nezbytná autorizace a příprava podkladů pro změnu prováděcích vyhlášek, proběhne jednání na ministerstvu průmyslu a obchodu. Nutno nadále jednat s ČKAIT. Novela stavebního zákona byla prozatím odložena.

XI/13/2011 Stanovisko k Politice územního rozvoje ČR

J. Plos seznámil představenstvo se stanoviskem ČKA – viz s. 41.

VII/02/2011 Obecná pravidla pro spolupráci ČKA – přehlídky staveb

D. Mareš a V. Milunić kriticky shrnuli porotování v soutěži na Stavbu roku Pardubického kraje. Názor představenstva na míru ovlivňování přehlídek staveb a jejich kultivaci není jednotný. Obecná pravidla pro udělování záštity ČKA nad těmito akcemi dopracuje M. Vitoulová ve spolupráci s P. Jandou.

XI/02/2011 Česká architektura – ročenka vydavatelství Prostor

Dagmar Vernerová požádala stejně jako v předchozích letech o záštitu a finanční příspěvek 50 000 Kč na 12. vydání ročenky „Česká architektura“, která vyjde v dubnu 2012. ČKA vždy dodává do ročenky veškeré podklady k architektonickým soutěžím a informace o akcích. Představenstvo záštitu a příspěvek udělilo.

IX/03/2011 Žádost o záštitu – FOR HABIT 2012

ABF nedostala záštitu nad konáním souboru veletrhů pro bydlení, veřejné prostory a zeleň.

IX/04/2011 Inventura urbanismu

Doc. Jehlík předkládá žádost o záštitu nad druhým ročníkem cyklu konferencí. Záštita byla poskytnuta.

IX/10/2011 Chytré bydlení s MF DNES

Společnost InsiteHome a MF Dnes požádaly prostřednictvím J. Smutného na poslední chvíli o záštitu nad 11dílým seriálem článků o inteligentních stavbách. Komora záštitu neposkytla, ale odkázala na adresář architektů, na něž je možné zdarma noviny zasílat. Zároveň tiskový servis ČKA doporučí, jako všem novinářům, specialisty na konkrétní témata.

IX/11/2011 Přehlídka diplomových prací

Ceremoniál viz s. 21, výsledky viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 52–56.

VI/16/2011 Vnitřní rozdělení odpovědností

Schválena byla tabulka odpovědností za činnosti v představenstvu, StS, DR a Kanceláři na rok 2011–2012.

VII/05/2011 Nový systém pracovních skupin

Na základě rozboru J. Smutného byly pracovní skupiny rozděleny na permanentní, osm pracovních, dvě byly zrušeny a dvě uspány (podrobněji viz s. 29). Na představenstvu dne 13. 12. 2011 budou předloženy všemi předsedy stávajících PS maximálně konkretizované plány činnosti včetně finančních nároků a personálního složení pro rok 2012. Pololetně bude vypracováno celkové hodnocení činnosti PS. Z každé zahraniční cesty bude na následném jednání představenstva předložen písemný zápis a poté vystaven na webu. V diskusi se zvažovala aplikace Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA, část 4 – Pomocné orgány Komory, § 20, „V čele pracovní skupiny obvykle stojí příslušný člen představenstva nebo jiného základního orgánu Komory“. J. Smutný navrhuje, aby v čele tzv. permanentních PS stáli členové představenstva (projednávány byly skupiny zahraniční, PR a tiskové, legislativa a soutěže). Každý člen může pracovat nejvýše ve dvou pracovních skupinách. Na podnět J. Panny se představenstvo seznámilo s analýzou vývoje nákladů na PS, kterou zpracoval J. Drahozal – viz s. 40.

IX/07/2011 Texty do Bulletinu ČKA 3/2011

Předseda nedoporučil do vyjádření představenstva přetištění čtyř textů, jejichž autory jsou členové představenstva a PS. Za vydávání Bulletinu odpovídá představenstvo, jak vyplývá z řádů ČKA, které pověřuje jeho zpracováním redakční radou a odpovědného redaktora. Dále bylo ujasněno, že PS jsou nástrojem představenstva a teprve poté, co zpracovaný názor pracovní skupiny projde demokratickým schválením představenstva, je prezentován v Bulletinu. V Bulletinu mohou samozřejmě publikovat i jednotlivci osobní názor, ale je nutno si uvědomit, že vstupem do orgánů Komory již nemůžou publikovat jako nezávislá autorizovaná osoba. Pokud článek z důvodu nepřesných údajů nebo nepravdivých závědících závěrů neprojde schválením redakční radou, nemůže být publikován. Je třeba poskytnout prostor pro názor Komory, zasadit do kontextu apod. V případě členů představenstva by neměly být v článcích faktické chyby. Důvody nepublikování jednotlivých textů do jejich prodiskutování představenstvem viz kompletní zápis na www.cka.cc.

IX/02/2011 Koncepce bydlení do roku 2020

Ministerstvo pro místní rozvoj přizvalo ČKA a ČKAIT k přípravě dokumentu „Koncepce bydlení ČR do roku 2020“ (viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 19–21). ČKA vyzvala v září své členy ke spolupráci. Předsedou PS ČKA byl zvolen Jan Vrana.

VIII/05/2011 Jednání se Svazem měst a obcí

Představenstvo uložilo PS pro soutěže dopřipravit materiál, jak mohou fungovat malé soutěže. Pro jednání se Svazem i obcemi bude užíván i nadále sborník Architektonické soutěže, v němž je zpracován manuál pro vypisovatele.

VI/11/2011 PS propagace architektury

Představenstvo pověřilo PS PR, aby připravila strategickou koncepci celého informačního a tiskového servisu ČKA, pro tuto činnost bude

moci spolupracovat s PR specialistou s rozpočtem do 30 tisíc Kč. PS koncept předložila členům orgánů ČKA k připomínce a diskusi. Písemné připomínky obdržel P. Janda od T. Bezpalce, M. Vitoulové, M. Pražanové a T. Čuříkové. Na zasedání představenstva materiál představila specialistka na PR Johana Doubravová. Řada doporučení, která vzešla z tohoto jednání, je cenná a téma strategie komunikace přesahuje svým rozměrem jednání představenstva. Předseda navrhl uspořádat celodenní workshop a pokračovat v diskusi, ze které vzejde výsledná koncepce. Intranet ČKA – Pro lepší informovanost členů ČKA navrhla PS PR zřízení intranetu ČKA (přístupného pouze členům pod heslem). Oproti současnému systému, kdy jsou dokumenty přístupny veřejnosti, by intranet umožňoval prezentovat větší množství materiálů i interních dokumentů a informací. V budoucnu by bylo možné otevřít v tomto prostředí diskusi k vybraným tématům. Zároveň lze v budoucnu zprovoznit speciální vstup pro členy orgánů ČKA, kam by byly umístovány podklady pro jednání (např. veškeré přílohy programu jednání představenstva) – nutno prodiskutovat s jednotlivými orgány ČKA, jaké by byly jejich představy. Prozatím je připravována nejjednodušší varianta – finanční náročnost přibližně 23 000 Kč (s DPH). Představenstvo se shodlo, že návrh na zřízení intranetu bude prodiskutován až s kompletní novou strategií komunikace.

X/07/2007 Standardy výkonů a dokumentace

Návrh standardů je k připomínkování pro všechny autorizované osoby umístěn od 1. 9. na webu ČKA. M. Tunka, jako tajemník Koordinační rady výstavby MMR, předloží standardy na program jednání rady.

X/04/2011 Výsledky hlasování per rollam

Doplnění pravidel pro snížení členského příspěvku na částku 1500 Kč/rok pro invalidní důchodce z účinnosti od roku 2012. Udělení záštity retrospektivní výstavě Jana Bočana v termínu 15. 12. 2012–30. 1. 2013, o kterou žádá občanské sdružení Člověk a prostor a spoluorganizátorem výstavy bude Galerie Jaroslava Fragnera.

VI/18/2011 Zajištění vlastního objektu pro ČKA

ČKA diskutuje možnost koupě objektu společně s jinou institucí.

VII/10/2011 Návrh čestného členství

Viz Bulletin ČKA 3/2011, s. 22. Rozhodnuto bude, při jaké příležitosti bude toto členství udělováno, členové představenstva navrhnou konkrétní jména osobností, kterých by se jmenování mohlo týkat.

X/05/2011 Výstavba trasy metra D

Na podnět P. Leška, předsedy PS pro transparentnost, se Kancelář ČKA zabývala způsobem zadání zakázky na výstavbu jednotlivých stanic plánované trasy metra „D“. Po zjištění informací z médií, MHMP, Dopravního podniku hl. m. Prahy a Metroprojektu byla svolána na 27. 9. 2011 schůzka na ČKA. Zúčastnili se jí P. Lešek, J. Plos, M. Pražanová a dva členové opoziční skupiny odborníků sestavené DPP – architekti Marek Chalupa a Jan Aulík. Na základě závěrů schůzky bylo domluveno, že ČKA odešle dopis generálnímu řediteli DPP Martinu Dvořákovi (dopis sestavila M. Pražanová, připomínkoval J. Plos – viz s. 50) a upozorní ho na nevhodný postup při zadávání zakázky (k tématu neproběhla odborná diskuse, projekt byl zadán jako celek soutěží o cenu – trasování i projektů stanic, nebyly zvažovány urbanistické souvislosti stanic, neproběhla žádná arch. soutěž atd.; ředitel byl rovněž požádán o zaslání opozičního posudku odborníků pro PS pro urbanismus). Opoziční skupina odborníků bude zároveň usilovat o prosazení svého posudku na jednáních s Metroprojektem.

XI/04/2011 Architektura pro život

Na základě žádosti PS PR vypracovala J. Kostecká a A. Gebrian návrh pilotního dílu seriálu o architektuře pro ČT 2. Projekt vzniká z finančních prostředků a kapacit tvůrčího týmu. A. Gebrian představil možná témata, o kterých tvůrčí tým diskutoval. Představenstvo souhlasí s možnou spoluprací v případě, že návrh pořadu Architektura pro život bude zařazen do programového schématu ČT 2. Současně zapojit do přípravy dílů o České ceně za architekturu a galavečera tvůrčí dvojici Lipus a Vávra, s nimiž to bylo předjednáno.

VII/04/2010 Česká cena za architekturu

Byla zpracována grafika České ceny za architekturu, nabídky partnerům, podány příslušné granty. Dne 1. 11. 2011 proběhlo monotematické jednání o přehlídce – viz s. 52.

Termíny: a) do konce roku 2011 finanční zajištění přehlídky mimo prostředků Komory; b) na konci ledna 2012 vyhlášení soutěže; ze současných příprav: příprava výběrového řízení na dodavatele portálu; příprava způsobu zajištění finančních prostředků – mandátní smlouva s PP production.

X/02/2011 Žádost o záštitu ODAS

ČKA poskytla stejně jako v předchozích letech záštitu nad Olomouckými dny architektury a stavebnictví.

IX/05/2011 Žádost o záštitu pro celostátní soutěž ČEEP 2010

Společnost TOP EXPO nezískala záštitu nad celostátní soutěží energetických staveb. Do poroty doporučila ČKA D. Boráka a T. Bezpálce, kteří podají o průběhu soutěže informaci.

X/04/2011 Vymezení odpovědností mezi PS pro soutěže a PS transparence

V případě, že se jedná při zadávání zakázky o soutěž o návrh (případně skrytou architektonickou soutěž apod.), bude se problematikou zabývat PS pro soutěže, která má propracovanou metodiku postupu. U jiného typu výběrového řízení (především veřejné obchodní soutěže) spadá úkol do řešení PS za transparentní zadávání zakázek. Ta by měla zajistit po prošetření Kanceláři všechny relevantní podklady.

VI/12/2011 PS Za transparentnost veřejných zakázek

P. Lešek informoval o přípravách listu akce a manuálu k soutěžím (viz rozhovor, s. 36).

Představenstvo se zabývalo otázkou vydávání neregulérnosti špatně vypsáním soutěžím. P. Lešek upozorňuje na nutnost vstřícného postupu PS pro soutěže a pomoci při přípravě vypisování soutěží. Znovu bylo připomenuto, že každá soutěž, která nemá doložku regulérnosti, je neregulérní.

VI/14/2011 PS pro památky

T. Jiránek rekapituloval důvody vzniku nové pracovní skupiny poté, co se představenstvo usneslo, že je nezbytné vztah architekta k zákonu o památkové péči nově vymezit. ČKA byla požádána Ministerstvem kultury, aby se zapojila do přípravy novely památkového zákona v oblasti archeologie a při zpracování věcného záměru nového zákona o památkové péči. T. Jiránek byl ministrem jmenován členem této PS MK.

VII/07/2011 PS pro soutěže

ČKA vydala v minulosti neregulérnost soutěží v Kralupech nad Vltavou. Byl připraven rozklad kauzy, názory na postup ČKA nejsou jednotné – viz s. 27. PS uspořádá workshop k pravidlům o soutěžích, na kterém by se analyzovaly vnitřní předpisy ČKA a zvážily se možné návrhy změn.

XI/05/2011 Točna v Krumlově

ČKA jednala s Ministerstvem kultury o pomoci při vypsání architektonické soutěže na točnu v Českém Krumlově.

XI/07/2011 Anglická verze webových stránek

Předseda Stavovského soudu požádal, zda by nemohly být stránky ČKA kompletně rovněž v anglickém jazyce. Kancelář zpracovala finanční návrh takového kroku – přibližně 41 180 Kč bez DPH. Vzhledem k finanční náročnosti tohoto požadavku realizace není v letošním roce možná, v angličtině budou i nadále pouze základní informace a dokumenty.

X/08/2011 Pocta ČKA 2011 – Karel Prager

Představenstvo dle statutu Pocty ČKA schválilo návrh odborné poroty pro rok 2011 na udělení Pocty K. Pragerovi (viz s. 20). Katalog se nebude vydávat a o vlastním ceremonálu se rozhodne v souvislosti se zamýšleným začleněním do galavečera České ceny za architekturu.

XI/08/2011 Valná hromada 2012

Po diskusi a rekapitulaci míst konání valných hromad, předložených možnostech v Praze a Brně a finančním srovnání jednotlivých míst představenstvo odhlasovalo, že se valná hromada uskuteční 21. 4. 2012 v Brně na Mendelově univerzitě.

XI/09/2011 Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

J. Plos a L. Lábus zpracovali připomínky k Národnímu kvalifikačnímu rámci terciárního vzdělávání – viz s. 45. S materiálem představenstvo seznámil L. Lábus. Materiál byl přijat, bude projednán s MŠMT a děkany jednotlivých fakult. Byla otevřena otázka úpravy autorizačního řádu a zadání legislativní PS na jeho úpravě. L. Lábus doporučuje sjednotit AŘ s 11 body směrnice. Viz též Bulletin ČKA 3/2011, s. 23.

XI/09/2011 Usnesení DR č. 17 (Presta Jižní Čechy)

DR předkládá představenstvu usnesení, které upozorňuje představenstvo na porušení § 4 OVJŘ při financování soutěžní přehlídky Presta Jižní Čechy.

XI/10/2011 Prošetření činnosti a výsledků práce sekretáře

Závěry dozorčí rady k šetření viz s. 43.

Zpracovala Markéta Pražanová

Plné znění zápisů viz www.cka.cc

OHLÉDNUTÍ ZA KONGRESEM UIA V TOKIU

Ve dnech 25. 9.–1. 10. 2011 se uskutečnil 24. kongres UIA v Tokiu, jehož součástí byla valná hromada. Česká republika je členem UIA od 11. 11. 1998, kdy byla Českou komorou architektů a Obcí architektů založena česká členská sekce při UIA. Letošní valné hromady spojené s konferencí se zúčastnil zástupce Obce architektů Oleg Hamaň, který zasedání shrnul v několika bodech.

KRÁL JE MRTEV! AŽ ŽIJE KRÁL!

Od soboty 1. 10. 2011 vede světovou organizaci architektů pan Albert Dubler (Francie), nahradil tak ve funkci Louise Cox (Austrálie).

- Předsedové pěti regionů UIA jsou:
- I Region I – Antonio Rivero (Itálie)
 - II Region II – Deniz Inceday (Turecko)
 - III Region III – Thomas Vonier (USA)
 - IV Region IV – Esa Mohamed (Malajsie)
 - V Region V – Hayder Ali (Súdán)

Novinkou je, že všichni jmenovaní prezentují společně UIA vůči veřejnosti. Generálním sekretářem se stal pan Michel Barmaki (Libanon) a pokladníkem paní Patricia Emmett (JAR).

Příští, tentokrát už 26. kongres proběhne v jihokorejském Soulu.

ČESKÁ STOPA

První českou stopou na Kongresu byla vynikající přednáška profesora Vladimíra Šlapety o podílu českých architektů Jana Letzla, Antonína Raymonda a Bedřicha Feuersteina a jejich vlivu na moderní japonskou architekturu. Ohlas této přednášky byl u zahraničních kolegů obrovský!

Profesor Vladimír Šlapeta se jako člen delegace Kongresu UIA zúčastnil slavnostní hodinové audience u japonského císařského páru v jejich historickém paláci. Je asi prvním českým architektem v historii, kterému se takové cti a pocty dostalo.

Druhou českou stopou byla výstava sakrálních staveb zemí visehradské čtyřky, na níž byly představeny zdařilé realizace posledních let (své stavby prezentovali např. architekti Soukup, Fránek, Kuba, Pilař). Tímto výčet našich aktivit v Tokiu na rozdíl od polských, maďarských a pobalt-

ských kolegů končil (o akcích Italů, Francouzů, Němců, Američanů, Rusů a Izraelců ani nemluvě).

REGION II

Česká republika je členem Regionu II. Zahnuje země s rozdílnou historií, kulturou a z nich vyplývající politickou orientací, jejichž činnost je v UIA často jen formální. O předsednictví v tomto regionu se svedla tvrdá bitva. Volilo se hned ze tří kandidátů: Ernő Kálmán z Maďarska (naš kandidát visegrádské čtyřky), Isteliána Atanasová z Bulharska a Deniz Inceday z Turecka.

Maďarský kandidát úplně propadl a přesvědčivě (68,1 %) vyhrála Deniz Inceday, profesorka Mimar Sinan Fine Arts University z Istanbulu.

Do výboru Regionu II byli zvoleni: Lászlo Foldes – Maďarsko; Jerzy Grochulski – Polsko; Andrey Kaftanov – Rusko; Nikos Fintikakis – Řecko.

Více informací o Regionu II viz www.uia-region2.org.

UIA 2008–2011

Za poslední tři roky přibýlo sedm nových členů – Albánie, Burkina Faso, Severní Korea, Gabon, Haiti, Jamajka a Laos.

Pod patronací UIA proběhlo 30 mezinárodních soutěží.

Pracovalo celkem 10 pracovních skupin, z toho čtyři v Regionu II. Tématem těchto pracovních skupin byl udržitelný rozvoj, architektura a společnost, turistika, habitat, kulturní dědictví a sport a volný čas.

Celkem bylo UIA za období posledních let certifikováno 27 vysokých škol podle japonského systému JABEE, 25 škol podle korejského systému KAAB a 3 školy – jmenovitě Kazgasa Almaty, Marchi Moskva a University of Cairo – prostřednictvím certifikační rady RIBA. V této souvislosti byla aktualizována charta pro vzdělání „UNESCO-UIA Charter for Architectural Education“, která mimochodem určitě stojí za překlad v našem odborném tisku.

Byl aktualizován základní dokument pro výkon profese architekta „Accord on Recommended International Standards of Professionalism in

Architectural Practice“. Tento dokument byl prezentován ve spolupráci s AIA a ACE, Světovou obchodní organizací WTO a její radou pro služby (Trade in Services).

CO BYLO OPRAVDU ZAJÍMAVÉ

Bezesporu obsahově nejzajímavější byla zpráva výboru pro komunikaci uvnitř UIA od odcházejícího sekretáře Jordiho Farranda a přednáška o vizi a strategii bývalého prezidenta Gaetana Siewa. Je škoda, že pánové odcházejí, neboť po šesti- až devítileté zkušenosti pochopili, jak s tak velkou, 124člennou mezinárodní organizací zacházet a jak ji řídit. Můžeme doufat, že jejich nástupci pozorně naslouchali a že nový web UIA bude opravdu spuštěn. Neméně zajímavý byl upřímný zájem kolegů z Regionu I o spolupráci s Regionem II. Myslím, že je nutné v rámci Evropy na tom opravdu zapracovat.

CO DÁL

Nepochybně dobře dopadly volby prezidenta UIA. Předsednictví se vrátilo do Evropy a Albert Dubler sice není „showman“ pro titulní stránky novin, ale velmi systematicky pracuje. Prezidentka Regionu II paní Deniz Inceday je velmi komunikativní a Turecko bere tuto roli velmi prestižně a určitě zajistí finanční prostředky, které tak chyběly v minulosti Martinovi Drahovskému ze Slovenska. Složení rady Regionu II je pro nás středoevropany (V4) ideální. Taktéž volba generálního sekretáře Michela Barmatiho z Libanonu, kterého osobně známe z Regionu II, může být přínosná.

Osobně bych doporučil se v rámci UIA angažovat v pracovní skupině soutěží a kulturního dědictví a pokračovat ve spolupráci visegrádské čtyřky s rozšířením na ostatní evropské sousedy – Německo a Rakousko.

Oleg Haman

Architektonické výstavy v rámci kongresu vstoupily i do městských veřejných prostor, kde je zhlédly denně desetitisíce kolemjdoucích.

Vladimír Šlapeta, jehož přednáška měla mimořádný úspěch, v rozhovoru s laureátem zlaté medaile UIA Alvarem Sizou.

Čerstvě zvolený prezident UIA Albert Dubler s visegrádskou čtyřkou – Bahna, Haman, Kálmán, Grochulski – s kolegy z Kamerunu na prezentaci města Soul, které obhájilo kandidaturu na uspořádání kongresu v roce 2017.

Nejlépe byla hodnocena výstava architektů pobaltských zemí BAUA – Shape your Future, kde každý návštěvník mohl vymodelovat část povrchu zeměkoule podle svých představ.

Foto Oleg Haman

VALNÁ HROMADA ACE

Dne 25.–26. 11. 2011 se uskutečnila valná hromada ACE (Evropské rady architektů) v Bruselu. Na jednání zastupovali ČKA architekti Jan Vrana a Dalibor Borák. Další zasedání valné hromady 1/2012 proběhne 27.–28. 4. 2012 v Bruselu.

NOVÝ GENERÁLNÍ SEKRETÁŘ

Po úvodním uvítání přítomných členů národních delegací prezidentka Selma Harrington ve své zprávě zhodnotila období dvou let svého před-

sednictví. Zmínila odchod ředitele Adriana Joyce. Po mezinárodním výběrovém řízení byl na pozici generálního sekretáře vybrán Ian Pritchard (RIBA). Jedná se o osobnost, která je se situací, strukturou a cíli ACE vel-

mi dobře obeznámena. Kancelář ACE dále posílá architektka Eleni Goni (zodpovědná za projekty EU, z nichž je rovněž placena) a Laurie Hastir, která se zabývá vnější komunikací ACE.

PRIORITY ACE

Během mnoha pořádaných jednání a seminářů vykristalizovaly priority a cíle lobbingu ACE vůči evropským politickým strukturám. Nesčetné kontakty s politickou sférou EU a dalšími organizacemi nesou výsledky, které se promítají do aktivit jednotlivých pracovních skupin a jejich výstupů. Hlavní činností je práce v pracovních skupinách ve třech tematických okruzích. Stěžejním tématem aktivit ACE je budoucnost a role profese a přístup k práci pro architektky v současných podmínkách hospodářské recese.

Z jednání vyplynulo, že otázka, zda řešit rozpor mezi architekturou mrakodrapů světových metropolí a architekturou „bosých nohou“ cestou udržitelného rozvoje, či jiným způsobem, zůstává nezodpovězena. Musíme hledat řešení, a to bude znamenat třeba i modifikovat roli architekta v dnešním světě. Musíme umět vnímat aspekty trhu, chránit kontexty historické a kulturní, chránit kvalitu vystavěného prostředí, za které architekti cítí zodpovědnost. ACE musí podporovat a aktivně působit na pozitivní vnímání role architekta v celém procesu plánování a výstavby. Tyto myšlenky výroční zprávy prezidentky byly též jejími hlavními prioritami pro projev předvolební.

VOLBY

V nastávající volbě prezidenta ACE pro období 2012–2013 byla Selma Harrington jediná kandidátka a ve volbě získala 378 hlasů ze 400 a z 29 zemí z 31 hlasujících.

Zvoleni byli staronoví členové Executive Board: Wolfgang Haack (Německo), Lionel Dunet (Francie). Novými členy byli zvoleni Matjaz Durjava (Slovinsko), Michel de Keyser (Belgie) a Nicholas Galabov (Bulharsko). Po volbách proběhla ratifikace celého nového vedení ACE včetně pozice nového generálního sekretáře.

Posledním bodem byly vnitřní záležitosti ACE, problematika lobbingu vůči strukturám EU, odsouhlasení rozpočtu, modifikace vnitřního řádu ACE a schválení kalendáře a termínů zasedání ACE.

PŘÍSTUP DO PROFESY

Tematický okruh I, který řídil W. Haack (Německo), zahrnoval referáty pracovních skupin o celoživotním vzdělávání, praxi architektů, Zelené kni-

ze a PQD (kvalifikační rámec vzdělávání), profesní kartě, uznaném vzdělání (5 let studia + 2 roky praxe), článku 11 PQD, akreditaci a notifikaci.

VÝKON PROFESY

Tematický okruh II, který řídil Pawel Kobylanski (Polsko), zahrnoval referáty na téma společný trh, pojištění, standardy výkonů a služeb, služby na vnitřním trhu EU. Referát vedoucího pracovní skupiny pro standardy výkonů a služeb (arch. Philip Ridgway) byl zajímavý, požádal jsem tedy o zaslání všech relevantních podkladů, zvláště systémů honorářových řádů, pro naše využití a srovnání.

ARCHITEKTURA A KVALITA ŽIVOTA

Tematický okruh III proběhl druhý den. Referáty byly zaměřené na urbanismus, bydlení (sociální bydlení), udržitelný rozvoj a grantové projekty, které financuje EU a řídí Eleni Goni (Open House, Shelter, TrainRebuild atd.). Podrobnosti budou v oficiální zprávě z valné hromady ACE 2/2011.

KOMUNIKACE ACE

Posledním bodem byly otázky komunikace mezi členy ACE a komunikace „ven“. Je třeba využívat všechny možnosti, blogy, tisk v EU apod. Není nutné dělat více aktivit, ale lépe o nich informovat. Je třeba definovat cílové skupiny a těm informace náležitě zprostředkovat.

ACE A ČKA

Struktura organizace a systému práce ACE a v ČKA je velmi kompatibilní (tematické okruhy a systém pracovních skupin), podobné jsou i starosti a problémy k řešení. Zásadní tedy bude propojit naše pracovní skupiny s pracovními skupinami ACE, získat všechny vydané relevantní materiály a podklady, které často nejsou obsahem věstníku ACE, a tyto aktivity vzájemně koordinovat. Informace, poznatky a závěry lze využívat pro potřeby ČKA.

Tato poslední věta a její naplnění ozřejmí, proč jsme členem ACE, co od této organizace očekáváme, proč platíme členské příspěvky, proč se práce a aktivit ACE zúčastňujeme a co nám to přináší, nebo může přinášet.

Jan Vrana

Více informací viz www.ace-cae.org

Foto: Dalibor Borák, Jan Vrana

PROSAZOVÁNÍ POLITIKY ARCHITEKTURY V RADĚ EU I V GDAŇSKU

Iniciativa ČKA v prosazování Politiky architektury ČR se pomalu začíná zúročovat. Ukázalo se to kromě jednání v Evropském parlamentu také na konferenci EFAP v polském Gdaňsku v září letošního roku.

DESÍTKY JEDNÁNÍ

ČKA v průběhu roku 2011 uspořádala řadu jednání o Politice architektury ČR – Národním programu stavební kultury s různými institucemi a organizacemi (např. se Svazem měst a obcí, Spolkem pro obnovu venkova, konferencí rektorů vysokých škol atd.). Komora se rovněž obrátila na předsedu EFAP Roba Doctera, komory Polska a Maďarska, člena Evropského parlamentu a zároveň místopředsedu Svazu měst a obcí ČR Oldřicha Vlasáka a také na Jana Olbrychtu, člena Evropského parlamentu, který je rovněž předsedou Urban Intergroup v rámci Evropské

ho parlamentu. Požádala je, zda by mohli vyvíjet pozitivní tlak na dnešní a budoucí předsedající země Evropské unie, aby zařadily na jednání ministrů zodpovědných za rozvoj měst a územní rozvoj téma přijímání politik architektury v jednotlivých členských státech.

VYSTOUPENÍ V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Europoslanec Oldřich Vlasák vystoupil 10. června 2011 při interpelacích, jejichž předmětem bylo plnění závěrů Rady EU o architektuře (přínos pro udržitelný rozvoj – 2008/C 319/05) a výzva k naplňování jejich

výsledků. Právě schválení dokumentu Politika architektury ČR mohlo být jasnou odpovědí na výzvu Rady EU. O. Vlasák proto předložil tři parlamentní otázky:

Předmět: Plnění závěrů Rady EU o architektuře

Na zasedání Rady Evropské unie koncem roku 2008 byly přijaty závěry Rady EU o architektuře: přínos kultury pro udržitelný rozvoj (2008/C 319/05). Těmito závěry Rada EU mimo jiné vyzývá členské státy a Komisi, aby v rámci svých příslušných pravomocí a v souladu se zásadou subsidiarity:

- l braly v úvahu architekturu a její specifika, především její kulturní rozměr,
- l vedle technických norem vypracovaly v případě architektury i přístup zahrnující obecné, hospodářské, sociální, kulturní a environmentální cíle,
- l podporovaly inovace a experimentování z hlediska udržitelného rozvoje v oblasti architektury, urbanismu a tvorby krajiny,
- l zlepšily znalosti odvětví architektury a jeho přínosu pro udržitelný rozvoj, zejména pak z pohledu statistiky,
- l zvyšovaly povědomí veřejnosti o úloze architektury a urbanismu při vytváření prostředí pro kvalitní život a podporovaly zapojení veřejnosti do udržitelného rozvoje měst,
- l posoudily, zda je ve spolupráci s odborníky a s ohledem na zkušenosti několika členských států možné každý rok intenzivně věnovat určité období na evropské úrovni architektuře.

Členské státy a Komise by měly společně zajistit opatření navazující na tyto závěry a v roce 2012 podat zprávu o jejich provádění.

Dovolují si Radě položit tři otázky:

1. Co se rozumí vypracováním přístupu zahrnujícího obecné, hospodářské, sociální, kulturní a environmentální cíle?
2. Jaký je výsledek hodnocení toho, zda a jak je na evropské úrovni možné pravidelně věnovat určité období architektuře?
3. Jakým způsobem a v jakém formátu budou v roce 2012 členské státy podávat zprávu o provádění zmíněných závěrů?

Parlamentní otázky; 31. května 2011; E-005289/2011; Otázka k písemnému zodpovězení; Radě; článek 117 jednacího řádu; Oldřich Vlasák (ECR)

ZASEDÁNÍ EFAP V GDAŇSKU

Ve všech zemích, které budou postupně předsedat Evropské unii, by měl být vyvíjen tlak na vládní, nevládní a profesní organizace, aby prosazovaly politiku architektury. Tento úkol se díky iniciativě ČKA (výzvě zasláné předsedovi EFAP – Evropského fóra pro politiku architektury) stal tématem konference EFAP v rámci polského předsednictví EU v Gdaňsku. Konference pořádané Poláky u příležitosti předsednictví a také valná hromada EFAP na téma Innovation in Redesign of European Cities se konaly ve dnech 18.–19. 9. 2011. Předseda EFAP Rob Docter chce využít rovněž následujícího dánského předsednictví EU k tomu, aby Rada EU přijala výše uvedenou iniciativu do své agendy na rok 2012. Uvedl, že EFAP sestavilo odpovědi na dotazy europoslance Vlasáka, které budou k dispozici k připomínkování. Současně skupina EFAP pod vedením Jorge Bonita a jeho spolupracovníků vytvořila studii evropských politik architektury, k níž je rovněž možné zasílat připomínky. Připravuje se také kratší verze dokumentu pro jednání s vládami.

V nejbližších dvou letech proběhnou konference EFAP v Dánsku, na Kypru a v Irsku, které se v rámci předsednictví EU rovněž zaměří při zasedáních EFAP na ovlivňování evropských politik s cílem zasahovat do národních předpisů a ovlivňovat jejich obsah.

Polský časopis Zawód: Architekt 4/11 publikuje rozhovor s koordinátorem konference EFAP 2011/PL, architektem Pawlem Kobylańským z Polské komory architektů (IARP). Vyzdvihuje aktivity spojené s podpisem Memoranda o vzdělávání a architektuře, k němuž došlo na pražské konferenci EFAP v roce 2009 během českého předsednictví EU.

Sled událostí můžeme jednoznačně považovat za úspěch ČKA na evropské architektonické půdě a za výsledek práce ČKA v ACE (Evropské radě architektů) a EFAP.

Tomáš Jiránek, Kateřina Folprechtová, Markéta Pražanová

PŘÍPRAVA POLITIKY ARCHITEKTURY V CHORVATSKU

Stejně jako v ostatních zemích bývalého východního bloku je i v Chorvatsku snaha o prosazení a přijetí dokumentu politika architektury provázena komplikacemi. ČKA zajímalo srovnání se situací v ČR. Podle sdělení architektky Dušanky Šimunović z Komory architektů Chorvatské republiky (CCA) z října letošního roku jsou jednání náročná a zkušenosti i zde ukazují, že se jedná o běh na dlouhou trať.

Hlavním úkolem CCA je přesvědčit a uvědomit současné politické autority, že je politika architektury veřejným zájmem. Měla by probíhat spolupráce prostřednictvím všech příslušných sociálních faktorů, aby se dosáhlo společného cíle. Pak bude dokument schválen a začleněn do právního řádu. Vysvětlování podstaty politiky architektury je dlouhodobý úkol, například Irsko potřebovalo k přijetí své první politiky architektury 19 let. Nyní ji aktualizuje.

Dne 25. listopadu 2010 Chorvatská komora architektů završila svou několikaletou snahu setkáním zástupců vlády – Ministerstva životního prostředí, územního plánování a stavebnictví, Rady územního plánování Chorvatské republiky, komory architektů a Obce architektů Chorvatska. Podpisem byla stvrzena témata politiky architektury. Prohlášení obsahuje osm oblastí zájmu:

- l vytvořit organizovaný rámec, který umožní pokračovat v přípravě a přijetí dokumentu Politik architektury Chorvatské republiky,
- l podporovat vysoký standard designu a konstrukce jako podporu úsilí o dosažení této iniciativy,
- l dosáhnout konceptu trvale udržitelného rozvoje a podporovat inovace v oblasti architektury s cílem utváření udržitelného životního prostředí v budoucnosti,
- l podpořit požadavek na vysokou kvalitu architektury ve společnosti jako celku,
- l nadále poskytovat, s ohledem na kulturní a uměleckou hodnotu architektury, podporu vzdělávání a zvyšování povědomí o iniciativách, které rozvíjejí zájem o kvalitu a obsah zastavěného prostředí,

- l podporovat využívání znalostí a dovedností v souvislosti s moderní architekturou, která jako komplexní a integrovaný přístup zahrnuje rozvoj stavebního dědictví,
- l stimulovat investice do výzkumu a vývoje směrem k ekologii a trvalé udržitelnosti a směrem k vytváření pracovních příležitostí,
- l zahájit konzultace nejen mezi odbornou veřejností, které přinesou mnohem podrobnější akce, účinky a podporu tohoto prohlášení.

Pracovní skupina založená institucemi, které jsou pod prohlášením podepsány, se bude zabývat všemi otázkami týkajícími se kvality architektonických služeb a stavebního prostředí tak, aby byly realizovány konkrétní kroky směrem k vymezení oblastí činnosti a realizaci závěrů v právním řádu země s cílem nastavit systém řízení a kontroly ve stavebním prostředí.

Více viz <http://www.arhitekti-hka.hr/hr/obavijesti/izrada-dokumentar-arhitektonskih-politika,141.html>

Podpisu memoranda předcházela řada jednání. Na 1. kongresu chorvatských architektů v roce 2004 sekce architektů z Chorvatské komory architektů a stavebních inženýrů (HKAIG) a Obec chorvatských architektů (CAA) převzaly iniciativu k vývoji a přijetí dokumentu politiky architektury. Podnět pokračoval i na 2. kongresu chorvatských architektů v roce 2007. Na 3. kongresu v roce 2010, nazvaném „Apolitika 2013“, byly pokyny pro vznik chorvatských politik architektury podpořeny a práce na definování a vývoji dokumentu začaly.

Kateřina Folprechtová, Tomáš Jiránek

PRÁVNÍ OCHRANA ARCHITEKTONICKÉHO DÍLA

Dne 22. 11. 2011 proběhl v Bratislavě seminář na téma „Architektonické dielo a jeho právná ochrana“ organizovaný Slovenskou komorou architektů. Jako přednášející se účastnili prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc., působící na Právnické fakultě UPJŠ v Košicích, renomovaný odborník na autorské právo, a JUDr. Eduard Szattler, Ph.D.

Na Slovensku jsou autorská práva upravena zejména zákonem č. 618/2003 Z.z., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále „SAZ“), jehož obsah do značné míry odpovídá českému autorskému zákonu č. 121/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále „ČAZ“). Bylo zajímavé si poslechnout, co slovenští architekti (kteří byli převážujícími účastníky semináře) považují za nejpálčivější autorskopravní otázky, a mít možnost srovnat právní názory místních právních autorit s převážujícími právními názory uplatňovanými v českém prostředí.

Definice autorského díla dle SAZ odpovídá definici ČAZ s jedním rozdílem. Dle SAZ je autorským dílem dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je výsledkem vlastní tvořivé duševní činnosti autora. Oproti definici ČAZ chybí důraz na jedinečnost takového výsledku. Tento rozdíl však v praxi zjevně nepůsobí rozdíl při výkladu pojmu. Jak přednášející uvedli, ani na Slovensku není za autorské dílo považováno např. statické řešení stavby, u něhož by se mohlo zdát, že právě jeho „nejedinečnost“ je tím, co jej z režimu autorského zákona vyjímá.

Jiná úprava a zřejmě i aplikace autorského zákona se na Slovensku uplatňuje ve vztahu k myšlence obsažené v autorském díle. Dle ČAZ „Dílem podle autorského zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, způsob, systém, metoda (...) a podobný předmět sám o sobě.“ Formulace SAZ zní na první pohled podobně; zákon uvádí, že „Ochrana podle tohoto zákona se nevztahuje na a) myšlenku...“ Důsledky tohoto rozdílu jsou však markantní. Dle výkladu přednášejících není na Slovensku myšlenka jakožto součást autorského díla chráněna, což vede k důsledkům pro autory velmi nepřijemným. Například v průběhu architektonicko-urbanistické soutěže na územní plán nebrání pořizovateli územního plánu nic v tom, aby z obdržených návrhů dle libosti vybral myšlenky, které se mu zamlouvají, a o ty obohatil vítězný návrh. Důsledky tohoto výkladu zákona jsou dle mého názoru autorskopravně neakceptovatelné a vedou k popření smyslu autorskopravní ochrany.

Slovenský AZ na rozdíl od ČAZ definuje architektonické dílo. Rozumí jím architektonické zobrazení tvořivé myšlenky autora, zejména grafické a plastické zobrazení architektonického řešení stavby nebo urbanistického uspořádání území, a dále dílo zahradní, interiérové a scénické architektury a dílo stavebního designu. Tato definice však slovenským teoretikům příliš nepomáhá v zodpovězení otázky (vznášené často u nás, za kritiky nedostatečnosti právní úpravy), zda je stavba jednou z forem architektonického díla, či jeho pouhou rozmnoženinou. O tomto problému probíhaly na semináři vzrušené dohady, které nakonec vedly k rozchodu názorů přednášejících, kdy se prof. Vojčík přiklonil k výkladu, že je stavbu třeba považovat za jednu z forem autorského díla.

Poměrně významnou odlišností obou národních autorských zákonů je licenční smlouva, která musí mít dle SAZ písemnou formu. Důsledkem této skutečnosti je nutnost sepsat licenční smlouvu ke každému projektu, jelikož bez ní nemá objednatel právo k jejímu užití formou realizace stavby. Licenční smlouvy samozřejmě zhusta uzavírány nejsou a takto jsou zákonná autorská práva porušována takřka permanentně. To jistě přispívá k celkovému pohledu na autorská práva architektů jako na práva porušovaná a v praxi nevynucovaná a nevynutitelná.

Slovenská komora od roku 2005 vede Registr architektonických děl. Za poplatek je do něj možné zapsat architektonické autorské dílo, zápis vytváří pro případ sporu zákonnou domněnku autorství. Registr slouží ke snadnému zjištění autora architektonických děl a má tak preventivně působit proti porušování autorských práv.

Za hlavní problém se na Slovensku podobně jako u nás považuje nevyhnutelnost autorskopravních nároků, způsobená částečně skutečností, že jsou architekti málokdy ochotni jít do dlouhých právních sporů s nejistými výsledky. Na rozdíl od ČR na Slovensku nefungují v autorskopravních sporech specializované soudní senáty, což má za následek značnou nepředvídatelnost soudního rozhodování.

Eva Faltusová

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 16. 8. do 20. 11. 2011 upozorňujeme zejména na:

- █ zákon č. 258/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- █ vyhlášku č. 238/2011 Sb. ze dne 10. srpna 2011 o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch
- █ vyhlášku č. 268/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb
- █ vyhlášku č. 319/2011 Sb., o stanovení ochranných pásem přírodního léčivého zdroje minerální vody v Buchlovicích a vymezení konkrétních ochranných opatření
- █ vyhlášku č. 320/2011 Sb., o vyhlášení Národní přírodní památky Polabská černava a stanovení jejích bližších ochranných podmínek
- █ vyhlášku č. 321/2011 Sb., o vyhlášení Národní přírodní památky Slatinná louka u Velenky a stanovení jejích bližších ochranných podmínek
- █ vyhlášku č. 322/2011 Sb., o vyhlášení Národní přírodní památky Švařec a stanovení jejích bližších ochranných podmínek
- █ vyhlášku č. 323/2011 Sb., o zrušení některých právních předpisů o vyhlášení zvláště chráněných území

- █ vyhlášku č. 324/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 46/2010 Sb., o příslušnosti správ národních parků a správ chráněných krajinných oblastí k výkonu státní správy ve správních obvodech tvořených národními přírodními rezervacemi, národními přírodními památkami a jejich ochrannými pásmy, ve znění pozdějších předpisů
- █ vyhlášku č. 336/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasu a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění pozdějších předpisů
- █ vyhlášku č. 337/2011 Sb., o energetickém štítkování a ekodesignu výrobků spojených se spotřebou energie
- █ nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- █ nařízení vlády č. 283/2011 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů
- █ nařízení vlády č. 295/2011 Sb., o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění

Připravila Eva Faltusová

OTP A OTPP STÁLE TERČEM KRITIKY

Obecnými požadavky na výstavbu se dle definice uvedené v § 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona rozumí obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby stanovené prováděcími právními předpisy a dále obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobami s mentálním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace, stanovené prováděcím právním předpisem.

Na základě zmocnění v § 194 stavebního zákona takový prováděcí právní předpis vydává jednak Ministerstvo pro místní rozvoj, a to pro území ČR, a dále hlavní město Praha, které má pro specifickou zastavovací podmínky hlavního města možnost vydat v přenesené působnosti předpis vlastní (pro úplnost třeba doplnit, že speciální působnost k vydání předpisu pro určité druhy staveb má také Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo dopravy a ministerstvo průmyslu a obchodu). Účelem tohoto podzákoného právního předpisu je v nezbytné míře rozpracovat úpravu, která je obsažena ve stavebním zákoně. Vyhláška je navázána na umístování staveb (vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území) a na zpracování projektové dokumentace k ohlašování staveb a k žádostem o stavební povolení a dále na provádění a užívání staveb. Stavebně technické požadavky se odvíjejí od šesti základních požadavků na vlastnosti staveb podle Směrnice Rady ES č. 89/106/EHS, a to vlastnosti mechanické odolnosti a stability, požární bezpečnosti, hygieny, ochrany zdraví, zdravých životních podmínek a životního prostředí, bezpečnosti při užívání, úspory energie a tepelné ochrany. Tyto základní požadavky mají být doplněny v jednotlivých případech dalšími požadav-

ky, které se odvíjí podle specifických podmínek ČR, respektive hlavního města Prahy. V současné době jsou prováděcími právními předpisy obsahujícími obecné technické požadavky zejména vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, pro území hlavního města potom vyhláška č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze. Oba předpisy jsou terčem časté kritiky ze strany odborné veřejnosti, které jim vyčítá nepřiměřenost a neodůvodněnost, s jakou omezují práva občanů bezpečnějším ustanovením, která neodůvodněně zakazují či příkazují určitá stavebně technická řešení. Problematické je také odkazování na tzv. normové hodnoty, které jsou součástí textu předpisu a nekontrolované se tak stávají součástí právního řádu.

V současné době pražský magistrát připravuje pro území hlavního města Prahy vyhlášku novou. Tato aktivita vzbudila nejprve naději, že se novým předpisem situace posune k lepšímu. Poté, co měla ČKA a odborná veřejnost možnost se s návrhem nového předpisu seznámit, je zřejmé, že se magistrát hl. města vydal cestou přesně opačnou.

Eva Faltusová

NÁVRH NOVÝCH PŘEDPISŮ PRO VÝSTAVBU NIČÍ MĚSTO PRAHU

Předkládaný návrh obecně technických předpisů pro výstavbu v hlavním městě Praze (OTP) je tragédií pro Prahu. Zabraňuje stavět tradiční město a podporuje rozvleklou zástavbu tzv. sídelní kaše. Podle nových předpisů můžeme zapomenout na městské ulice, bulváry, náměstí, ale i příjemná zákoutí. Navržené předpisy nám kompaktní město, kde mohou vznikat kvalitní veřejná prostranství, zakazují a místo toho nás nutí k výstavbě soliterních roztroušených budov, jak je známe na sídlišťích nebo na předměstích.

Předpisy nereflktují nové poznatky v oboru urbanismu a architektury. Ve vyspělých zemích západní Evropy se již přes 50 let řeší problém roztažování měst a hledají se cesty, jak tradici měst udržet. Ještě do druhé světové války se rozvoj města vždy spojoval s jeho plošným zvětšováním. Dnešní agenda je ale opačná – řeší se kvalita městského prostředí, nikoli kvantita. Rozvleklé město je extrémně drahé v nákladech na veřejnou a dopravní infrastrukturu. Zájemem vyspělých měst je tyto náklady šetřit a raději financovat parky, úpravy náměstí nebo veřejné instituce. A kam kráčí Praha? Na žebříčku světového srovnání kvality života ve městech jsme na 70. místě! Přitom blízka Vídeň je již dva roky na prvním místě. Následují města jako Curych, Ženeva, Frankfurt, Mnichov, Kodaň a mnohá další. Tato města mají jedno společné – zabývají se kvalitou městského prostředí a mají za cíl stavět kompaktní město. Praha jde, zdá se, úplně opačným směrem – svým novým předpisem podporuje negativní projevy suburbanizace, místo toho, aby umožnila stavět příjemné a obyvatelné městské prostředí.

Nový stavební zákon aktuálně definuje požadavky na ochranu krajiny, na ochranu nezastavěného území a na hospodárné využívání území. Jedině tak je možné účinně naplňovat ideu trvale udržitelného rozvoje. Podobně mluví i vládou schválená politika územního rozvoje ČR, kde se dokonce požaduje omezení negativních vlivů suburbanizace. Stejně uvažování je obsaženo i v mnoha doporučeních a zprávách Komise evropských společností. Odborníci se shodují, že je lepší kompaktní město s volnou krajinou okolo sebe než nákladná sídelní kaše spojující města v jednu rozvleklou zástavbu, jež není ani městem, ani vesnicí. Proč se konkrétní dílčí předpis neřídí těmi vyššími?

Boj nového předpisu proti tradičnímu městskému prostředí je skrytě čitelný v mnoha ustanoveních. Nejklíčovější je však v oddílu o odstupu staveb, kde se vyžaduje, aby domy byly od sebe vzdálené minimálně na výšku jedné z vyšších protilehlých fasád. Místo toho, aby domy spolu vytvářely pěkné ulice a náměstí, tak musejí stát daleko od sebe jako ne-

kde v panelovém sídlišti s prapodivnými neudržovanými plochami nikoho. Dalším nedobrym požadavkem jsou skutečně přehnané požadavky na stavění parkovišť, které nemají ve vyspělých městech Evropě obdoby. V centrálních částech měst se snaží z pochopitelných důvodů individuální automobilovou dopravu omezit, ne ji podporovat. Praha naopak stavebníky ke stavbě podzemních parkovišť nutí a zvyšuje tak intenzitu provozu. Jak se potom dá ve městě bydlet? V jiné části předpisu si zase přečteme, že není možné zvyšovat zástavbu v ulici. Jak je možné toto paušálně stanovit? To je naše město nyní v situaci, kdy můžeme říci, že je hotové, že se má v dnešním stavu zakonzervovat, že se už nesmí dál vyvíjet? Kompaktní, řekněme hotové město, je zhruba na 20 % zastavěného území Prahy. A co těch zbylých 80 %? Jinde se zase dozvíme, že stromořadí v ulici můžeme umístit, kde to dovolí bezpečnost provozu. Proč zde musí tato věta být? Samozřejmě že projekt musí splnit bezpečnost provozu. Zdá se mně, že toto je přesně argument pro ty, kdo stromy v ulicích nechťejí. Bude to podobné jako s kácením alejí na okresních silnicích. Chceme dálnice ve městě, nebo městské bulváry s alejemi, chodníky a zahrádkami kaváren a restaurací?

Stavební předpis v sobě také pro běžného občana obsahuje řadu záhad. Na celkem 92 místech se nařízení odkazuje na normy. Ty ovšem nejsou závazné, ale doporučené – neprocházejí žádným schvalovacím legislativním procesem. Jenže tím, že technický předpis např. banálně oznámí, že rozměry jsou „dány normovými hodnotami“, aniž by se obtěžoval říci, jaké to jsou, se najednou tyto části norem stávají pro všechny občany Prahy závazné. Normy nejsou součástí právního řádu ČR, nejsou volně k dispozici a jsou velmi drahé. Proč nejsou tyto požadavky převedeny do textu, aby si je občané mohli sami přečíst? Asi proto, že by předpis měl o 200 až 300 stran navíc. Je to skutečně veřejný zájem, nás Pražanů? Chceme být městem kultury a pěstovat městské prostředí, nebo společenstvím barbarů? Chceme být v centru, nebo na okraji Evropy?

Pavel Hnilička

Text byl součástí vyjádření ČKA k OTPP.

KE KATEGORIZACI ZNALECKÝCH OBORŮ A ODVĚTVÍ

Česká komora architektů zaslala 30. září 2011 na Ministerstvo spravedlnosti své náměty k přípravě nové kategorizace znaleckých oborů a odvětví pro architekturu, urbanismus a krajinářskou architekturu, stavebnictví, ekologii a ochranu životního prostředí, kulturní dědictví a památkovou péči a společenské vědy. Navázala tak na otázky, které od ministerstva obdržela, a na rozhovor s náměstkem Melzerem. Názor je výsledkem rozsáhlých úvah a debat, které jsou na toto téma vedeny již více než rok.

Základní výhrady k dosavadní struktuře znaleckých oborů a odvětví, jakož i k rozhodování o zápisu do seznamu soudních znalců přednesli zástupci ČKA na několika setkáních s představiteli Ministerstva spravedlnosti. Dosavadní nomenklatura prakticky zcela eliminovala architekturu a související obory a rozpustila ji do „stavebnictví“.

1. Jak by podle vašeho odborného názoru měla znít definice specifikační příslušný obor, resp. jak by měla být definována jeho obsahová náplň?

Základní definice oboru ARCHITEKTURA: „Ucelené navrhování, plánování a projektování území (včetně krajiny), staveb a interiérů (včetně jejich změn a obnovy), a to z hledisek estetických a obecně kulturních, materiálových a konstrukčních, technických a technologických, dispozičních a provozních (uživatelských) a ekonomických.“

Architektonickou praxí se rozumí výkon odborných činností a poskytování odborných služeb při plánování krajiny a osídlení (obcí a měst), při vypracovávání architektonických návrhů, návrhů konstrukcí, obnovy, restaurování, rekonstrukcí nebo úprav budov, popřípadě jejich souborů. Tyto profesní služby obsahují rovněž plánování využití území, přípravou činností předprojektovou, úplnou činnost projektovou, modelování, grafické zpracování, zpracování specifikací a technické dokumentace, koordinaci technické dokumentace připravené jinými, k tomu kvalifikovanými specialisty a poradci – inženýry, zahradními architekty, dále rozpočtovou a administrativní činnost při výstavbě, autorský a investorský technický dozor a řízení projektu.

2. Souhlasíte s navrženou strukturou příslušného oboru? Pokud ne, jak by dle vašeho názoru měla tato struktura vypadat? Ke své odpovědi, prosíme, uveďte důvody, které vás k danému názoru vedou.

Název příslušného znaleckého oboru: „Architektura“

Vnitřní strukturování oboru ARCHITEKTURA pro účely kategorizace znaleckých oborů musí respektovat standardní členění oboru tak, jak je zažito v běžné odborné praxi i ve stávajícím systému odborného vzdělávání:

- ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ: urbanismus; krajinářská architektura; plánování územních systémů ekologické stability.
- NAVRHOVÁNÍ A PROJEKTOVÁNÍ (STAVEB): staveb pozemních; staveb inženýrských; staveb technologických; parků a zahrad.
- NAVRHOVÁNÍ INTERIÉRŮ: navrhování interiérů staveb; design nábytku a zařizovacích předmětů; výstavnictví; scénografie.

Zároveň je ovšem třeba vycházet z obvyklých a odůvodněných znaleckých úkolů, které se člení přibližně do těchto tematických skupin:

- a) správnost a úplnost, resp. neúplnost dokumentace (vady dokumentace) projektové/plánovací;
- b) vady staveb a škody na stavbách;
- c) autorská práva (neoprávněný zásah do projektové či plánovací dokumentace) a oceňování licenčních plateb;
- d) oceňování projektových prací (projektové/plánovací dokumentace) a výpočet rozpočtových nákladů;
- e) historická hodnota a památková péče (ochrana);
- f) krajinná hodnota a krajinná péče (ochrana).

3. Měla by být odvětví příslušného oboru dále upřesňována specializacemi? Případné specializace, prosím, vyjmenujte, včetně vyjádření, do jaké míry by měly být pro znalce závazné (do jaké míry by mohli poskytovat posudky mimo stanovenou specializaci)?

Základní struktura oboru, jak je uvedena výše, ovšem předpokládá další dílčí členění na podobory a specializace tak, jak je tomu i v běžné praxi. Například jedním z podoborů navrhování a projektování pozemních staveb je navrhování a projektování staveb pro bydlení, přičemž v dalším stupni se tento podobor člení mimo jiné na specializaci navrhování a projektování staveb pro dočasné ubytování, kterou lze dále členit podle rozsahu, typu, standardu atd. A ve všech takovýchto podoborech a spe-

cializacích lze právem předpokládat potřebu i schopnost specializované znalecké činnosti.

Proto by systém znaleckých specializací měl zůstat otevřený, aby mohl reagovat na reálné a vyvíjející se potřeby znalecké praxe.

Zároveň by systém měl být hierarchicky uspořádán tak, aby znalecké oprávnění ve vyšším (širším) podoboru/specializaci zahrnovalo automaticky oprávnění ke znalecké činnosti ve všech podřazených specializacích. Zároveň by však bylo možno udělovat i užší znalecké oprávnění v těchto jednotlivých specializacích, které by ovšem neopravňovalo k výkonu znalecké činnosti ve specializaci, příp. podoboru nadřazeném(m).

K odpovědnosti znalce s vyšším (širším) oprávněním by přitom patřilo zodpovědné zvážení vlastních znaleckých schopností v případě konkrétního značně specializovaného znaleckého úkolu.

4. Jaké by podle vašeho odborného názoru měly být kvalifikační předpoklady pro výkon znalecké činnosti v příslušném oboru?

Základním kvalifikačním předpokladem by mělo být absolutorium příslušného vysokoškolského vzdělání, fakultativním předpokladem by pak měla být příslušná autorizace (podle zákona č. 360/1992 Sb.), popř. akademická či vědecká funkce/hodnost (přednášková a publikační činnost).

Dalším kvalifikačním předpokladem by měla být odborná znalecká zkouška, vykonaná např. před zvláštní zkušební komisí příslušné profesní komory – v případě oboru „architektura“ je to Česká komora architektů, zřízená zákonem č. 360/1992 Sb. Odborná znalecká zkouška by měla splňovat náležitosti certifikace osob podle evropské směrnice 17 024, aby umožňovala evropskou kompatibilitu českých znalců.

5. Jakou podobu by podle vašeho odborného názoru mělo mít další vzdělávání znalců v příslušném oboru?

Další vzdělávání znalců by mělo mít podobu specializovaných znaleckých kurzů a seminářů pořádaných příslušnou profesní komorou, za případné spolupráce s obdobnými zahraničními odbornými institucemi, popřípadě ve spolupráci a v součinnosti se školami s uznaným anebo příbuzným vzděláním. Mělo by být provázáno se systémem kontroly kvality znalecké činnosti – např. v pětiletých cyklech, v nichž by se revidovalo či prodloužovalo znalecké oprávnění.

Vzdělávací ústavy s uznaným vzděláním pro autorizace v uvedených oborech: Fakulta architektury ČVUT v Praze; Fakulta architektury VUT v Brně; Fakulta umění a architektury TU v Liberci; Škola architektury AVU v Praze; VŠUP v Praze; Zahradnická fakulta Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně.

Vzdělávací ústavy s příbuzným vzděláním pro autorizace v uvedených oborech: Fakulta stavební – obor Architektura a urbanismus ČVUT v Praze, Fakulta stavební – obor Architektura a urbanismus VUT v Brně, Fakulta stavební – obor Architektura Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě.

Dovolujeme připomenout závažnost takových témat, jakými jsou znalecký tarif a lhůta splatnosti znaleckého. Bylo by podle našeho názoru totiž iluzí domnívat se, že se znalecké činnosti budou se vši důkladností a erudicí věnovat vsutku významní odborníci, pokud by tak museli činit na úkor vlastní slušně honorované odborné činnosti – výměnou za nízké a pozdě vyplácené znalecké. Vysoce odborná práce má svoji cenu, a to i pro účastníky soudního sporu, kteří – alespoň v případě sporů z našeho oboru – zpravidla před soudem hájí vlastní ekonomické zájmy a za kvalitní znalecké posouzení jsou tudíž připraveni přiměřeně zaplatit. Chápeme, že v oblasti trestního řízení je problematika hrazení nákladů znaleckého posouzení poněkud odlišná, nicméně tato skutečnost by neměla být překážkou nastolení reálných odměn za znaleckou činnost vyplácených ve standardních lhůtách splatnosti.

Zpracovali Martin Peterka, Jiří Plos a Jan Sapák,
pracovní skupina představenstva ČKA pro legislativu

Kráčeno redakci.

ODPOVĚDI NA ČASTO KLADENÉ DOTAZY

K MOŽNOSTI UDĚLENÍ VÝJIMKY Z POŽADAVKŮ OTP PŘI REKONSTRUKCI KULTURNÍ PAMÁTKY

Projektujeme rekonstrukci nemovité kulturní památky (kláštera), jejíž část slouží jako školské zařízení. Dostali jsme se do střetu s požadavkem OTP na světlé výšky místností. Je možné, aby stavební úřad povolil v tomto případě výjimku z ustanovení vyhlášky?

V uvedeném případě dochází k setkání několika vzájemně kolizních skutečností, mezi nimiž bude nutné rozhodnout. Na jedné straně stojí obecně technické požadavky na stavby, na druhé straně nemovitá kulturní památka, jejíž obnova a nové funkční využití je více než žádoucí, přičemž možnosti přestavby jsou – s ohledem na její charakter – pochopitelně omezené. Z hlediska ochrany zájmů na úseku technických podmínek a požadavků na stavby je rozhodnou právní úpravou zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, který se problematikou technických požadavků na stavby zabývá v několika ustanoveních. Prováděcí vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, nepříměně a často neodůvodněně omezuje práva občanů bezpočtem restriktivních opatření, regulace v textu předpokládají často více či méně skryté potřebu udělení výjimky. Dle § 169 odst. 2 stavebního zákona platí, že výjimku z obecných technických požadavků na výstavbu lze v jednotlivých odůvodněných případech povolit pouze z těch ustanovení prováděcího právního předpisu, ze kterých tento předpis povolení výjimky výslovně umožňuje, a jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví, života osob a sousední pozemky nebo stavby. Požadavky na světlou výšku místností staveb školských zařízení upravuje čl. 59 odst. 1, z něhož předpis v čl. 63 povolení výjimky neumožňuje. I přes tuto skutečnost se ovšem domníváme, že povolení výjimky je v tomto případě na místě. Při rozhodování je třeba brát v úvahu podstatnou součást rozhodované věci, která je ve smyslu priorit dokonce prvořadá, jíž je péče o památkový fond, jeho obnova a nalezení vhodných funkcí. V této souvislosti je nutné přihlížet k souvisejícím předpisům o památkové péči spolu se základními ustanoveními mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána. Rozhodnutí stavebního úřadu by mělo sledovat především smysl a účel rozhodované věci. Je tudíž nezbytné zkoumat, zda jsou při navrhovaných parametrech zajištěny základní požadavky funkčnosti. Pro stavbu jsou určující určité principy popsáné ve stavebním zákoně, zejména zda stavba jako celek, její jednotlivé části a prvky vyhovují požadavkům na mechanickou odolnost a stabilitu, požární bezpečnost a hygienu, ochranu zdraví a životního prostředí, bezpečnost při udržování a užívání stavby včetně bezbariérového užívání stavby, ochranu proti hluku a úsporu energie a ochranu tepla. Pokud bude stavební úřad postupovat čistě formalisticky a zohledňovat pouze doslovné znění předpisů bez ohledu na jejich účel, pak zřejmě výjimku z dotčeného ustanovení nepovolí a po formální stránce tomuto rozhodnutí nebude možné nic vytknout. Jsme však názoru, že by měl v tomto případě vzít v úvahu ustanovení zákona o státní památkové péči a pravidla obecné správy uvedená v § 2 až § 8 správního řádu a výjimku povolit.

POVAHA ÚZEMNÍHO PLÁNU Z AUTORSKOPRÁVNÍHO HLEDISKA

Jaké má postavení zpracovatel územního plánu, pokud se provádí jeho změna? Musí ji město zadat témuž autorovi?

Územní plán se podle § 3 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů, považuje za tzv. úřední dílo, které se ve veřejném zájmu vylučuje z autorskopravní ochrany. Znamená to, že jakmile je územní plán jako opatření obecné povahy vydán, nemůže dále jeho zpracovatel uplatňovat autorská práva, tedy nemá dále právo na nedotknutelnost ani není třeba získat jeho souhlas ke změně nebo zásahu do tohoto úředního díla. Z tohoto hlediska tedy město není povinno zadávat změnu územního plánu jeho původním autorům. Považujeme však za vhodné změny se zpracovateli vždy alespoň konzultovat.

PLÁNOVACÍ SMLOUVA PODLE STAVEBNÍHO ZÁKONA

Stavební úřad podmiňuje vydání územního rozhodnutí předložením plánovací smlouvy uzavřené s obcí a požaduje po klientovi náhradu nákladů za vybudování pozemní komunikace, kterou budou v bu-

doucnosti používat i další vlastníci nemovitostí. Není tento postup diskriminační?

Plánovací smlouva je instrument, který do právního řádu přinesl stavební zákon č. 183/2006 Sb. Může se uplatnit jednak v procesu vydávání regulačního plánu podle § 66 stavebního zákona nebo, jak je tomu v dotazovaném případě, při vydání územního rozhodnutí podle § 88. Podle § 88 stavební úřad přeruší územní řízení v případě, že záměr klade takové požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, že jej nelze bez vybudování příslušných nových staveb a zařízení nebo úpravy stávajících realizovat, a zároveň vyzve žadatele k předložení plánovací smlouvy. Počítá se přitom s finanční spoluúčastí vlastníka pozemku; ta může dosáhnout až sta procent. Pokud budou z vytvořené infrastruktury benefitovat také vlastníci dalších pozemků, lze na místo žádosti o územní rozhodnutí zvážit podání žádosti o vydání regulačního plánu na žádost, který by mohl potřebné (a některá další) územní rozhodnutí nahradit. V rámci tohoto procesu byste s dotčenými vlastníky pozemků uzavřel tzv. dohodu o parcelaci, jejímž obsahem by byl jejich souhlas se záměrem a souhlas s rozdělením prospěchů a nákladů spojených s jeho realizací. K uzavírání plánovacích smluv vydalo v červnu 2010 metodický pokyn Ministerstvo pro místní rozvoj.

K ZADÁVACÍM PODMÍNKÁM VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Má zadavatel veřejné zakázky právo požadovat v rámci kvalifikačních předpokladů živnostenský list?

Požadavek na živnostenské oprávnění autorizovaných architektů se v zadávacích podmínkách veřejných zakázek objevuje poměrně často. Je však třeba uvést, že se jedná o požadavek, který je v rozporu s § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení ukládá všem veřejným zadavatelům při zadávání veřejné zakázky (a to i tzv. zakázky malého rozsahu, kde zadávací řízení nemusí probíhat podle ZVZ) postupovat v souladu se zásadami transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Autorizovaní architekti mohou svou profesi vykonávat podle volby jako svobodní architekti, jako osoby vykonávající činnost podle živnostenského zákona, jako zaměstnanci v pracovním poměru nebo jako společníci veřejné obchodní společnosti. Mezi „svobodným“ a „živnostenským“ výkonem profese přitom není, mimo existence živnostenského oprávnění, žádného faktického rozdílu. Je tedy v rozporu se zásadou zákazu diskriminace požadovat v rámci kvalifikačních předpokladů jedno či druhé. Veřejní zadavatelé tento požadavek často uvádí z důvodu neznalosti právních poměrů a často stačí je na tento fakt upozornit, případně o totéž požádat Kancelář ČKA.

K SMLUVNÍM UJEDNÁNÍM O NÁHRADĚ ŠKODY VS UJEDNÁNÍ O SANKCI

Ve smlouvě o dílo na zhotovení projektové dokumentace jsme s investorem smluvili sankci za vícepráce vzniklé chybou v projektové dokumentaci. Pojišťovna mi oznámila, že v případě vzniku škody tuto sankci v rámci pojištění neuhradí. Je tento postup pojišťovny správný?

Profesní pojištění architekta se sjednává typicky v rozsahu krytí škod, které architekt způsobí v souvislosti se svou odbornou činností jinému na zdraví či životě či ve formě hmotné škody. Škoda v českém právu znamená újmu, kterou poškozený utrpí konáním (či nekonáním) osoby odpovědné za škodu na majetku či zdraví. Účelem smluvních ustanovení o náhradě škody je tedy nahradit poškozenému to, o co se snížil jeho majetek v důsledku jednání odpovědné osoby. Vedle toho sankce, která má podobu tzv. smluvní pokuty, je zajišťovacím instrumentem, jehož primárním cílem je vynutit na povinné straně splnění smluvní povinnosti, případně ji za takové nesplnění potrestat. Smluvní pokutu však lze užít také jako prostředek uhrazení vzniklé škody. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, který obsahuje základní právní úpravu smluvní pokuty, uvádí, že pokud z ujednání účastníků smlouvy nevyplývá opak, není poškozený oprávněn vymáhat náhradu škody, která je kryta smluvní pokutou. V případě, že by nastala tato situace, tedy investorovi by na základě Vašeho jednání vznikla škoda, na jejíž úhradu by se použila smluvní pokuta, pak se domnívám, že by její úhradu profesní pojištění pravděpodobně pokrývalo. Je však možné, že by se pojišťovna vyplacení náhrady škody ve formě smluvní pokuty bránila. Vzhledem k tomu, že otázka, zda si strany sjednají smluvní pokutu, a její výše je do značné míry otázkou smluvní volnosti, je zřejmé, že se na ni většinou

případů profesní pojištění vztahovat nebude. Pokud je účelem smluvné smluvní pokuty zejména krytí škody, doporučujeme změnu formulace ve smlouvě a ustanovení zařadit pod hlavičku „náhrada škody“.

ného odkladu ji neuplatnil. Ve vaší záležitosti bude tedy nutné prokázat, že jste s příbuzenským vztahem rozhodujícího úředníka a účastníka nebyl dříve obeznámen.

Eva Faltusová

K OTÁZCE PODJATOSTI SPRÁVNÍHO ORGÁNU

V řízení o vydání územního rozhodnutí rozhodoval příbuzný souseda, který nesouhlasí s naším stavebním záměrem. Po vydání rozhodnutí je zcela zřejmé, že rozhodoval zaujatě. Podali jsme námitku podjatosti, ale bylo nám řečeno, že to již není možné.

Podjatost úřední osoby je upravena v § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Pro podjatost je z rozhodování vyloučena každá osoba, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti. Z tohoto hlediska dělíme podjatost na tzv. podjatost osobní a věcnou. Případ, který uvádíte, nepochybně naplňuje náležitosti osobní podjatosti. Pro úspěšné namítnutí podjatosti však správní řád v zájmu dodržení zásad rychlosti a hospodárnosti správního řízení podmínku, že účastník musí podjatost namítat, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbyteč-

Všechny odpovědi jsou zároveň uveřejňovány na www.cka.cc v rubrice legislativa – právní servis.

PRÁVNÍ SERVIS PRO AUTORIZOVANÉ ARCHITEKTY

Právní servis a bezplatné konzultace zajišťuje pro všechny autorizované architekty od ledna 2011 nově koncipovaná právní poradna v rámci Kanceláře ČKA – JUDr. PhDr. Jiří Plos a Mgr. Eva Faltusová, kteří se specializují zejména na autorské, stavební a obchodní právo.

Kontakt: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1, tel.: 257 532 287, e-mail: eva.faltusova@cka.cc, jiri.plos@cka.cc.

PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VE VÝSTAVBĚ

Aktuální souhrnný přehled (seznam) právních předpisů pro autorizované architekty, inženýry a techniky činné ve výstavbě k 14. 10. 2011 je umístěn na www.cka.cc v rubrice Legislativa. Upozorňujeme na rozsáhlou novelu energetického zákona.

Obsah dokumentu:

1. Ústavní rámec

2. Výstavba

3. Veřejná správa

4. Péče o zdravé životní podmínky

5. Péče o přírodní a krajinné bohatství

6. Péče o kulturní bohatství (památková péče)

7. Vzdělávání – věda a výzkum, školství

8. Informace, informační systémy a státní statistika

9. Infrastruktura

DOBŘE SJEDNANÉ POJIŠTĚNÍ JE DŮLEŽITÉ

Hodně architektů zvažuje, proč si sjednat připojištění nad rámec základního pojištění, když 200 000 Kč ze základního pojištění může být dostatečné s ohledem na škodu, kterou mohou způsobit. Je však nutno poznamenat, že i zcela banální chybou, přehlédnutím nebo chybou subdodávky v projektové dokumentaci lze způsobit nemalé škody, které mohou architekta nemile překvapit a způsobit mu i existenční starosti.

RETROAKTIVNÍ KRYTÍ

Problém může nastat také v případě, že se při změně pojistitele nebo v případě odhlášení se a znovupřihlášení do základního pojištění nesprávně nastaví retroaktivní datum pojistného krytí. Takové pojištění pak také neposkytuje tu správnou pojistnou ochranu zejména pro projekty, které architekt realizoval v minulosti – bez dobře nastaveného retroaktivního krytí nejsou pojištěny. Také pouhá povědomost o okolnosti či povědomost o uplatněném nároku na náhradu škody (byť architekt odpovídnost neuznává) znamená, že při změně pojistitele nebo v případě znovuvstoupení do základního pojištění pojišťovna pojistné plnění odmítne, pokud je architekt následně soudem uznán odpovědným.

POJIŠTĚNÍ ARCHITEKTA JAKO SUBDODAVATELE

V některých případech vystupují architekti jako subdodavatelé velkých projekčních společností či velkých architektonických ateliérů. Společně pak na to, že jsou pojištěni v rámci jejich celkového pojištění profesní odpovědnosti za škody. V tomto případě mohou nastat dvě situace. Tou méně obvyklou je situace, kdy architekt či jeho ateliér je subdodavatelem jiné společnosti a je v pojistné smlouvě uveden jmenovitě jako další pojištěný anebo pojistná smlouva obsahuje ustanovení, že pojištění touto pojistnou smlouvou jsou také všichni subdodavatelé. Pak je architekt pojištěn také touto pojistnou smlouvou jako pojištěný. Tato kon-

strukce pojištění je méně obvyklá a znamená, že pojištění takto rozšířené bývá dražší, lze jej sjednat jen výjimečně, a to s jmenovitým uvedením pojištěného subdodavatele. Většina pojistitelů automaticky subdodavatele jako další pojištěné nekryje.

Ve standardních případech, kdy subdodavatelé nejsou explicitně uvedeni jako další pojištění, a to je ta druhá situace, jsou škody způsobené subdodavatelem sice také pojištěné ve vztahu k poškozenému, ale pojistitel pak má právo uplatnit regres vůči subdodavateli. Samozřejmě za předpokladu, že tento subdodavatel plně odpovídá. Tento regres lze uplatnit z profesního pojištění architekta, pokud je tento má řádně sjednané. Takové škody mohou být však mnohem vyšší než 200 000 Kč, které poskytuje základní pojištění! I když je to právo pojistitele, a nikoliv povinnost regres uplatnit, pojistitelé, pokud mají za jednoznačně prokázanou odpovědnost škůdce, regres uplatní vždy.

POJIŠTĚNÍ PŘI POZASTAVENÍ NEBO UKONČENÍ PROFESNÍ ČINNOSTI

Nelze pak pominout ani dobu, kdy se architekt rozhodne svou činnost ukončit a dále projekty nerealizovat. Ani v tomto případě nelze pojištění jen tak opomenout a ukončit jej. Chyby z projektu se mohou objevit až po několika letech, a pokud je pojištění ukončeno, pojistitel pojistné plnění neposkytne. V případě, že se architekt rozhodne svou činnost ukončit, a to

tak, že je jeho autorizace pozastavena na jeho vlastní žádost, nebo mu je autorizace odejmuta, rozhodně doporučujeme v pojištění pokračovat formou udržovacího pojištění za zvýhodněných podmínek a plnou návazností na původně sjednané základní pojištění. Toto pojištění se sjednává na tři roky a lze jej obnovit vždy na další tříleté období. V případě připojištění nebo individuálních pojistných smluv se udržovací pojištění sjednává samostatně dle potřeby. Pokud se sjednává pojištění pro jednotlivé projekty, standardně se udržovací pojištění sjednává minimálně na tři roky.

Proč je výhodné si pojištění sjednat právě u ČSOB Pojišťovny, a. s.?

- ▮ Pojištění je velmi široké a za výhodnou cenu.
- ▮ Pojištěn je výkon činnosti architekta, resp. autorizované osoby, v rozsahu stanoveném zákonem č. 360/1992 Sb.
- ▮ Pojištěním jsou dále kryty tyto další činnosti vykonávané autorizovanými architekty:
 - vypracování průkazů energetické náročnosti budovy,
 - koordinátor BOZP při přípravě stavby ve smyslu odst. 1, § 18 zákona č. 209/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
 - autorizovaný inspektor.
- ▮ Tyto činnosti jsou zahrnuty do pojistného krytí bez přírážky na pojistném.
- ▮ Územní rozsah pojištění je Evropa.
- ▮ V pojištění je ujednána lhůta pro dodatečné oznámení nároků na náhradu škody v případě ukončení pojištění, tzv. „Extended reporting period“, v délce 60 dní.
- ▮ Pojištěnými jsou také odpovědní vedoucí, jednatelé a společníci, kteří jsou považováni za pojištěné, avšak podmínkou je, že tito mají platnou autorizaci. V pojistné smlouvě je zrušena možnost uplatnit případný regres proti nim.
- ▮ Pojištění se také vztahuje na spolupracující architekty a všechny subdodavatele, pokud činnost vykonávali jménem a na účet pojištěného.

- ▮ Automaticky se sjednává pojištění obecné odpovědnosti za škody v základním rozsahu, a to vždy do limitu aktuálně sjednaného pro pojištění profesní odpovědnosti za škody.
- ▮ Připojištění je možno si sjednat za zvýhodněných podmínek až do celkového limitu pojistného plnění ve výši 15 000 000 Kč.

K výše uvedenému lze jen konstatovat, že dobře a odborně nastavené pojištění neznamená jen vynaložené peníze na pojistné, ale významnou možnost eliminovat a uhradit nenadálé a neočekávané nároky na náhradu škody – které vzniknou chybou nebo opomenutím v projektu a které by jinak mohly být pro autorizovanou osobu i likvidační. Proto výši ceny za pojištění je nutno porovnávat s případnou výší možného nároku na náhradu škody + vynaloženými náklady obhajoby.

Kateřina Poláčková,
MARSH, s. r. o.

KONTAKT

MARSH, s. r. o., Na Rybníčku 5/1329, 120 00 Praha 2,
www.marsh.cz

JUDr. Kateřina Poláčková, katerina.polackova@marsh.com,
tel.: 221 418 135, 724 066 526

Anna Vilímová, anna.vilimova@marsh.com,
tel.: 221 418 176, 724 092 376

S účinností od 1. 10. 2004 byla jmenována makléřem ČKA společnost MARSH, s. r. o. Specialisté firmy MARSH poskytují odborné konzultace v oblasti pojištění profesní odpovědnosti za škody, konzultují způsoby sjednání pojištění, obnovu pojistných smluv a nahlášení pojistných událostí pojišťovně.

NOVÍ ČLENOVÉ ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

NOVĚ AUTORIZOVANÉ OSOBY (od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011)

Číslo	Jméno	Typ. autor.
3 834	Ing. arch. Dušek Dan	A
3 835	Ing. arch. Fiala Dalibor	A
3 836	Ing. Kasalová Jindra	KA
3 837	Ing. arch. Horák Radim	A
3 838	Ing. arch. Suchánková Hana	A
3 839	Ing. arch. Závada Antonín	A
3 840	Ing. arch. Foretník Jan, Ph.D.	A
3 841	Ing. arch. Kafka Ondřej	A
3 842	Ing. arch. Doubrava Lukáš	A
3 843	Ing. Friedlová Tereza	KA
3 844	Ing. arch. Kabelková Martina	ÚP
3 845	Ing. arch. Šrom David	A
3 846	Ing. Kovář Michal	ÚSES
3 847	Ing. Holá Lenka	ÚSES
3 848	Dipl. Ing. arch. Nováková Daniela	A
3 849	Ing. arch. Vlček Jan Pavel	A
3 850	Ing. arch. Vecán Vojtěch	A
3 851	MgA. Töpfer David	A
3 852	Ing. arch. Dluhoš Jan	A
3 853	Ing. arch. Šimek Jan	A
3 854	Ing. arch. Ledvínková Simona	A
3 855	Ing. arch. Kocourek Tomáš	A
3 856	Ing. arch. Hujer Martin	A
3 857	Ing. arch. Vogelová Lucie	KA
3 858	Ing. Nováková Lenka	ÚP
3 859	Ing. arch. Březina Jiří	A
3 860	Ing. arch. Vomlelová Dagmar	A
3 861	Ing. arch. Truneček Roman	A

Číslo	Jméno	Typ. autor.
3 862	Ing. arch. Pospíšilová Pavlína	A
3 863	Ing. arch. Dastych Josef	A
3 864	Ing. arch. Švehlík Jiří	A
3 865	Dipl.-Ing. Koten Jiří	A
3 866	Ing. arch. Soukup Lukáš	A
3 867	Ing. arch. Postupa Martin	A
3 868	Dipl.-Ing. Proksa Jan	A
3 869	Ing. arch. Bečička Jura	A
3 870	Ing. arch. Bačura David	A
3 871	Ing. arch. Zábran Jiří	A
3 872	Ing. arch. Buchtová Pavlína	A
3 873	Ing. arch. Macháčková Pavlína	A
3 874	Mgr. A. Hora Radovan	A
3 875	Ing. arch. Baštová Barbara	A
3 876	Ing. arch. Matyáš Jiří	A
3 877	Ing. arch. Márton Jan	A
3 878	Ing. et Ing. arch. Šnajdarová Helena	A
3 879	Ing. arch. Velehradský Tomáš	A
3 880	Ing. arch. Martykán Pavel	A
3 881	Ing. arch. Leskovjan Michal	A
3 882	Ing. arch. Procházka Jan	A
3 883	Ing. arch. Dostál Martin	A
3 884	Ing. arch. Makovský Daniel	A
3 885	Ing. arch. Březina Jan	A
3 886	Ing. arch. Hála Radek	A
3 887	Ing. arch. Šamšula Luděk	A
3 888	Ing. Trtílková Hana	ÚSES
3 889	Ing. Laube Petr	ÚSES

Číslo	Jméno	Typ. autor.
3 890	Ing. arch. Tesař Jan	A
3 891	Ing. arch. Hlaváčková Magdalena	A
3 892	Ing. arch. MgA. Makovcová Klára	A
3 893	Ing. arch. Mališ Bílková Romana	A
3 894	Ing. arch. Chvojková Michaela	A
3 895	Ing. arch. Jiránek Radek	A
3 896	Ing. arch. Červený Jan	A
3 897	Ing. arch. Čapek Michal	A
3 898	Ing. arch. Oblouk Radim	A
3 899	Ing. Brehmová Hana	KA
3 900	Ing. Černý Martin	KA
3 901	Ing. arch. Dvořáková Ivana	A
3 902	Ing. arch. Hrušková Andrea	A
3 903	Dipl.-Ing. Zajícová Jaroslava	A
3 904	Ing. arch. Sláma Zdeněk	A
3 905	Ing. arch. Tomášek Filip	A
3 906	Ing. arch. Moravcová Jana	A
3 907	Ing. arch. Pavlík Lukáš	A
3 908	Ing. arch. Stoklasa Jan	A
3 909	Ing. arch. Kostříž Jiří	A
3 910	Ing. arch. Nývlt David	A
3 911	MgA. Kába Arnošt	A
3 912	Ing. arch. Hlaváč Jakub	A
3 913	Ing. arch. MgA. Dušek Ondřej	A
3 914	Ing. arch. Kadlas Jan	A
3 915	Ing. arch. Němec Petr	A
3 916	Ing. arch. Zadražil David	A
3 917	Ing. arch. Čajánek Rostislav	A

Číslo	Jméno	Typ. autor.
3 918	Ing. arch. Kratochvíl Jan	A
3 919	Ing. arch. Brůža Bohumil	A
3 920	Ing. arch. Stupka Josef	A
3 921	Ing. arch. Hladík Tomáš	A
3 922	Ing. arch. Tuček Petr	A
3 923	MgA. Dobeš Jan	A
3 924	Ing. arch. Táborský Pavel	A
3 928	Ing. arch. Vojtechovská Alena	A
3 929	Ing. arch. Polidarová Hana	A
3 930	Ing. arch. Slavík Tomáš	A
3 931	Ing. arch. Parks Lucie	A
3 932	Ing. arch. Mašková Kateřina	A
3 933	Ing. arch. Hájková Veronika	A
3 934	Ing. arch. Peterka Jaroslav	A
3 935	Ing. arch. Paluš Karel, CSc.	A
3 936	Ing. Špoula Štěpán	KA
3 937	Ing. arch. Kolínský Václav	A
3 938	Ing. arch. Pršala Pavel	A
3 939	Ing. arch. Kolář Jan	A
3 940	MgA. Mazanec Jan	A

NOVĚ REGISTROVANÉ OSOBY (od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011)

Číslo	Jméno	Typ. autor.
R/00 068	Dipl.-Ing. Kohlík Jiří	A
R/00 069	Ing. arch. Masařík Vladimír	A
R/00 070	Alexandre Sigaud	A

Slavnostní slib nově autorizovaných osob v Senátu ČR. Foto: Kateřina Folprechtová

OZNÁMENÍ

Letošní rok nepřinesl jen příjemné události. Letopočet 2011 také pro některé autorizované architektky znamená poslední datum v jejich životě.

Číslo	Jméno	Typ autor.	Obec	
01 066	Ing. arch. Attlová Jarmila	VP	Praha 6	zemřela dne 19. 3. 2011 ve věku 70 let
01 303	Ing. arch. Adam Jiří	VP	Omice u Brna	zemřel dne 18. 4. 2011 ve věku 64 let
01 427	Ing. arch. Pešta Antonín	VP	Praha 4	zemřel dne 19. 1. 2011 ve věku 82 let
01 996	Ing. Stránský Štěpán	A; IT	Vrchlabí	zemřel dne 18. 3. 2011 ve věku 68 let
02 094	Ing. arch. Pavelka Jaroslav, CSc.	VP	Praha 6	zemřel v květnu 2011 ve věku nedožitých 81 let
02 157	Ing. arch. Šamálík Zdeněk	VP	Brno	zemřel dne 28. 2. 2011 ve věku nedožitých 78 let
02 994	Ing. Mikyna Miloslav	A; IT	Děčín 9	zemřel v listopadu 2010 ve věku 66 let
00 174	Ing. arch. Michal Zdeněk	VP	Brno	zemřel dne 3. 1. 2011 ve věku 79 let
00 304	Ing. arch. Chládek Zdeněk	VP	Zlín	zemřel dne 8. 8. 2010 ve věku nedožitých 64 let
00 329	Ing. arch. Pešek Dalibor, CSc.	VP	Praha 4	zemřel dne 15. 2. 2011 ve věku nedožitých 88 let
00 636	Ing. Mlčoch Zdeněk	VP	Prostějov	zemřel dne 17. 11. 2010 ve věku 88 let
00 716	Ing. arch. Cajthaml Miloslav	VP	Praha 5	zemřel dne 29. 1. 2011 ve věku 84 let
01 059	Ing. arch. Netolička Miloslav	VP	Maníkovice	zemřel dne 15. 11. 2011 ve věku 80 let
01 325	Ing. Nenadál Jiří	VP	Praha	zemřel dne 20. 11. 2011 ve věku nedožitých 82 let
00 143	Doc. Ing. arch. Hubáček Karel	VP	Liberec	zemřel dne 23. 11. 2011 ve věku nedožitých 88 let
01 203	prof. Ing. arch. Fanta Bohumil, CSc.	VP	Hostovice	zemřel dne 10. 12. 2011 ve věku 69 let

Tři osoby zemřely v loňském roce, ale Kancelář obdržela oznámení o úmrtí až v roce 2011.

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

NÁRODNÍ DŮM, HRADEC NAD MORAVICÍ

Jednokolová veřejná projektová architektonická soutěž o návrh

Vyhlašovatel: Město Hradec nad Moravicí

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu Rekonstrukce Národního domu, Hradec nad Moravicí. Objekt byl realizován v roce 1909. Dnes vyžaduje kompletní rekonstrukci s cílem vytvořit moderní kulturní společenské centrum, splňující vysoké nároky na variabilitu pro využití a činnost širokých vrstev občanů a spolků, se zachováním městské knihovny, kina apod.

Termín konání soutěže: 28. 4.–16. 6. 2011

Porota: Karel Hanák, František Sonnek, Kurt Gebauer, Ludvík Grym, József Kiszka; náhradníci: Antonín Dulava, Petr Mlýnek, František Hellebrand

Hodnocení poroty:

2., zvýšená cena: M. Daněk, M. Doležel, J. Foretník, B. Ponešová
Jednoduchá koncepce odděluje rušnou vozovku od zbytku prostoru. Prostor za domem navíc uzavírá dalším objektem. Tvaroslovím ne zcela odpovídá charakteru obce. Původní budovu navrhuje vystavět zcela znova v siluete původní budovy. Není zcela jasně podrobnější řešení fasády. Návrh řeší funkčně vnitřní dispozice objektu.

Počet odevzdaných návrhů: 23

Ceny a odměny celkem: 300 tis. Kč

1. cena: neudělena
- 2., zvýšená cena (120 tis. Kč): Martin Daněk, Martin Doležel, Jan Foretník, Barbora Ponešová
- 2., zvýšená cena (120 tis. Kč): Andrea Kubná, Ondřej Lipenský, Martin Prokš, Jana Zlámalová
3. cena (60 tis. Kč): Luděk Jasiok, Ondřej Homa, Tereza Lejčarová

Více informací: www.muhradec.cz

Hodnocení poroty:

2., zvýšená cena: A. Kubná, O. Lipenský, M. Prokš, J. Zlámalová
Jednoduchá koncepce odděluje rušnou vozovku od zbytku prostoru, čímž vytváří zajímavé nové prostory související s původní budovou Národního domu, který je zachován v původním tvaru. Zároveň umožňuje etapizaci realizace stavby. Odpovídá měřítku a charakteru lokality. Slabinou projektu je nedostatečné řešení vnitřního prostoru budovy Národního domu.

MULTIGENERAČNÍ HŘIŠTĚ – MÍSTO HRY, REKREACE A INTEGRACE GENERACÍ

Jednokolová veřejná ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: SATERNUS Dětská hřiště, s. r. o.

Předmět soutěže: Připravit soutěžní návrh koncepce multigeneračního hřiště pro autorem (resp. autorským týmem) zvolenou lokalitu. Účelem bylo vytvořit soutěžní návrh místa, které svým atraktivním vzhledem a rozmanitostí atrakcí přispěje k integraci generací.

Termín konání soutěže: 7. 3.–31. 10. 2011

Porota: Darja Kubečková Skulinová, Miloslav Meixner, Zbyšek Stýblo, Josef Sátora, Bohumil Bartizal, náhradník: Lukáš Pícek

Počet odevzdaných návrhů celkem: kategorie A – 14 / kategorie S – 8

Ceny a odměny celkem: 90 tis. Kč

KATEGORIE ARCHITEKTI (A):

1. cena (60 tis. Kč): Pavel Pekár, Tomáš Págo, Ondřej Mundl (P.P.Architects, s. r. o.)
2. cena (bez finanční odměny): autor: Štěpán Toman, ostatní členové kolektivu: Claudia Schmidt, Daniel Kolský
3. cena (bez finanční odměny): autor: Ivo Kraml, Miroslav Pánek, ostatní členové kolektivu: Květa Čulejová, Katarina Důbravcová (ARS FABRICA, s. r. o.)

KATEGORIE STUDENTI (S):

1. cena (30 tis. Kč): autor: Ondřej Zámečník, ostatní členové kolektivu: Ilona Mikovcová
- 2.–3. místo bez určení pořadí (bez finanční odměny): Michal Stehlík, Ondřej Stehlík, Miroslava Šešulková
- Martin Křivánek, ostatní členové kolektivu: Milan Čáp

Více informací: <http://www.saternus.cz/cz/soutez-pro-architektky/>

Hodnocení vítězného návrhu kategorie A

Návrhové řešení je architektonicky a výtvarně kultivované s vhodně voleným funkčním programem. Soutěžní návrh měl výrazný odstup od ostatních projektů kategorie A. Porota ocenila jeho komplexnost zvláště v nabídce aktivit, umožňující využití multifunkčního prostoru různými věkovými skupinami obyvatel. Kladně lze hodnotit uplatnění návrhu v územním kontextu obytného souboru Brno-Lesná. Hlavním nedostatkem návrhu je nízká úroveň a nápaditost herních prvků, které jsou vlastním projektem účastníka. Jako jediné řešení má předpoklad k praktické realizovatelnosti. Porota především ocenila tento návrh zvláště proto, že má výrazný kvalitativní odstup od všech zbývajících předložených projektů v kategorii A.

Hodnocení vítězného návrhu kategorie S

Návrh obsahuje vhodné uplatnění daného prostoru pro hry a rekreaci. Vzhledem ke skladbě herních prvků je naplněna možnost integrace mladších věkových kategorií obyvatel. Přestože řešení vychází z tradičního konceptu dětských hřišť bez zvláštního koncepčního a prostorového schématu, ozvláštňuje ho alespoň dynamická terénní modelace. Hlavním nedostatkem u návrhu je nízká úroveň a nápaditost herních prvků, které jsou vlastním projektem účastníka. Umístění hřiště v blízkosti bytových domů je také otázkou k diskusi. Jako jediný v kategorii „student“ je tento návrh realizovatelný.

„AREÁL PANSTVIČKO – ORLÍK“

Jednokolová vyzvaná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: AW Orlík, s. r. o.

Předmět soutěže: zpracování architektonického návrhu „Areál Panstvíčko – Orlík“ – soubor staveb sloužících k rekreačnímu i trvalému bydlení v areálu Panstvíčko u přehradní nádrže Orlík. Požadavkem vyhlašovatele byl kvalitní návrh variantních dispozic objektů pro prezentaci k prodeji, s možností variabilních řešení při nabídce jednání s potenciálními zájemci o koupi – budoucími majiteli objektů, včetně rekonstrukce dvou stávajících objektů.

Vyzvaní účastníci: Marcel Hausner, Martin Kondr, Ateliér Náš Dům, s. r. o., AVE Architekt, a. s., di5 architekti inženýři, s. r. o.

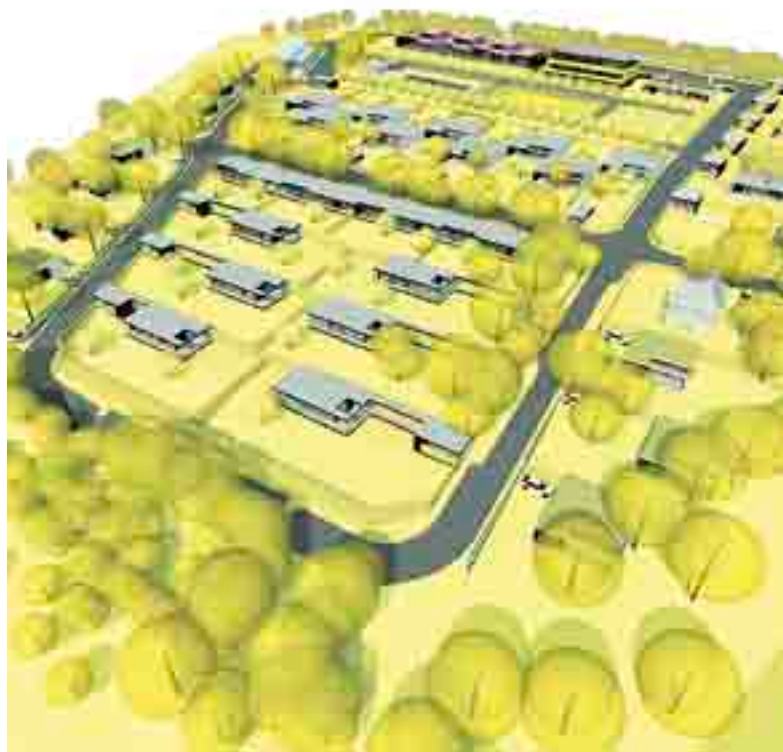
Termín konání soutěže: 30. 9.–18. 11. 2011

Porota: Tomáš Aulík, Miroslav Wuchterle, Karel Hanzlík, Karel Čelíkovský, Jana Strejcová; náhradníci: Ladislav Nový, Ludvík Drahokoupil

Počet odevzdaných návrhů: 5

Ceny a odměny celkem: 350 tis. Kč

1. cena (jednání o zakázce): Marcel Hausner
2. cena (100 tis. Kč): di5 architekti inženýři, s. r. o.
3. cena (50 tis. Kč): AVE Architekt, a. s.

Hodnocení vítězného návrhu

- | komplexně řeší danou lokalitu,
- | dispozičně a objemově vhodné návrhy staveb, prověřené v několika variantních řešeních,
- | kladen velký důraz na soukromí budoucích majitelů,
- | poukazuje na možná rizika nevhodného umístění hřišť,
- | architektonicky zajímavě navržené objekty.

OBNOVA JIRÁSKOVÝCH SADŮ V LITOMĚŘICÍCH

Jednokolová vyzvaná neanonymní projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Nadace Proměny

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu řešení obnovy parku Jiráskovy sady v Litoměřicích. Jiráskovy sady jsou součástí centrální zóny města. Území parku je ze všech stran ohraničeno městskou zástavbou, a to převážně hodnotnými a významnými objekty veřejného vybavení (základní školy, gymnázium, plavecký bazén, evangelický kostel a další). Rozloha tohoto největšího parku ve městě je 53 330 m². Park se vyvíjel postupně od poloviny 19. století, od té doby do současnosti prošel několika nekoncepčními úpravami. V současné době je park hojně využíván zejména dětmi a mládeží z institucí, jejichž budovy s parkem sousedí, dále rodiči s dětmi i seniory. Cílem projektového záměru Města Litoměřice a nadace Proměny je vytvořit z řešeného území jedinečný soudobý městský park, využitelný pro všechny věkové kategorie návštěvníků.

Termín konání soutěže: 30. 5.–13. 9. 2011

Porota: Karel Komárek, Kateřina Vaculová, Lenka Brožová, Otakar Kuča, Ivo Koukol, Maxim Turba, Eva Wagnerová; náhradníci: Jitka Přerovská, Zdeňka Klenorová, Jana Janíková

Ceny a odměny celkem: 200 tis. Kč

1. cena (100 tis. Kč): Atelier zahradní a krajinářské architektury – Zdenek Sendler, Brno (autorský tým – Zdenek Sendler, Lucie Radilová, Radka Táborová, Lýdia Šušlíková)
2. cena (60 tis. Kč): Michal Fišer, Štěpán Špoula, Praha (autorský tým – Michal Fišer, Štěpán Špoula, Kateřina Richtrová, Lucie Kostková)
3. cena (40 tis. Kč): Zahrada nad Metují, s. r. o. (New Visit, s. r. o.), Nové Město nad Metují (autorský tým – Tomáš Jiránek, Kateřina Čápková, Ondřej Černík, Jana Čiháčková, Jitka Jiránková, Vlastimil Koupal, Kateřina Ludvíková)

Více informací: www.nadace-promeny.cz

Hodnocení vítězného návrhu

Dle autora je základní princip architektonického řešení založen na vytvoření soudobého, kompozičně a provozně jasného řešení.

V centrální části parku, ve vazbě na kavárnu, je navržen polyfunkční parter, který tvoří „srdce“ parku, místo pro setkávání i kulturní akce. Prostor je doplněn vodními prvky, variabilním mobiliářem, altánem proti dešti. Povrch je navržen v kombinaci materiálů.

Nově navržené komunikace vychází z provozních rozborů a jsou rozděleny do tří kategorií dle jejich funkce v systému parku. Jsou odlišeny navrženým povrchem, šířkou, osvětlením.

Návrh úprav zeleně, jedné z nejdůležitějších součástí obnovy parku, počítá se zachováním všech významných dřevin a s jejich zakomponováním do řešení. Navrženo je citlivé odstranění dřevin ve špatném zdravotním stavu a přehoustlých skupin. Cílem je uvolnění hodnotných dřevin a vytvoření volnějších, slunnějších pobytových travnatých ploch. V okolí sochy vojáka je navrženo odstranění zpevněných ploch a zídek a následná úprava terénu.

Součástí návrhu jsou i úpravy sportovního a dětských hřišť.

Návrh je členěn na jednotlivé etapy, řešící vždy ucelenou část.

CENA ARCHITEKTA ANTONÍNA RAYMONDA

1. ročník soutěže pro studenty

Vyhlašovatel: Statutární město Kladno, České centrum Tokio a architekt David Vávra

Předmět soutěže: Urbanistické, architektonické nebo projektové studie na lokalitu, objekt:

- A) návrh multifunkčního objektu na náměstí Svobody v Kladně,
- B) návrh konverze industriálního objektu v bývalém areálu POLDI Kladno.

Termín konání soutěže: 17. 3.–27. 6. 2011

Porota: Dan Jiránek, David Vávra, František Müller, Zdeněk Fránek, Patrik Kotas, Osamu Okamura, Irena Veverková, Shigefumi Tsuchiya, Petr Lešek; náhradníci: Jan Červený, Ivan Plicka, Petr Šulc

Počet odevzdaných návrhů: 6

Ceny a odměny celkem: 30 tis. Kč

Hlavní cena (stáž v Japonsku na dobu 4 týdnů): Gabriela Králová, Fakulta umění a architektury TU v Liberci

Zvláštní cena primátora (15 tis. Kč): Filip Kotlář, Akademie výtvarných umění v Praze

Zvláštní cena primátora (15 tis. Kč): Mai Lan Chi, FA VUT Brno

Čestné uznání: Vojtěch Jeřábek a Jana Kafková, FA ČVUT

Čestné uznání: Tadeáš Říha, FA ČVUT

Hodnocení vítězného návrhu

Porota vyhodnotila návrh č. 2 jako jediný po všech stránkách zvládnutý. Autorka správně přečetla silné stránky opuštěné teplárny – industriální architektury hluboce spojené s kladenskou historií, její vnitřní řád, logiku a pro dnešek inspirativní monumentalitu. Té dává vyniknout v prvním kroku očištěným stavebním nánosům. Podnikatelské a kreativní inkubátory, víceúčelové sály a studentské ateliéry v technicistně pravidelném uložení se stávají novými motory generujícími myšlenky pro budoucnost města. Důležitějším než nově vložené světelné objekty se však v návrhu stává velkorysý prostor mezi nimi i bezprostřední okolí objektu, které se tak může stát iniciačním bodem nejen ideové, ale i fyzické revitalizace celé oblasti.

KLÁŠTER KLADRUBY – LETNÍ SCÉNA

3. ročník architektonické soutěže pro vysokoškolské studenty architektonických oborů

Vyhlašovatel: Helika, a. s.

Předmět soutěže: Návrh letní scény pro 400 diváků s minimálním potřebným zázemím pro diváky a účinkující, s co nejširším využitím (divadlo, balet, koncert, kino, atd.).

Soutěžní úkol byl řešen následovně:

- urbanistická část – nalezení nevhodnější lokace a její zdůvodnění (např.: v blízkosti areálu, ve vnitřních prostranstvích nebo na ploše zahrad, které klášter obklopují)
- architektonická část – jedná se o konkrétní podobu samotného amfiteátru a jeho jednotlivých částí: hlediště, jeviště a zázemí včetně demontovatelného zastřešení celého přírodního divadla.

Termín konání soutěže: 11. 4. 2011–30. 9. 2011

Porota: Jiří Kotalík, Libor Sommer, Vladimír Kružík; náhradníci: Milan Zoubek, Štěpán Šarkady

Počet odevzdaných návrhů: 18

Ceny a odměny celkem: 75 tis. Kč

- cena (35 tis. Kč): Kateřina Frejlachová, Martin Špičák (FA ČVUT Praha)
- cena (25 tis. Kč): Alžběta Brůhová (VŠUP Praha)
- cena (15 tis. Kč): Karolína Mikitová, Hana Stloukalová (FA VUT Brno)

Více informací: www.helika.cz

Hodnocení vítězného návrhu

Návrh byl po diskusi oceněn první cenou pro své nesporné kvality:

- | správný výběr místa pro lesní scénu uprostřed přilehlého parku (na místě dnešního letního divadla),
- | návrh v žádném svém aspektu nenarušuje historické hodnoty areálu,
- | vztah k památce, nenásilně vyjádřený odkazem na půdorys ambitu a průhledy na vertikální akcenty areálu,
- | naplnění požadavku optimálního zázemí pro přírodní amfiteátr a celkové funkční a typologické řešení, které se jeví jako životné i v případě, kdy objekt nebude využíván přímo jako letní divadlo,
- | za jeho architektonickou podobu naplňující symboliku přírodní scény „lesního“ amfiteátru a zároveň adekvátní svému umístění v přírodním parku u historického areálu – viz použití dřeva jako materiálu objektů zázemí divadla,
- | návrh je reálný a realizovatelný a dobře naplňuje požadavky zadání.

PROBÍHAJÍCÍ A PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

ŘEŠENÍ ÚZEMÍ VNITŘNÍ ČÁSTI MĚSTA PLZNĚ

Ideová veřejná anonymní jednokolová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Plzeň

Sekretář soutěže: Eva Brejchová, tel./fax: 378 035 041, 378 035 002, e-mail: brejchova@plzen.eu

Předmět soutěže: Město Plzeň připravuje zpracování nového územního plánu města, který musí být schválen do roku 2015. Formou ideové urbanistické soutěže chce město získat nové názory na řešení

urbanistické koncepce města, především jeho vnitřní části, jako základního podkladu pro tento územní plán.

Porota: Petr Rund, Petr Sova, Irena Králová, Jan Jehlík, Jan Sedlák, Kateřina Szentesiová, Pavel Hnilička; náhradníci: Irena Langová, Jitka Hánová, Jan Toman, Jiří Plos, Petr Hlaváček, Michal Kohout

Předpokládané ceny a odměny celkem: 1 000 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: do 16. 3. 2012

Více informací: <http://ukr.plzen.eu/>

MALÉ NÁMĚSTÍ V ŽELEZNÉM BRODĚ

Ideově (v 1. kole) projektová (ve 2. kole) architektonicko-urbanistická veřejná dvoukolová soutěž

Vyhlašovatel: Město Železný Brod

Sekretář soutěže: Martin Řehák, tel./fax: 483 333 977, 483 333 952, e-mail: m.rehak@zelbrod.cz

Předmět soutěže: Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu pro lokalitu Malého náměstí v Železném Brodě s vytvořením vhodné návaznosti k okolnímu městskému prostoru. Návrh bude sloužit pro další projekční práce v rozvoji dané lokality.

Porota: André Jakubička, Zdeněk Jiran, Zdeněk Lhotský, Irena Fialová, Jan Jehlík, Jiří Plašil, Petr Stolín; náhradníci: Ivan Kalousek, Petr Vacek, Tomáš Kesner

Předpokládané ceny a odměny celkem: 230 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 3. 1. 2012 do 15 h (v 1. kole), 20. 2. 2012 do 17 h (ve 2. kole)

Více informací: www.zeleznybrod.cz/male-namesti

PENZION IV, UL. HÁLKOVA, OPAVA

Jednokolová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Opava

Sekretář soutěže: Miroslava Večeřová, tel./fax: 553 756 851, e-mail: miroslava.vecerova@opava-city.cz

Předmět soutěže: Zpracování kvalitního architektonického návrhu penzionu s kapacitou 50 samostatných bytových jednotek, o ploše do 40 m². Malometrážní byty s bezbariérovým vstupem a evakuačním výtahem typu pečovatelské služby mají vytvořit bydlení pro samostatně

obslužné občany důchodového věku s možností terénních služeb lékaře a sester.

Porota: Dalibor Halátek, Radim Křupal, Zdeněk Bendík, Alena Šrámková, Milena Vítoulová, Miroslav Masák, Radim Václavík; náhradníci: Jitka Nešutová, Petr Všečeka

Předpokládané ceny a odměny celkem: 600 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 30. 1. 2012 do 15 h.

Více informací: www.opava-city.cz

ACTIVE HOUSE AWARD 2011/2012

Jednokolová soutěž studentských prací

Vyhlašovatel: VELUX Česká republika, s. r. o.

Sekretář soutěže: Zdenka Mičochová, e-mail: AHAward@velux.com, tel.: 531 015 555

Předmět soutěže: Zpracování objektu v aktivním standardu, kdy aktivní standard je definován: kvalitou vnitřního prostředí, ohleduplností k životnímu prostředí a energetickou efektivitou (podrobně definováno

v článku 5 podmínek soutěže), a to ve dvou vyhlášených kategoriích: Novostavby a Rekonstrukce

Porota: Juri Troy, Lone Feifer, Petr Suske, Lubomír Závodný, Klára Bukolská; náhradníci: Petr Vogel, Dalibor Borák

Předpokládané ceny a odměny celkem: 130 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: do 15. 5. 2012

Více informací: www.velux.cz, www.velux.sk

NOVÁ PRAŽSKÁ ROZHLEDNA

Jednokolová ideová anonymní architektonicko-urbanistická soutěž pro VŠ studenty oborů architektura a pozemní stavby

Vyhlašovatel: Central Group a hl. m. Praha

Sekretář soutěže: Ing. arch. Zdeněk Frey, tel.: 226 221 069, mobil: 603 164 172, e-mail: frey@centralgroup.cz

Předmět soutěže: Zpracování ideového návrhu nové pražské rozhledny. Součástí zadání je i vtipování vhodné lokality pro její

umístění a začlenění této specifické stavby do panoramatu rozvíjející se metropole. Maximální výška rozhledny je 60 m.

Porota: Václav Králíček, Alena Řezníčková, Zdeněk Lukeš, David Vávra, Jiří Hůrka; náhradník: Zdeněk Rychtařík

Předpokládané ceny a odměny celkem: 85 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: do 6. 2. 2012

Více informací: www.central-group.cz

NOVOSTAVBA DOMOVA PRO SENIORY V PRAZE-ŠTRAŠNICÍCH

Jednokolová veřejná ideová architektonická soutěž pro studenty českých a slovenských vysokých škol architektonických oborů a jejich absolventy

Vyhlašovatel: KOMA MODULAR CONSTRUCTION, s. r. o.

Sekretář soutěže: Lucie Slováčková, tel.: 577 007 711, fax: 577 452 837, e-mail: lucie.slovackova@container.cz

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu novostavby domova pro seniory v Praze-Štrašnicích. Základním konstrukčním nástrojem musí být prostorové moduly.

Porota: Martin Hart, Tomáš Cendelín, Jiří Tencar, Lenka Hachranová, Cyril Říha, Ján Studený, Jan Šěpka, Karolína Vránová, Jan Žemlička; náhradníci: Karel Kolínský, Petr Šíkola – Domyjinak

Předpokládané ceny a odměny celkem: 90 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: do 17. 1. 2012

Více informací: www.koma-modular.cz

PUBLIC SPACE – EUROPEAN PRIZE 2012

Vyhlašovatel: Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

Předmět soutěže: Návrhy veřejných prostranství v evropských městech.

Porota: Josep Llinás (CCCB), Francis Lambert (Cité), Dietmar Steiner (AzW), Ole Bouman (NAi), Sarah Ichioka (AF), Juulía Kauste (MFA), Peter Schmal (DAM)

Termín: registrace do 23. 1. 2012

Více informací: www.publicspace.org, publicspace@cccb.org, www.cccb.org

PAVILON VELKÝCH SAVCŮ

Dvoukolová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: ZOO Praha

Předmět soutěže: Návrh rekonstrukce stávajícího pavilonu velkých savců a jeho okolí na expoziční celek „Amazonie“.

Předpokládaný termín vyhlášení: leden 2012

ROZHLEDNA KELČSKÝ JAVORNÍK

Jednokolová veřejná anonymní ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Podhostýnský mikroregion

Předmět soutěže: Návrh novostavby rozhledny na Kelčském Javorníku.

Předpokládaný termín vyhlášení: leden 2012